

LAKO YANI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40																	

CHAPTER 1

Oqo na yacadra na luvei Isireli era sa lako mai ki Ijipita: na tamata kei na nona vuvale era sa lakovata mai kei Jekope:

- 2** O Rupeni, Simione, Livai, kei Juta;
- 3** O Isakari, Sevuloni, kei Penijamini;
- 4** O Tani, Navitalai, Kata kei Esa.
- 5** O ira kece na kawa i Jekope sa vitusagavulu na tamata (ni sa tiko rawa mai Ijipita o Joseva).
- 6** Sa mate o Joseva kei ira na tacina kece kei na kawa tamata o ya.
- 7** Ia, o ira na luvei Isireli era sa vuavuai ka tubu me lewe levu, era sa tubu me lewe levu sara, ka era tamata qaqa, era sa vakasinaita talega na vanua.
- 8** Sa tubu cake mai e dua na tui vou e Ijipita ka sa sega ni kilai Joseva.
- 9** Sa tukuna vei ira na nona tamata, "Mo ni raica oqo, o ira na luvei Isireli era sa lewe levu ka kaukauwa vei keda;
- 10** "Me da cakacaka mada vakavuku vei ira, ni ra sa lewe levu tiko ka yaco ni sa basika mai na i valu, era sa na to vata kei ira na meca ka valuti keda tale ka lako tani mai na vanua."
- 11** Era sa vakavuna na cakacaka me ra vakararawataki kina ena nodra oca. Era sa tara vei Fero na veikoro o, Picomi kei Ramisesi.
- 12** Na levu ga ni nodra vakararawataki, sa vakavuna me ra sa tubu ga kina vakalewe levu. Oqo sa vakatubura talega na nodra rere na Ijipita me baleti ira na luvei Isireli.
- 13** O ira na Ijipita era sa vakacakacakataki ira na Isireli vakararawa sara.
- 14** Oqo, sa vakavuna na nodra bula vaka dredre na Isireli"Na cakacaka kecega era sa kitaka sa ka ni oca kei na veivakararawataki.
- 15** Sa vosa vei ira na dauvakasucu gone o tui Ijipita. Sa dua vei ira o Sifira ka kena i karua o Pua;
- 16** Sa tukuna vakaoqo: "Ni drau sa vakasucuma e so na Iperiu ka raica ni sa tagane, mo drau qai vakamatea, kevaka e yalewa me bula ga."
- 17** O ira na dauveivakasucumi oqo, era sa rerevaka na Kalou, era sa sega ni vakayacora me vaka e vakarota na tui, ia era sa vakabulai ira ga na gone tagane sa vakasucumi.
- 18** Sa kacivi ira na dauveivakasucumi na tui ka tarogi ira, "Na cava sa caka kina oqo, ni ra sa vakabulai na gone tagane?"

- 19** Era sa tukuna vei Fero, "O ira na Iperiu era sa duidui mai vei ira na Ijipita, ni ra sa vakasucu rawa, ni bera ni yaco yani na daunivakasucu."
- 20** Sa caka vinaka na Kalou vei ira na dauveivakasucumi, ka era sa tubu ga me lewe levu na tamata ka era sa tamata kaukauwa sara.
- 21** Sa yaco tiko oqo, baleta ni ra sa rerevaka tiko na Kalou o ira na dauveivakasucumi, ka sa veivakarautaki vei ira na Kalou.
- 22** Sa solia na i vakaro vei ira na nona tamata o Fero ka vaka: "Me ra vakamatei kece na gone tagane era vakasucumi ka viritaki ki na uciwai, o ira ga na gone yalewa me ra vakabulai."
- ## CHAPTER 2
- S**a dua na tagane mai na vale i Livai, sa lako ka taura me watina e dua na goneyalewa luvena e dua na Livai.
- 2** Sa kunekune sara na goneyalewa oqo ka vakasucuma e dua na gone tagane. Ni sa raica o tinana ni sa mata vinaka na gone, sa qai vunitaki koya me tolu na vula.
- 3** Ni sa dredre tiko na kena vunitaki na gone, sa botana vinaka e dua na sova e na drega kabi vinaka, ka biuta kina na gone, ka vakacirima yani ki uciwai.
- 4** Sa tu vakayawa yani o ganena me vakaraica tiko se cava ena yaco vua.
- 5** Sa lako mai o luvei Fero goneyalewa, me mai sisili e wai. Sa lako voli na nona dauveiqaravi ena bati ni uciwai; sa raica sara na sova ni sa ciri tiko e wai ka sa kaciva na nona dauveiqaravi me kauta mai vua.
- 6** Ni sa dolava na sova, sa raica e dua na gone ni sa tagi tiko, sa qai lomana vakalevu, ka tukuna, "Oqo sara ga e dua na lufe ni Ipiriu."
- 7** Sa tukuna sara o ganena vei luvei Fero, "O vinakata me lako mai e dua vei ira na yalewa ni Ipiriu me mai qarava vei iko na gone?"
- 8** Sa tukuna na luvei Fero, "Mo lako," sa lako o ganena ka kauti tinana mai.
- 9** Sa tukuna na luvei Fero vei tinana, "Kauta na gone ka qaravi koya vinaka ena vukuqu, au na solia na kemu i sau." Sa kauta na gone ka susuga.
- 10** Sa tubu levu na gone ka sa kau lesu tale vei na luvei Fero yalewa, sa yaco me luvena. Sa vakayacani koya sara o Mosese ka tukuna kina, "Baleta ni'u sa kauti koya tani mai wai."
- 11** Ni sa oti na veika oqo, ena nona sa tubu cake o Mosese me yalomatua mai, sa lako ki vei ira na tacina me raica na nodra vakaocai. Sa raica e dua na Ijipita ni sa kuitataka tiko e dua na Iperiu, e dua vei ira na tacina.
- 12** Sa veiraiyaki o koya, ni sa sega ni raica e dua, sa vakamatea na kai Ijipita ka buluta ena veinuku.
- 13** Ni sa lako tale yani ena i ka rua ni siga, e rau sa veivala tiko e rua na Iperiu, sa vosa sara veikoya sa vakavuna na veivala, "Na cava o sa mokuta tiko kina na nomu i tokani?"
- 14** Sa sauma mai o koya sa veimoku tiko, "O cei sa lewa mo mai vakatulewa vei keirau?" O sa nanuma beka mo mai vakamatei au me vaka o sa vakamatea na kai Ijipita o ya? Sa rere o Mosese ka vaka: "Sa dina, sa kilai na veika oqo!"
- 15** Sa rogoca o Fero na veika oqo, ka sa vakasaga me vakamatei Mosese. Sa dro o Mosese mai na matai Fero ka la'ki tiko ena vanua vakamitiani; sa la'ki dabe sobu ena dua na mata ni wai.
- 16** Na bete mai Mitiani sa vitu tiko na luvena yalewa. Era sa lako mai me taki wai, sa taura

tiko na wai me ra gunu na manumanu nei tamadra.

17 Era sa lako mai na i vakatawa ka vakasavi ira tani; ia, o Mosese sa tucake mai ka vukei ira na goneyalewa oqo, ena nodra vagunuvi na manumanu.

18 Ni ra sa lako mai vei Rueli na tamadra, sa taro sara yani o tamadra, "Sa vakacava ni oqo o ni sa lako mai vakatotolo e dai?"

19 Era sa sauma mai, "E dua na kai Ijipita sa vukei keimami mai na ligadra na i vakatawa, o koya talega sa vukei keimami ena taki wai, me ra gunu kina na manumanu."

20 Sa tarogi ira na luvena yalewa ka vaka: "Sai vei o koya? Ena cava dou sa biuti koya kina? Me kacivi mai, me mai kana madrai mada."

21 Sa vinaka na yalo i Mosese me ratou tiko vata mada, sa solia na luvena yalewa o Sipora vei Mosese me watina.

22 Sa vakasucuma o Sipora e dua na luvena tagane ka vakayacani koya o Kerisoni ni sa tukuna, "Au sa vulagi tiko ena dua na vanua tani."

23 Sa qai yaco ni sa toso tiko na gauna sa mate na tui mai Ijipita. Era sa tagi vakalevu na Isireli ena vuku ni veivakabobulataki, era sa tabalaka na domodra ka sa lako yani vua na Kalou na nodra tagi ena vuku ni nodra vesuki.

24 Sa rogoca na Kalou na nodra tagi ka sa nanuma na Kalou na Nona veiyalayalati kei Eparaama kei Aisake kei Jekope.

25 Na Kalou sa rai vei ira na luvei Isireli, Na Kalou sa rogoci ira ka vaka io kina.

CHAPTER 3

O Mosese sa dau vakatawa tiko na manumanu nei Jacoro na vugona, na bete mai Mitiani. Sa kauti ira yani na sipi ki na daku ni vanua liwa, ka lako yani ki Orepia na ulu ni vanua ni Kalou.

2 Sa rairai vua na Agilos i Jiova ena yameyame ni bukawaqa mai na loma ni vanua tubua. Ni sa rai yani, sa raica ni sa caudre tu na vanua tubua oqo, sa sega ga ni kama yavu.

3 Sa tukuna e lomana o Mosese, "Au na lako mada vakatikitiki me'u raica na ka levu oqo, na cava e sega ni kama yavu kina na veikau lalai oqo."

4 Ni sa raica o Jiova ni sa lako mai vakatikitiki me mai raica voleka, sa kaci mai na Kalou, mai na loma ni vanua sa caudre tiko mai oqo ka vaka: "I Mosese, I Mosese!" sa sauma yani o koya, "Sai au oqo."

5 Sa qai tukuna mai o Koya, "Luvata nai vava mai na yavamu, ni sa tabu na vanua o sa tucake tu kina oqori."

6 Mo kila, "Oi Au na Kalou ni nomu qase o Eparaama, na Kalou nei Aisake, na Kalou nei Jekope." Sa vunitaki koya o Mosese ni sa rere na raica na Kalou.

7 Sa tukuna mai o Jiova, "Au sa raica dina na nodra vakararawataki na Noqu tamata era sa tiko mai Ijipita, ka Au sa rogoca talega na nodra tagi baleti ira na i liuliu ni cakacaka, Ni'u sa kila na nodra rarawa.

8 "Au sa lako sobu mai oqo, Me'u mai sereki ira tani mai na ligadra na Ijipita, ka kauti ira cake mai na vanua o ya, ki na dua na vanua vinaka ka levu, na vanua sa vakadrodroi kina na sucu kei na oni, ki na nodra vanua na Kenani, na Itaiti, na Amoraiti, na Perisaiti, na Ivaiti kei na Jepusaiti.

9 "Mo raica oqo, na nodra tagi na luvei Isireli sa lako cake mai vei Au, ka'u sa raica talega na nodra vakararawataki era sa vakararawataki kina mai vei ira na Ijipita.

10 "Mo lako mai, Me'u talai iko vei Fero, mo la'ki kauti ira mai na Noqu tamata, na luvei

Isireli mai Ijipita."

11 Sa vosa mai o Mosese vua na Kalou, "O cei oi au, me'u lako kina vei Fero, me'u la'ki kauti ira tani mai na luvei Isireli mai Ijipita?"

12 Sa sauma mai o Jiova, "Au na tiko vata kei iko. Oqo nai vakatakilakila vei iko, Ni'u sa talai iko: Ni o sa kauti ira tani mai na tamata mai Ijipita, o na qarava na Kalou ena ulunivanua oqo."

13 Sa vosa vua na Kalou o Mosese ka vaka: "Sa dina, ni'u sa lako yani vei ira na luvei Isireli ka tukuna vei ira, 'Na nodra Kalou na nomuni qase sa talai au mai vei kemuni,' Era na taroga mai vei au na yacana?" Na cava me'u tukuna vei ira?"

14 Sa vosa na Kalou vei Mosese, "SAI AU GA VAKAI AU." "Mo qai tukuna vei ira na luvei Isireli, 'OI AU GA, sa talai iko yani.'"

15 Sa vosa na Kalou vei Mosese, "Mo tukuna vei ira na luvei Isireli: 'O Jiova na nodra Kalou na nomuni qase, na Kalou i Eparaama, na Kalou i Aisake, na Kalou i Jekope, sa talai au vei kemuni, oqo na yacaqu dina sa sega ni mudu, oqo na Kequ i vakananumi me sega ni mudu.'

16 "Mo lako ka vakasoqoni ira na luvei Isireli ka tukuna vei ira, 'O Jiova na nodra Kalou na nomuni qase, na Kalou i Eparaama, na Kalou i Aisake, na Kalou i Jekope, sa basika vei au ka tukuna, "Au sa sikovi kemuni vakaidina oqo, ka raica talega na veika sa caka vei kemuni mai Ijipita;

17 "Ka Au sa tukuna oti, ni'u na kauti kemuni tani mai na veivakabobulataki mai Ijipita ki na vanua o Kenani, na nodra vanua na Itaiti, na Amoraiti, na Perisairi, na Ivaiti, kei na Jepusaiti, ki na vanua sa vakadrodroi kina na sucu kei na oni.""

18 "Era sa na vakarorogo ki na domomu; o na lako mai o iko kei ira na veiliutaki vei kemuni, ka lako vei Fero, ka mo ni tukuna vua, 'O Jiova na nodra Kalou na Iperiu sa lako mai veikeimami, oqo, mo sereki keimami me tolu na siga na neimami lako ki na vanua liwa me vakacaboi soro vei Jiova na neimami Kalou.'

19 "Ia, au vakadinata ni na sega ni sereki kemuni na tui Ijipita oqo, se me dua na liga kaukauwa tale.

20 "Au na dodoka na ligagu ka samuta Ijipita ena Noqu kaukauwa, ni oti o ya ena qai sereki kemuni mo ni lako.

21 "Au na solia na veitovaki vei ira na Isireli ena matadra na Ijipita; ena yaco ni kemuni sa lako, ena sega ni dua e lako ni liga lala.

22 "O ira na yalewa kece, era na vinakata me ra kauta na siliva, na koula, na i sulu; mo ni qai vakatokara vei ira na luvemuni tagane kei na luvemuni yalewa, o ni na taura rawa vakaukauwa na veika oqo mai vei ira na Ijipita."

CHAPTER 4

Sa sauma o Mosese ka vaka: "Vakacava kevaka era sa sega ni vakabauti au ka sega ni via rogoca na domoqu; me ra tukuna kina, 'O Jiova sa sega ni rairai vei iko.'"

2 Sa vosa vua o Jiova ka vaka: "Na cava sa tiko oqori e ligamu?" "Na i titoko," sa sauma mai o koya.

3 "Viritaka ki na qele,"sa viritaki ki na qele sa vuki me gata ka sa dro mai kea o Mosese.

4 Sa vosa tale na Kalou vei Mosese, "Mo dodoka yani na ligana ka taura na buina," (sa dodoka yani na ligana ka taura na buina ka sa vuki tale me titoko e ligana),

5 "Me ra vakabauta kina ni o Jiova na nodra Kalou na nomuni qase, na Kalou i Eparaama, na Kalou i Aisake, na Kalou i Jekope sa vakatakilai koya vei iko."

- ⁶ Sa tukuna tale vua o Jiova, "Biuta na ligamu e vuremu." Sa cakava vaka kina o Mosese, ena gauna sa kauta tani mai kina, sa seka vula ena vukavuka.
- ⁷ Sa tukuna tale vua o Jiova, "Biuta tale na ligamu e vuremu." Sa cakava tale vaka kina, ka sa yaco me savasava me vaka ga e liu.
- ⁸ "Ena yaco dina vaka kina, kevaka era sa sega ni vakabauti iko, se era sa sega ni via kila na i tukutuku ni matai ni vakatakilakila, me ra sa vakabauta na i tukutuku ni ka sa yaco oqo e ligamu."
- ⁹ "Ena yaco kevaka era na sega ni vakabauta nai vakatakilakila e rua oqo, se vakarorogo ki na domomu, mo qai kauta mai na wai mai na uciwai ka sova ki na qele mamaca, na wai oqori ena vuki me dra ena qele mamaca."
- ¹⁰ Sa tukuna vei Jiova o Mosese, "Noqu Turaga au sa sakasaka ena vosa, e sega e liu ka yacova mai na Nomuni sa qai vosa oqo vua na Nomuni tamata; au sa berabera ni vosa ka yame kaka."
- ¹¹ Sa tukuna vua o Jiova, "O cei sa bulia na gusu ni tamata? Se, o cei sa cakava me ra galu na tamata, me ra vara, me ra rai se mataboko? Sa sega beka ni oi Au, o Jiova?"
- ¹² "Mo lako, ka, au na tiko vata kei na gusumu ka vakavulici iko ena ka mo tukuna."
- ¹³ Ia, sa tukuna mai o Mosese, "I Jiova, mo ni tala tale e dua o ni sa vinakata me tala."
- ¹⁴ Sa cudruvi Mosese vakaukauwa o Jiova ka sa tukuna kina: "Sa sega beka ni tacimu o Eroni na Livai? Au sa kila ni gusu matata ni vosa o koya. Raica sa lako talega mai o koya me tavaki iko. Ni sa raici iko o koya ena mamarau na yalona."
- ¹⁵ "Mo vosa vua ka biuta na vosa e gusuna, Au na tiko vata na gusumu, Au na tiko vata talega na gusuna, Au na vakavulici iko ena ka mo cakava.
- ¹⁶ "Me nomu gusu ni vosa o koya vei ira na tamata. o koya me vaka na gusu vei iko.
- ¹⁷ "Mo kauta na i titoko oqo e ligamu, mo na vakayagataka me caka kina na i vakatakilakila eso."
- ¹⁸ Sa lesu o Mosese vei nona momo o Jacoro ka tukuna vua: "Au kerea mo laivi au me'u lesu tale vei ira na taciqu era tiko mai Ijipita, me'u la'ki raica se era se bula tiko se sega." Sa tukuna o Jacoro vei Mosese, "Mo lako ena vakacegu."
- ¹⁹ Sa vosa vei Mosese o Jiova mai Mitiani, "Mo lesu tale ki Ijipita; o ira kece sa vinakata mo vakamatei, era sa yali yani."
- ²⁰ Sa vakavodoka na watina kei rau na luvena ki na asa, ka lesu ki na vanua o Ijipita. Sa taura tiko nai titoko ni Kalou e ligana.
- ²¹ Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Ni o sa lesu tale ki Ijipita, mo raica ni caka kece nai vakatakilakila e matai Fero, me vaka au sa biuta e ligamu Au na vakayaloqataki koya me kua kina ni sereki ira na Isireli.
- ²² "Mo tukuna kina vei Fero, 'Sa tukuna vaka oqo o Jiova, "O Isireli sa Luvequ dina, na Noqu ulumatua."
- ²³ "Au sa tukuna vei iko, laivi na Luvequ me lako me mai qaravi Au. Kevaka o sa sega ni via sereki koya, mo kila, Ni'u na vakamatei na luvemu, na nomu ulumatua.""
- ²⁴ Sa yaco na gauna, ni rau sa sota kei Jiova, ka sa vinakata me vakamatei koya.
- ²⁵ Sa taura o Sipora e dua na datu gata ka ciliva na luvena ka biuta e yavai Mosese ka tukuna, "Mo kila, ni o sa watiqu ena dra vei au!"
- ²⁶ Sa laivi koya me lako, sa qai tukuna Sipora, "O iko na tagane vakawati ni dra!" " baleta na veicilivi.
- ²⁷ Sa vosa o Jiova vei Eroni, "Lako ki na vanua liwa mo drau sota kei Mosese." Ni rau sa sota ena ulunivanua i Jiova, mo reguci koya.

- 28** Sa tukuna o Mosese vei Eroni na vosa kece i Jiova, o koya sa veitalai mai, kei na i vakatakilakila sa vakaroti mai vua.
- 29** O Mosese kei Eroni e rau sa lako ka vakasoqoni ira kece mai na na qase ni Isireli.
- 30** O Eroni sa vosataka kece na veika sa vosa kina na Kalou vei Mosese. Sa qai cakava nai vakatakilakila ena matadra na tamata.
- 31** Era sa vakabauta na tamata; ni ra sa rogoca ni sa talevi ira tale na Nona tamata na Isireli o Jiova, ka sa raica talega na nodra vakararawataki, era sa vakacuva na uludra ka lotu vua.

CHAPTER 5

- S**a oti oqo, "E rau sa lako o Mosese kei Eroni ka vosa vei Fero ka vaka: 'Laivi ira na Noqu tamata me ra lako ka Solevu vei Au ena vanua liwa, sa tukuna o Jiova.'"
- 2** Sa sauma mai o Fero, "O cei o Jiova me'u rogoca na domona ka sereki ira na Isireli me ra lako? Au sa sega ni kilai Jiova ka sega talega ni laivi ira na Isireli me ra lako."
- 3** E rau sa tukuna, "Na nodra kalou na Iperiu sa rairai oti vei keirau, me keimami lako mada me tolu na siga ki na vanua liwa me vakaboi soro vei Jiova na neimami Kalou, de qai saumi keimami ena mate ca, se e na i sele i wau."
- 4** Sa tukuna vei rau na tui Ijipita, "Mosese kei Eroni, na cava drau sa via kauti ira tani kina na tamata mai na nodra cakacaka? Me ra lesu tale ki na veika era sa cakava tiko."
- 5** Sa tukuna mai o Fero, "Raica era sa lewe levu mai na tamata ena vanua, drau sa qai cakava tale me ra cegu mai na nodra cakacaka!"
- 6** Ena siga tiko ga o ya sa vakarota o Fero vei ira na i liuliu ni cakacaka kei ira na veiliutaki tiko ka vaka,
- 7** "Me kua tale ni soli na sasa me ra bulia kina na vatubuli me vaka e liu. Me ra lako sara ga o ira me ra la'ki kumuni sasa mai.
- 8** "Me ra vakai colacolataki ena i votavota ni vatubuli era sa dau cakava e liu. Me kua ni vakalailaitaki, ni ra sa ka wale; era sa tagi tiko ga ka tukuna tiko, 'Me da lako ka vakaboi soro ki vua na noda Kalou.'
- 9** "Me soli vakalevu vei ira na cakacaka me ra cakava tiko, me ra kua kina na veika e lasu."
- 10** O ira na i liuliu ni cakacaka kei ira na veiliutaki ena cakacaka, era sa lako ka vosa vei ira na tamata ka vaka: "Sa tukuna mai o Fero, 'Au na sega ni soli vei kemuni na sasa.'
- 11** 'Mo ni lako ka vakasaqara na sasa ena vanua cava ga o ni na kunea kina; ena sega ni vakamamadataki na nomuni cakacaka."
- 12** Era sa lako yani ki na vanua o Ijipita taucoko me ra vakasaqara mai kina na sasa.
- 13** Era sa vakatotolataki mai vei ira na i liuliu ni cakacaka ka vaka: "Mo ni cakava na cakacaka o ni sa daucakava ena veisiga, me vaka ga sa sinai tu na sasa."
- 14** O ira talega na luvei Isireli era sa veiliutaki, me ra liutaka eso na i wasewase ni cakacaka, era sa totogitaki talega mai vei ira na veiliutaki i Fero, ka ra sa tarogi, "A cava o ni sega kina ni yacova na i yalayala ni cakacaka ena dua na siga me vaka e liu?"
- 15** Era sa lako mai Fero ka tagi o ira na Isireli sa wasei tu me ra liutaka eso na cakacaka ka vaka: "Ena cava o sa cakacaka kina vakaoqo vei ira na nomuni dauveiqaravi?
- 16** "Sa sega na sasa e soli vua na nomu tamata, ka ra tukuna vei keimami, 'Cakava na vatubuli! E dina era sa kuitataki na nomuni dauveiqaravi, ia na cala sa tiko vei ira na nomuni tamata.'

17 Sa tukuna mai o koya, "O ni sa vucesa ga! O ni sa vucesa ga! O ni sa tukuna tiko kina, 'Me da lako cake ka vakacaboi soro vei Jiova.'

18 "O koya oqo mo ni lako ka cakacaka ni sa sega ni soli vei kemuni e dua na sasa, ia, me kau ga mai na i yalayala ni vatubuli e dodonu me caka ena dua na siga."

19 Era sa raica na luvei Isireli ni sa tarai ira na leqa ni sa tukuni oti vei ira, "Me kua ni lailai na i wiliwili ni nomuni vatubuli me vaka na i yalayala ni dua na siga."

20 Ni ra sa lesu mai vei Fero, era sa mai sota sara kei Mosese kei Eroni, ni rau sa wawa tu me sotavi ira.

21 E rau sa vosa sara vei ira, "Me rai tiko vei kemuni o Jiova ka lewai kemuni ni kemuni sa cakava me keimami sega ni taleitaki mai vei Fero kei mai na matadra talega na nona dauveiqaravi me ra taura kina na i seleiwau me vakamatei keimami." Sa Vakadeitaki Na Nodra Sereki Na Isireli

22 Sa lesu tale vei Jiova o Mosese ka tukuna, "I Jiova, ena cava o ni sa kauta mai kina na leqa vei ira na tamata oqo? Ena cava o ni sa talai au mai kina?

23 "Ni'u sa lako mai vei Fero me'u tukuna na Yacamuni, sa cakava tiko ga na ka ca vei ira oqo: ka o ni sega tiko ga ni sereki ira na Nomuni tamata, ni dodonu oqo."

CHAPTER 6

Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Oqo, o na raica na veika Au na cakava vei Fero. Ena ligi kaukauwa ena sereki ira kina me ra lako, ena ligi kaukauwa ena vakasavi ira kina mai na nona vanua."

2 Na Kalou sa vosa vei Mosese ka tukuna vua: "Oi Au o Jiova.

3 "Au sa vakatakilai Au vei Eparama, vei Aisake, vei Jekope, Ni'u sa Kalou kaukauwa, ia na yaca o Jiova sa sega ni kilai vei ira.

4 "Au sa vakadeitaka na Noqu veiyalayalati vei ira, Me'u solia vei ira na vanua o Kenani na vanua ni Sokalou era sa vulagi kina.

5 "Au sa rogoca talega na nodra tagi na luvei Isireli, o ira sa vakabobulataki tiko mai Ijipita, Au sa nanuma talega na Noqu veiyalayalati.

6 "O koya oqo, mo tukuna vei ira na luvei Isireli, 'ni oi Au o Jiova, Au na kauti kemuni tani mai na veivakaocai mai Ijipita, Au na vakabulai kemuni mai na veivakabobulataki, Au na voli kemuni lesu mai ena ligi sa dodo tiko ena lewa cecere.

7 'Au na tauri kemuni me vaka na Noqu Tamata, Au na nomuni Kalou. o ni na qai kila ni sai Au o Jiova na nomuni Kalou o Koya sa kauti kemuni tani mai na veivakabobulataki mai Ijipita.

8 'Ka Au na kauti kemuni mai ki na vanua Au sa yalataka Me'u solia vei Eparama, vei Aisake, vei Jekope, ka Au na solia vei kemuni mei votavota: Oi Au o Jiova."

9 Sa tukuna na veika oqo o Mosese vei ira na Isireli; ia, era sa sega ga ni via rogoci Mosese baleta na kakavorovoro ni yalo kei na nodra vesuki tu ena veivakararawataki levu.

10 Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka,

11 "Mo lako vei Fero na tui Ijipita, me sereki ira na luvei Isireli me ra lako."

12 Sa vosa o Mosese ena mata i Jiova ka vaka: "Era sa sega ni rogoci au na luvei Isireli, me na qai rogoci au vakacava o Fero, ni sa sega ni cili na tebenigusuqu?"

13 Sa vosa o Jiova vei Mosese kei Eroni ka solia veirau e dua nai vakaro, ena vukudra na luvei Isireli kei Fero na tui Ijipita, me ra kau tani mai na luvei Isireli mai na vanua o Ijipita.

14 Oqo o ira nai liuliu ni vuvale nei dui tamadra: o ira na luvei Rupeni, na ulumatua nei

Isireli, o Anoki, o Palu, o Esironi kei Kami, oqo na vuvale nei Rupeni.

15 O ira na luvei Simione oqo: Jemueli, Jamini, Qada, Jakini, Soa kei Saulu na luvena e dua na yalewa ni Kenani. Oqo o ira na luvei Simione.

16 Oqo na yacadra na luvei Livai, o Keresoni, o Loata, kei Merari. Na yabaki tauccoko nei Livai e dua na drau tolusagavulu ka vitu na yabaki.

17 Na luvei Keresoni o Libini kei Simi me vaka na nodrau vuvale.

18 Na luvei Koata o Imarani, o Isari, o Epironi kei Usaieli. Na yabaki tauccoko nei Koata e dua na drau tolusagavulu ka tolu na yabaki.

19 Na luvei Merari o Maeli kei Musi. O ira oqo na vuvale nei Livai me vaka na nodra dui tabatamata.

20 O Amarami sa tauri Jokaveti me nona, na ganei tamana me watina; o Jokaveti sa vakasucumi Mosese kei Eroni. Na yabaki ni bula tauccoko nei Amarami sa dua na drau tolusagavulu ka vitu na yabaki.

21 Na luvei Isari o Kora, o Nefeki kei Sikiri.

22 Na luvei Usaieli o Misieli, Elisafani, kei Siciri.

23 Sa tauri Ilisapeci o Eroni me watina, na luvei Amenatave, na ganei Nasoni. Sa vakasucumi Natapi, Abaiu, Iliesa kei Itamari.

24 Na luvei Kora, o Aseri, o Elikana, o Abia-safi: o ira oqo na kawa nei Kora.

25 O Iliesa na luvei Eroni sa taura ki vei koya e dua na luvei Putielie me watina. Sa sucu mai kina o Finaisi. Oqo o ira kece nai liuliu vakavuvale vakalivai me vaka na nodra i tuvatuva.

26 Oqo ga o Eroni kei Mosese, o irau sa vosa kina na Kalou, "Me rau kauti ira tani mai na luvei Isireli mai na vanua o Ijipita me vaka na nodra tamata i valu."

27 O ira oqo sa vosa vei Fero na tui Ijipita, me kauti ira tani mai Ijipita na luvei Isireli. Oi rau tiko ga oqo na Mosese kei Eroni.

28 Sa qai yaco ni sa vosa o Jiova vei Mosese ena vanua o Ijipita,

29 Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka: "Oi Au o Jiova, mo vosa vei Fero na tui Ijipita, tukuna vua na veika Au sa tukuna vei iko."

30 Sa vosa o Mosese vei Jiova, "Raica au sa tebenigusu sega cili, me rogoci au vakacava o Fero?"

CHAPTER 7

Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka: "Au sa buli iko oti mo vaka na Kalou vei Fero, kei Eroni na nomu parofita.

2 "Mo tukuna kece na veika au sa vakarota vei iko. O Eroni na tacimu ena vosa vei Fero me vakatalai ira kece na luvei Isireli me ra lako tani mai na vanua.

3 "Au na vakaukauwataka na yalo Fero, ka Au na vakalevutaka nai vakatakilakila kei na vei ka era kurabui kina na kai Ijipita.

4 "O Fero ena sega ni rogoci iko, me rawa ni tarai Ijipita kina na Ligaqu, ka kauti ira tani mai na Noqui valu kei ira na Noqui tamata na luvei Isireli mai na vanua o Ijipita ena lewa kaukauwa.

5 "Era na kila kina na Ijipita ni sai Au o Jiova, Ni'u sa dodoka yani na ligaqu vei Ijipita me'u kauti ira tani mai na luvei Isireli mai vei ira."

6 E rau sa cakava vaka kina o Mosese kei Eroni me vaka sa vakaroti rau kina o Jiova.

7 Sa yabaki walusagavulu o Mosese ka sa yabaki walusagavulu ka tolu o Eroni, ni rau sa

la'ki vosa vei Fero. Na I Titoko Veivakurabuitaki Nei Eroni

8 Sa vosa vei Mosese kei Eroni o Jiova ka vaka:

9 "Ni sa vosa vei kemudrau o Fero, me tukuna kina, 'Drau vakaraitaka mada e dua nai vakatakilakila,' mo qai tukuna vei Eroni, 'Taura na nomu i titoko ka viritaka e mata i Fero, ka ena yaco me gata.'"

10 E rau sa lako o Mosese kei Eroni vei Fero ka e rau sa cakava me vaka sa tukuna vei rau o Jiova me rau tukuna. Sa viritaka o Eroni na i titoko ena mata i Fero kei ira na nona dauveiqaravi, ka sa vuki me gata.

11 O Fero talega sa kacivi ira na nona tamata vuku, na dauvakatevoro, na daucakamana e Ijipita, era sa cakava talega na ka e rau sa cakava o Mosese ena marau.

12 Era sa viritaka ki na qele na nodra i titoko ka era sa gata mai. Ia, nai titoko ga i Eroni sa tiloma kece na nodra i titoko.

13 Sa qai kaukauwa ga na yalo Fero, ka sa sega ni via vakarorogo vei rau o Mosese kei Eroni me vaka sa tukuna oti o Jiova.

14 Sa tukuna o Jiova, vei Mosese: "Sa baci yalo kaukauwa tale o Fero, sa bese ni laivi na tamata me ra lako.

15 "Lako vei Fero ena mataka lailai, ni sa lako ki wai o koya, mo tucake tu mai bati ni wai mo sotavi koya; mo kauta tiko na i titoko e ligamu.

16 "Mo tukuna vua; 'O Jiova na nodra Kalou na Iperiu sa talai au mai oqo vei iko me'u tukuna, "Mo laivi ira na Noqu tamata me ra lako ka qaravi Au ena vanua liwa," me yacova mai oqo, o se sega ga ni via rogoca e dua na ka!"

17 'Sa tukuna o Jiova, "Ena ka oqo o na kila kina ni sai Au o Jiova. Au na samuta na wai ena i titoko ka ena vuki na wai me dra.

18 "Na ika era tiko ena loma ni wai era na mate kece, ena boica na wai, era na bese ni gunu wai mai kina o ira na Ijipita.""

19 Sa vosa vei Mosese o Jiova, "Mo tukuna vei Eroni, 'Taura na i titoko e ligamu ka dodoka yani na ligamu ki na wai e Ijipita kei na kena vei sala ni wai na uciwai, na tobu talega kei na vanua kecega sa tu kina na wai sa na vuki me dra, ena vanua taucoko e Ijipita, ena bilo kau kei na bilo vatu.'"

20 E rau sa cakava o Mosese kei Eroni me vaka na i vakaro i Jiova. Sa laveta na i titoko ka samuta na wai ena mata i Fero kei ira na nona dauveiqaravi. Sa vuki na wai kece me dra.

21 Era sa mate na ika kecega, sa bona mai na wai, era sa sega ni rawa ni gunuva na wai o ira na Ijipita. Sa dra kecega na wai ena vanua.

22 Era sa cakava talega vakakina na kai Ijipita ena mamarau; sa qai yalo kaukauwa cake ga o Fero, ka sa sega ni via vakarorogo ki vei Mosese kei Eroni me vaka nai vakaro i Jiova.

23 Sa tucake o Fero ka lesu ki nona vale ni sa sega ni via vakayavalati ena dua na ka.

24 Era sa kelikeli na Ijipita me vakasaqaqara wai me ra gunu kina. Ni ra sa sega ni gunu rawa mai na uciwai.

25 Sa oti e vitu na siga ni sa samuta na veiuciwai o Jiova.

CHAPTER 8

Sa vosa vei Mosese o Jiova, "Lako vei Fero ka tukuna oqo vua; 'Sa tukuna o Jiova, "Mo laivi ira na Noqu tamata me ra lako, me ra la'ki qaravi Au.

2 "Kevaka o sa bese, Au na samuta na vanua ena boto.

3 "Na uciwai ena kauta mai na boto ena i wiliwili e sega ni wili rawa, era na lako cake yani ki nomu vale, ena rumu ni moce, ki na nomu i mocemoce sara, ki na nodra veivalevale kece na nomu dauveiqravi, ira na nomu tamata, ki na lovo ni vakasaqa kei na kena veleti bilo kece.

4 "Era na lako cake yani vei iko na boto, vei ira na nomu tamata, vei ira na nomu veiqravi talega."""

5 Sa vosa o Jiova vei Mosese, "Tukuna vei Eroni, 'Me dodoka yani na i titoko e ligana e na vei sala ni wai, na uciwai, na tobu ka vakavuna me ra lako cake mai na boto e Ijipita taucoko."

6 Sa cakava vakakina o Eroni, ka era sa lako cake mai na boto e Ijipita taucoko.

7 O ira na daunicakamana e Ijipita era sa vakamurimuria talega na veika e rau sa cakava o Mosese kei Eroni ka era sa lako talega mai na boto e Ijipita.

8 O Fero sa kacivi Mosese kei Eroni ka tukuna, "Drau vakamasuti Jiova me kauta tani mai vei au na boto, mai vei ira talega na noqu tamata; au na qai sereki ira na tamata me ra lako ka qaravi Jiova."

9 Sa tukuna o Mosese vei Fero, "Mo ciqoma na dina ni vosa oqo, o ya, ni'u na ia na veisorovaki vua na Kalou ena vukumu, ena vukudra talega na nomu tamata kecega, me ra vakarusai na boto kecega mai vei iko kei na nomu veivale, ka me ra tiko ga mai na uciwai."

10 Sa tukuna mai o Fero, "Ni mataka," sa sauma o Mosese, "Sa na yaco me vaka na nomu vosa, o na kila talega kina ni sa sega tale e tautauvata kei Jiova na neimami Kalou.

11 "O ira na boto era na lako tani mai vei iko, mai na nomu vale, mai vei ira na nomu dauveiqravi, mai vei ira na nomu tamata, era na tiko ga mai na uciwai."

12 E rau sa lako tani mai vei Fero o Mosese kei Eroni. Sa tagi vua na Kalou o Mosese me baleta na boto sa tu oqo ena vuku i Fero.

13 Sa vakayacora o Jiova me vaka na vosa i Mosese ka era sa mate na boto mai na veivale, mai na veimata ni vale, e na taudaku talega ni vale.

14 Era sa bini vata ka sa bona na vanua taucoko.

15 Ni sa raica o Fero ni sa dua na veivakacegui levu, sa vakayalokaukauwataki koya ka sega ni via rogoci Mosese kei Eroni me vaka sa vosa kina o Jiova.

16 Sa vosa vei Mosese o Jiova, "Me tukuna vei Eroni, 'Dodoka yani na nomui titoko ka samuta na qele, me basika kina na kutu ena vanua taucoko o Ijipita."

17 E rau sa cakava vaka kina. Sa dodoka na ligana kei nai titoko ka samuta na qele, sa basika na kutu vei ira na tamata kei ira na manumanu. Na kuvunisoso kece sa vuki me kutu e na vanua taucoko e Ijipita.

18 Era sa cakava vaka kina na kai Ijipita ka sa sega ni yaco. Sa kutu kecega na tamata kei na manumanu.

19 Era sa tukuna vei Fero na daucaka mana, "Oqo, sa liga ga ni Kalou." Sa qai yalo levu ga o Fero, ka sa sega ni via vakarorogo vei Mosese kei Eroni me vaka sa tukuna o Jiova.

20 Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Mo lako vei Fero ena mataka lailai ni sa lako mai wai. Mo tukuna vua, 'Sa vosa vaka oqo o Jiova: "Mo laivi ira na Noqu tamata me ra lako ka mai qaravi Au.

21 "Kevaka e sega o Jiova ena vakataki koya ena tala mai na lago vei iko, vei ira na nomu

dauveiqravi, vei ira na nomu tamata kina nomu vale. Na nodra vei vale kece na kai Ijipita sa na sinai ena lago kei na veivanua kecega era tu kina.

22 "Ena siga o ya, au na tawasei Koseni tani kina, na vanua era sa tiko kina na noqu tamata, ena sega ni vuka ki kea e dua na lago. Me rawa kina ni o kila, ni sai Au o Jiova sa tiko ena loma donu ni vanua.

23 "Au na cakava me duidui o ira na Noqu kei ira na nomu, ena yaco na i vakatakilakila oqo ena siga ni mataka."""

24 Sa vakayacora vakakina o Jiova. Era sa lako mai na qele ni lago vavaku ki na vale i Fero, ki na nodra vale na dauveiqravi, ki na vanua taucoko o Ijipita. Sa vakacacani vakalevu na vanua ena vuku ni lago.

25 Sa kacivi Moses kei Eroni o Fero ka tukuna vei rau, "Mo ni lako ka vakacaboi soro vei Jiova."

26 Sa tukuna mai o Moses, "Sa sega ni dodonu me caka oqori, ni keimami na vakacobora tiko na nodra ca na kai Ijipita vei Jiova na neimami Kalou. Kevaka keimami sa cakava oqo e matadra, era na sega beka ni vakaviriki keimami ena vatuu?

27 "Keimami na lako tu, me tolu na siga ki na vanua liwa ka vakacaboi soro vei Jiova na neimami Kalou me vaka sa vakarota vei keimami."

28 Sa tukuna mai o Fero, "Au sa solia mo ni lako, mo ni lako ka vakacaboi soro vei Jiova na nomuni Kalou ena vanua liwa; mo ni kua ga ni lako vakayawa, drau veisorovaki talega ena vukuqu."

29 Sa tukuna tale mai o Moses, "Au na lako tani vakaidina mai vei iko, au na kerei Jiova me ra lako tani na lago ni mataka mai vei Fero, mai vei ira talega na nona veiqravi, kei ira na nona tamata. Me kua ga ni cakacaka vakailasu o Fero, me sogoti ira tale na tamata ena nodra la'ki vakacaboi soro vei Jiova."

30 Sa lako tani o Moses mai vei Fero ka la'ki masuti Jiova.

31 Sa cakava o Jiova me vaka na vosa nei Moses. Sa vakayalia o Jiova na lago kece mai vei Fero, mai vei ira na dauveiqravi, mai vei ira na tamata. Sa sega tale ni vo e dua.

32 O Fero, sa baci vakaukauwataka na yalona; ka sega ni via laivi ira na Isireli me ra lako.

CHAPTER 9

Sa vosa tale o Jiova vei Moses, ka vaka: "Tucake vakamatata lailai, ka tu ena mata i Fero ka tukuna vua, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova na nodra Kalou na Iperiu. "Mo laivi ira na Noqu tamata me ra lako, me ra la'ki qaravi Au.

2 "Kevaka o sa bese ni sereki ira, ka via vesuki ira tikoga,

3 "Rogoca, na ligai Jiova ena tara na nomu bulumakau, na nomu ose, na nomu asa, na nomu kameli, na nomu bulumakau ni cakacaka kei na nomu sipi" Ena dua na kedra mate ca sara.

4 "O Jiova ena cakava e dua na veivakaduiduitaki mai na nodra manumanu susu na Isireli mai na nodra na Ijipita. Ena sega ni dua e mate mai na nodra na luvei Isireli."""

5 O Jiova sa biuta e dua na kena gauna, "Ni mataka, ena cakava o Jiova na veika oqo ena vanua."

6 Sa cakava dina na veika oqo o Jiova ena siga ka tarava. Era sa mate na manumanu e Ijipita, ia, na nodra na luvei Isireli sa sega.

7 Sa vakatataro o Fero, ka sa dina, ni sa sega ni mate e dua na nodra manumanu na Isireli. Sa qai kaukauwa ga mai na yalo i Fero ka sa sega ni laivi ira na Isireli me ra lako.

8 O Jiova sa vosa vei Mosese kei Eroni ka vaka, "Drau taura na dravusa mai na lavo ka solia vei Mosese me kaburaka yani ki lomalagi ena mata i Fero.

9 "Ena yaco me kuvu ena vanua taucoko o Ijipita, oqori ena vakavuna na bo me ra kacabote ca sara vei ira na tamata yadua kei na manumanu e Ijipita."

10 E rau sa taura na dravusa mai na lovo ka tu ena mata i Fero, sa qai kaburaka o Mosese vaka ki lomalagi. Sa yaco me ra bo dra kece na kai Ijipita kei na kena manumanu talega.

11 Era sa sega ni tu rawa e matai Mosese o ira na daucaka mana baleta na bo sa tu vei ira kei ira kece na Ijipita.

12 O Jiova sa vakayaloqataki Fero tale, ka sa sega ni via vakarorogo, me vaka sa vosa kina vei Mosese o Jiova.

13 Sa vosa o Jiova vei Mosese, "Mo yadra vakamataka ka tu ena mata i Fero ka tukuna vua, 'Sa tukuna vakaoqo o Jiova na nodra Kalou na Iperiu, "Laivi ira na Noqu tamata me ra lako ka qaravi Au,

14 "Ena gauna kece oqo, au na tala na noqu veimate ca kecega me tara na yalomu, kei na nodra na nomu dauveiqaravi, kei ira na nomu tamata, mo kila kina ni sa sega e dua e tautauvata kei Au e vuravura.

15 "Oqo, kevaka Au sa dodoka na ligagu ka tarai iko kei ira na nomu tamata ena mate ca, o ni na yali dina mai vuravura.

16 "Oqo dina na i naki ni noqu vakaturi iko cake, me rawa Ni'u vakaraitaka na noqu kaukauwa vei iko, me vakatakilai yani na yacaqu e vuravura taucoko.

17 "Ia, oqo, o se vakacerecerei iko tikoga vei ira na noqu tamata, ena nomu sega ni via sereki ira.

18 "Mo kila, ni mataka ena gauna vata ga oqo, au na vakatauca mai na uca cevata e se bera vakadua ni tau eke mai na gauna e dua kina na vanua, me yacova oqo.

19 "Oqo mo na vakasoqona rawa mai na manumanu era sa tu ena nomu i teitei, ni uca cevata oqo ena lutuki ira kece na manumanu kei na tamata e tu e tautuba, era na mate kina.""

20 O ira kece sa rerevaka na vosa i Jiova, ena kedra maliwa na dauveiqaravi i Fero kei na nona manumanu, e ra sa dro kece ki na nodra veivale.

21 O ira kece sa beca na vosa i Jiova, era sa tu ga e tuba kei na nodra manumanu.

22 Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Dodoka yani na ligamu vaka ki lomalagi, me tau mai na uca cevata ki na vanua taucoko e Ijipita, vei ira na tamata, na manumanu, na veika kece sa tei e na vanua taucoko e Ijipita."

23 Sa dodoka yani na i titoko o Mosese vaka ki lomalagi; o Jiova sa vakatauca mai na kurukuru kei na uca cevata kei na bukawaqa ki na qele. Sa vakatauca o Jiova na uca cevata ena vanua o Ijipita.

24 Sa tau mai na uca cevata kei na bukawaqa, e rau sa veiwaki vata, era sa rui bibi sara, ka sa sega ni bau kune vakadua e Ijipita mai na gauna e tauyavutaki kina.

25 Sa ravuta na vanua taucoko e Ijipita, o ira kece sa tiko e tuba, na tamata kei na manumanu; na vei ka talega sa tei kei na vei vunikau kecega sa bula.

26 Sa sega ga e Koseni, na vanua era sa tiko kina na luvei Isireli.

27 Sa talatala o Fero me lako mai o Mosese kei Eroni ka tukuna vei rau. "Au sai valavalava ca, ka sa dodonu o Jiova, era sa caka ca sara na noqu tamata.

28 "Mo masuti Jiova, me kua tale ni dua na ka vakaoqo, na kurukuru kei na uca cevata, me sa rauta, au na sereki kemuni, me kua tale ni dua e tiko."

29 Sa tukuna vua o Mosese, "Ni'u sa lako tani mai na vanua, au na dodoka na ligagu vei Jiova, ena mudu na kurukuru kei na uca cevata ka mo ni na kila ni sa nei Jiova na vuravura.

30 "Ia, o iko kei ira na nomu dauveiqravi, au sa kila ni o ni sa sega ni via rerevaki Jiova."

31 Na vuata tau mada sa vakacacani kei na kena e tubu vou mai.

32 Na witi kei na sila vuti, sa sega ni vakacacani kei na kena e tubu vou mai.

33 Sa lako tani o Mosese mai vei Fero ka dodoka yani na ligana vei Jiova, ka sa mudu na kurukuru kei na uca cevata, ni sa sega tale ni tau mai ki vuravura.

34 Ni sa raica o Fero ni sa mudu na kurukuru kei na uca, sa qai valavala ca vakalevu tale; sa vakaukauwataka tale na yalona o koya kei ira na nona dauveiqravi.

35 Sa kaukauwa sara ga na yalo i Fero; sa sega ni via sereki ira na luvei Isireli me ra lako, me vaka sa vosa kina o Jiova mai vei Mosese.

CHAPTER 10

Oqo o Jiova sa vosa vei Mosese ka vaka: "Mo lako vei Fero: Ni'u sa vakaukauwataka na yalona kei na yalodra talega na nona dauveiqravi, Me'u na vakaraitaka kina na Noqu vakatakilakila e matana,

2 "Mo rawa ni tukuna vei ira na luvemu, na luvedra na luvemu na veika lelevu. Au sa cakava vei ira mai Ijipita kei nai vakatakilakila kece Au a cakava vei ira, mo kila Ni'u sa Kalou."

3 E rau sa lako mai o Mosese kei Eroni vei Fero ka tukuna vua, "Sa tukuna vaka oqo o Jiova na nodra Kalou na Iperiu: 'Na cava soti na dede ni nomu sega ni via vakamalumalumutaki iko kina vei Au? Laivi ira na Noqu tamata me ra lako ka qaravi Au.

4 'Kevaka, o na sega ni sereki ira me ra lako; mo kila ena siga ni mataka Au na kauta mai kina na vodore ki na nomu vanua.

5 'Era sa ubi vuravura ka ena sega ni dua e raica rawa na vanua; era na kania na ka kecega sa vo mai na veika sa vakavoca na uca cevata, era na kania kecega na vei vunikau kecega sa tubu cake mai na vanua.

6 'Era na vakasinaita na nomu veivale, na nodra veivale na nomu dauveiqravi, na nodra veivale na kai IjipitaOoqo era se sega ni raica na tamamuni se tamadra na tamamuni se mai na siga era basika kina e vuravura me yacova mai oqo." Sa vuki ka gole tani mai vei Fero.

7 Sa vosa vei Fero o ira na nona dauveiqravi. "Na cava soti na dede ni nodra mai voto ni moli tiko kina vei keda o ira oqo? Laivi ira me ra lako, me ra la'ki qaravi Jiova na nodra Kalou, o sa sega tiko ni kila ni sa vakarusai oti o Ijipita?"

8 E rau sa kau tale mai o Mosese kei Eroni vei Fero ka tukuna vei rau, "Ni lako ka qaravi Jiova na nomuni Kalou, ia o cei vei ira oqo ena lako?"

9 Sa sauma o Mosese ka vaka, "Keimami na lako vata kei ira na gone kei na qase; na luvei keimami tagane kei na yalewa, na neimami manumanu, keimami na lako ka ia na Solevu vei Jiova."

10 Sa tukuna vei ira o Fero, "Me tiko vata kei kemuni o Jiova, ni'u sa laivi kemuni me lako kei ira na lalai oqo mo ni lako! Mo ni qarauna na ca sa liu tiko vei kemuni.

11 "Mo ni lako oqo, oi kemuni sa tamata bula, ka qaravi Jiova, ni sai koya ga oqo na ka o ni sa gadreva." Era sa cemuri mai na mata i Fero.

12 Sa vosa vei Mosese o Jiova ka vaka: "Dodoka yani na ligamu vaka ki na vanua o Ijipita,

me ra lako mai na vodore ki na vanua o Ijipita, ka kania na veika bula kecega ena vanuaOveika kece sa vakavoca na uca cevata."

13 Sa dodoka na i titoko o Mosese vaka ki na vanua o Ijipita, sa dolava mai o Jiova e dua na cagi tokalau ena vanua, ena siga ka bogi tale. Ni sa mataka mai sa kauta mai na vodore na cagi tokalau oqo.

14 Era sa lako yani na vodore e Ijipita tauccoko ka ro ena ka kecega sa kune ena vanua o Ijipita. Era sa vakacaca sara vakalevu; sa sega ni bau vaka tu o ya e liu, ka na sega talega ni vaka o ya ena siga mai muri.

15 Era sa robota na vuravura tauccoko ka sa buto kina na vuravura. Era sa kania na veika kecega sa tu ena vanua, na vuata ni veivunikau sa vakavoca mai na uca cevata. Sa sega tale ni vo e dua na ka me drokadroka ena vanua o Ijipita.

16 Sa kacivi rau vakatotolo o Mosese kei Eroni o Fero ka tukuna vei rau, "Au sai valavalava ca vei Jiova na nomudrau Kalou, vei kemudrau talega.

17 "Drau vosoti au vakadua mada ga oqo, ka mo drau masuti Jiova na nomudrau Kalou me kauta tani mai vei au na mate oqo."

18 Sa lako tani mai vei Fero, ka sa masuti Jiova.

19 Sa qai vukica o Jiova e dua na cagi kaukauwa mai na ra, ka kauta tani na vodore ki na Wasawasa Damudamu. Sa sega tale ni kune e dua na vodore e na vanua tauccoko o Ijipita.

20 O Jiova, sa vakayalokaukauwataki tale, ka sa sega ni via sereki ira na luvei Isireli me ra lako.

21 Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Dodoka yani na ligamu vaka ki lomalagi, me dua kina na butobuto levu e na vanua tauccoko e Ijipita. Na butobuto oqo me vakilai."

22 Sa dodoka yani na ligana o Mosese vaka ki lomalagi, ka sa dua na butobuto levu e Ijipita me tolu na siga.

23 Sa sega ni dua me raica rawa tale e dua, se dua me tucake rawa mai nodratou me tolu na siga. o ira kece na luvei Isireli era sa rarama tiko e na vanua era sa tiko kina.

24 O Fero sa kacivi Mosese ka tukuna vua, "Mo lako ka qaravi Jiova, mo biuta tiko ga mai na nomu manumanu, me ra lako talega na gone vata kei iko."

25 Sa sauma vua o Mosese, "Mo solia talega vei keimami nai soro kei na i soro kama, me keimami vakacobora vei Jiova.

26 "Na neimami manumanu susu talega me lako vata kei keimami, me kua ni dua e vo tiko mai. Me keimami kauta baleta me qaravi kina na Kalou, ni keimami sa sega ni kila se cava keimami na qaravi Koya kina, ni keimami sa yaco yani ki kea."

27 Ia, o Jiova sa vakaukauwataka na yalona, ka sa sega ni via sereki ira me ra lako.

28 Sa tukuna mai o Fero, "Mo lako tani mai vei au! Mo lewai iko, mo kua tale ni raica mai na mataqu. Na siga o raica mai kina na mataqu o na mate!"

29 Sa tukuna o Mosese, "O sa vosa vinaka mai, au na sega ni raica tale na matamu."

CHAPTER 11

Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Au na kauta tale mai e dua tale na ka ca levu vei Fero kei Ijipita talega. Ni oti oqo ena qai sereki kemuni. Ni kemuni sa lako tani eke, ena qai sereki kemuni vakaidina o koya.

2 "Mo vosa oqo, ni ra sa vakarorogo tiko na tamata, na tamata yadua, na tagane me kerea mai vua sa tiko voleka vua, na yalewa talega, na siliva kei na koula kei na vei ka era sa buli kina."

- ³ O Jiova sa solia vei ira na veitokoni ena matadra na Ijipita. Io, o Mosese sa tamata dokai ena vanua o Ijipita, ena matadra na dauveiqraravi i Fero, ena matadra talega na tamata.
- ⁴ Sa tukuna o Mosese, "Sa vosa vaka oqo o Jiova: 'Ena bogi levu tutu Au na lako ena kedra maliwa na Ijipita;
- ⁵ 'O ira kece na ulumatua ena vanua o Ijipita era na mate, mai vei koya na ulumatua nei koya na yalewa dauveiqraravi o koya sa biu tu vakatikitiki kei na ulumatua ni manumanu.
- ⁶ 'Ena dua na veitagicaki levu e Ijipita, e se sega ni se bau yaco mada ena dua na gauna ka ena sega ni yaco tale ena dua na gauna.
- ⁷ 'Vei ira na luvei Isireli, ena sega mada ga ni yavala na gusuna e dua na koli vua na manumanu se tamata, mo ni kila kina ni sa cakava o Jiova e dua na duidui ena kedrau maliwa na Ijipita kei na Isireli.'
- ⁸ "O ira kece na nomu dauveiqraravi era na lako sobu mai vei au ka cuva sobu vei au ka tukuna, 'Mo lako tani kei ira kece ena muri iko ni oti oqo!' Au na qai lako tani." Sa qai lako tani mai vei Fero ena rarawa levu.
- ⁹ Sa tukuna tale o Jiova vei Mosese, "Ena sega ni vakarogoci iko o Fero, me rawa ni vakalevutaki kina na veika ca lelevu ena vanua o Ijipita."
- ¹⁰ O Mosese kei Eroni e rau sa cakava kece na vei ka lelevu oqo ena matai Fero, o Jiova sa vakaukauwataka na yaloi Fero, ka se sega ni laiva me ra lako na luvei Isireli tani mai na nona vanua.

CHAPTER 12

- S**a vosa o Jiova vei Mosese kei Eroni ena vanua o Ijipita ka vaka,
- ² "Na vula oqo me sai tekitekivu ni veivula, me sa matai ni vula ni dua na yabaki vei kemuni.
- ³ "Mo vosa vei ira kece na soqosoqo ni Isireli ka vaka: 'E na i ka tini ni siga ni vula oqo, o ira kece na tagane me taura vua e dua na lami, me vaka na vuvale nei tamana, me dua na lami dua na vuvale.
- ⁴ 'Kevaka sa vuvale lailai, me ra qai veirairai kei na dua tale na vuvale me veiveirauti kina na lami e dua oqori.
- ⁵ 'Me lami savasava, me tagane ka yabaki dua, mo lewa ga, me sipi se me.
- ⁶ 'Mo maroroya tiko me yacova na i ka tinikava ni siga ni vula tiko ga o ya. Na i soqosoqo taucoko ni Isireli me ra qai vakamatea ni sa dromu na matanisiga.
- ⁷ 'Me ra qai taura e so na kena dra ka boroya na duru ruarua ni katuba kei na ulu ni katuba era sa kana tiko kina.
- ⁸ 'Me ra kania na lewena ena bogi o ya ni sa tavu vinaka, kei na madrai sa sega ni vakaleveni kei na co wiwi me ra kania vata.
- ⁹ 'Me kua ni laukana droka se saqa vata na wai, me tavu ga ena bukawaqa"na uluna na yavana kei na kena wawa.
- ¹⁰ 'Me kua tale ni dua na ka e vo me yacova na mataka, na veika sa vo me qai vakamai, ni sa biu ki na bukawaqa.
- ¹¹ 'Mo ni kana vaka oqo: me vakaivau na tolomuni, me vakaivava rawa na yavamuni, me tiko e ligamuni nai titoko. Mo ni kana sara vakatotolo, oqori na lako sivia i Jiova.
- ¹² 'Au na lako curuma yani na vanua taucoko e Ijipita ena bogi ni kanavata, ka Au na samuti ira kece na ulumatua ena vanua o Ijipita, na tamata kei na manumanu; kei ira kecega na Kalou e Ijipita, au na vakatauca na Noqu lewa: Oi au o Jiova.

13 'Na dra sa kemuni vakatakilakila, ena veivale sa boroi tiko kina. Ni'u sa raica na dra, Au na lako sivia na nomuni vale, ka ena sega ni tarai kemuni na veika ca me vakarusai kemuni, ena gauna Au na samuti Ijipita kina.

14 'Na siga oqo me dauvakananumi vei kemuni, mo ni maroroya me kana ni solevu vei Jiova ena nomuni tabatamata kecega. Mo ni maroroya me kana ni solevu ni sa kena lewa me sega ni mudu.

15 'Me vitu na siga mo ni kania na madrai sega ni vakaleveni. Ena matai ni siga me kau laivi kece na leveni mai vale. o koya sa kania na madrai vakaleveni mai na matai ni siga me yacova nai kavitu, na tamata koya me musuki tani mai Isireli.

16 'Ena matai ni siga, me dua na soqoni tabu, ena i kavitu ni siga me dua na soqo ni tabu vei kemuni. Me kua kina na cakacaka ena siga oqo; me ra kana ga na tamata"ena veika ga o ni sa vakarautaka.

17 'Mo ni qarava talega na kana madrai sega ni vakaleveni, ni siga vata ga oqo au sa kauti kemuni tani mai na vanua o Ijipita. Mo ni vakananuma kina na siga oqo ena nomuni tabatamata kecega, ka me sa dua kina na kena lewa me sega ni mudu.

18 'Ena i ka tinikava ni siga ni matai ni vula ena kena yakavi, mo ni kana madrai kina sa sega ni vakaleveni me yacova na i ka ruasagavulu ka dua ni siga ema yakavi.

19 'Ena vitu na siga oqo, me kua kina ni kune e dua na leveni ena nomuni veivale, ena gauna ga sa kune kina e dua ni sa kania tiko na ka vakaleveni, na tamata oqo ena musuki laivi mai na i soqosoqo ni Isireli, veitalia ke vulagi sei taukei.

20 'Mo ni kua ni kania e dua na ka e vakaleveni, ena nomuni i tikotiko me laukana ga kina na madrai e sega ni vakaleveni."

21 Sa kacivi ira kece na qase e Isireli o Moses ka tukuna vei ira, "Mo ni digitaka na lami ena vuku ni nomuni vuvale ka vakamatei na lami ni Lakosivia.

22 "Mo ni taura na Isopi ka tonia ena bilo levu sa tiko kina na dra ka boroya na ulu ni katuba kei na kena duru e rua, me kua ni dua e curu ki tuba ena bogi taucoko ka yacova na mataka.

23 "O Jiova ena lako mai, me samuti ira na Ijipita, ni sa raica na dra ena ulu ni katuba kei na kena duru, o Jiova ena lako sivia ka sega ni vakatara na dauveivakarusai me lako mai ki na nomu vale me samuta.

24 "Mo ni vakananuma na lewa oqo, me nomuni kei ira na luvemuni me sega ni mudu."

25 "Ena yaco na gauna ni o ni sa lako mai ki na vanua sa solia vei kemuni o Jiova, me vaka sa yalataka, mo ni qai dau nanuma na veiqrarvi oqo.

26 "Ni ra sa tarogi kemuni o ira na luvemuni, 'Na cava na i balebale ni vei ka oqo?'

27 "Mo ni qai sauma, oqo na Lako sivia i Jiova, 'O koya sa lako sivia na nodra veivale na luvei Isireli mai Ijipita ena gauna sa veivakamatei kina vei ira na Ijipita ka vakabula na noda vuvale."Era sa vakacuva na uludra na tamata ka lotu.

28 Era sa lako na luvei Isireli ka vakayacora, me vaka sa vosa kina o Jiova vei Moses kei Eroni, era sa vakayacora. Nai Katini Ni Totogi: Nodra Mate Na Ulumatua

29 Sa qai yaco, ena lomaloma ni bogi, sa vakamatei ira kece na ulumatua mai Ijipita o Jiova, mai vua na ulumatua i Fero, o koya sa liu sara ki vei koya na ulumatua i koya sa muri sara, kei na ulumatua ni manumanu kecega.

30 Sa tucake o Fero ena bogi, o ira kece na nona dauveiqrarvi kei ira kece na Ijipita, sa dua na veitagicaki levu, sa sega ni dua na vale sa vo, na mate sa tiko kece ena veivale.

31 Sa kacivi Moses o Eroni mai ka tukuna, "Mo ni tucake ka lako tani mai vei ira na noqu tamata, o kemudrau kei ira kece na luvei Isireli, mo ni lako ka qaravi Jiova me vaka o ni sa tukuna tiko.

- 32** "Mo ni kauta talega na nomuni manumanu me vaka o ni sa tukuna oti, ka lako ka cavuta vei au na veivakalouvinakataki."
- 33** Era sa veivakamasuti na Ijipita me ra lako tani vakatotolo, ni ra sa tukuna tiko, "Ni vakaidina era na mate kece."
- 34** Era sa taura na kedra ni se bera ni vakalevenitaki, sa sega na kedra i vaqa ka colata e tabadra.
- 35** Era sa cakava na luvei Isireli me vaka na vosa i Moses, ka era sa kerea mai vei ira na Ijipita na veika sa caka ena siliva kei na koula kei na i sulu.
- 36** O Jiova sa solia na veitokoni vei ira na Isireli ena matadra na Ijipita me ra solia kina na Ijipita na veika era sa vinakata mai vei ira. Era sa taura mai vei ira na Ijipita.
- 37** Era sa lako na luvei Isireli mai Ramisese ki Sakoca, e ono na drau na udolu na tagane ena yavadra ka sega ni wili kina na gone.
- 38** E dua talega nai lawalawa levu sa lako cake vata kei ira, na manumanu"sa ka levu na manumanu susu.
- 39** Era sa vavi keke sega ni vakaleveni ena falawa sa kau mai Ijipita: ni sa sega ni vakaleveni baleta na nodra sa lako vakatotolo mai Ijipita, ka era sa sega ni vakarautaka vakavinaka kina na veika vaka o ya.
- 40** Na nodra i lakolako na luvei Isireli era sa tiko mai Ijipita sa va na drau ka tolusagavulu na yabaki.
- 41** Ni sa mai cava na va na drau tolusagavulu na yabaki " ena siga sa mai cava kina"era sa lako tani mai na sotia ni Kalou mai na vanua o Ijipita.
- 42** Sa dua na bogi ni vakanananu ki vei Jiova ena Nona kauti ira tani mai na Ijipita. Oqo na bogi nei Jiova, na bogi sa vakatabaki dua vei ira na luvei Isireli ena nodra veitabagauna.
- 43** Sa tukuna o Jiova vei Moses kei Eroni, "Oqo na i vakaro ni Lako Sivia, sa tabu ni dua na vulagi me kana kina.
- 44** "O ira kece na bobula sa voli ena i lavo, ka sa cilivi ira, me ra qai kana kina.
- 45** "O ira na daulako tu kei ira sa voli na nodra cakacaka me ra kua ni kana kina.
- 46** "Me laukana ga ena dua na vale: me kua ni kau ki tuba e dua na lewena, me kua ni kamusu na kena sui.
- 47** "Oqo, me ra maroroya kece o ira nai soqosoqo ni Isireli.
- 48** "Kevaka e dua na vulagi sa lako tu vata kei kemuni, ka sa via kania na Lako Sivia i Jiova, o ira kece na nona era tagane me ra cilivi. Ka me ra qai lako voleka mai ka vakaitavi; me vaka e dua ga na i taukei ni vanua o koya. Ni sa tabu me dua na sega cili me kana mai kina.
- 49** "Me dua ga na lewa vei ira na sucu i taukei kei ira sa daulako tu ka tiko vulagi vei kemuni."
- 50** Era sa caka vakakina na luvei Isireli me vaka sa vakarota o Jiova vei Moses kei Eroni.
- 51** Sa qai yaco ena siga sara ga o ya, o Jiova sa kauti ira tani mai na luvei Isireli mai na vanua o Ijipita me vaka na nodra i valu.

CHAPTER 13

Sa vosa o Jiova vei Moses kei vaka,

2 "Vakasavasavataki ira kece na ulumatua, na ka kece sa dolava na kato ni tamata se manumanu vei ira na Isireli; me ra sa Noqu."

3 Sa tukuna o Moses vei ira na tamata: "Mo ni nanuma na siga oqo, o ni sa lako tani kina

mai Ijipita, mai na vale ni veivakabobulataki; ni sa kaukauwa ga ni ligai Jiova sa kauti kemuni tani mai na vanua o ya. Me kua ni laukana na madrai sa vakaleveni.

4 "Ena siga oqo, o ni sa lako tani kina, ena vula o Epipi.

5 "Ni sa kauti kemuni mai o Jiova ki na nodra vanua na Kenani, na Itaiti, na Amoraiti, na Ivaiti kei na Jepusaiti, na vanua sa yalataka vei ira na qase me solia vei kemuni, na vanua ni maroroya na veiqraravi oqo ena vula vata ga oqo.

6 "Me vitu na siga e na nomuni kania na madrai sega ni vakaleveni oqo, e na i kavitu ni siga, me dua na kanavata vei Jiova.

7 "Na madrai sa sega ni vakaleveni me laukana tiko me vitu na siga. Me kua ni laukune ena kemuni maliwa na madrai sa vakaleveni, se, ena nomuni i tikotiko.

8 "Mo ni tukuna talega vei ira na luvemuni ena siga o ya ka vaka: 'sa ca oqo, baleta na ka sa cakava vei au o Jiova ena noqu lako tani mai Ijipita.'

9 "Me i vakatakilakila oqo e na ligamuni, me vakananumi ena maliwa ni matamuni, nai vunau i Jiova, me tiko ena gusumuni; ni, ena liga kaukauwa sa kauti kemuni tani kina mai Ijipita o Jiova.

10 "Mo ni maroroya na lewa oqo ena kena gauna ena veiyabaki kecega.

11 "Ena gauna sa na kauti kemuni mai kina o Jiova ki na vanua o Kenani me vaka sa yalataka vei ira na qase, ka sa solia vei kemuni,

12 "mo ni qai vakatabui ira kece sa dolava na 'kato ni gone' me nona na Kalou, oqori na i matai mai vei ira na manumanu sa nomuni, na ka tagane kece; me nei Jiova.

13 "Nai matai mai vei ira na asa me veisau kei na lami; kevaka o sa sega ni veisautaka, me qai musuka na domona. o ira kece na ulumatua tagane mai vei kemuni, mo ni vakatabuya.

14 "Ni ra sa tarogi kemuni na luvemuni ena veisiga mai muri, ka vaka: 'Na cava oqo?' Mo ni qai tukuna vei ira, "Ena kaukauwa ni ligai Jiova, sa kauti keimami tani mai Ijipita, mai na vale ni veivakabobulataki.

15 'Ni sa yaco na gauna, sa yalo kaukauwa kina o Fero me kua kina ni sereki keimami, o Jiova sa vakamatei ira kecega na ulumatua ena vanua o Ijipita, ruarua, na ulumatua ni tamata kei na ulumatua ni manumanu talega. o koya oqo, au sa vakacabora kina vei Jiova na tagane kecega sa dolava na kato ni gone.'

16 "Me i vakatakilakila e ligamuni, ka me sa toka ga ena maliwa ni matamuni, ni ena kaukauwa ni liga i Jiova sa kauti keda tani mai Ijipita."

17 Sa qai yaco, ni sa sereki ira na tamata o Fero me ra lako, sa sega ni vakatara o Jiova me ra lako yani ena nodra vanua na Filisitia, e dina ni voleka na sala o ya; ni sa tukuna o Jiova, "de ra qai veisautaka na nodra rai, ka era na qai via lesu tale ki Ijipita."

18 O Jiova sa liutaki ira vaka ki na vanua liwa na tamata ki na wasawasa damudamu. o ira na luvei Isireli era sa lako cake vakaituvatuva ena nodra lako tani mai Ijipita.

19 O Moses sa kauta vata talega kei koya na sui nei Joseva, ni sa yalataka o koya vei ira na luvei Isireli ka vaka, "Ena talevi kemuni vakaidina na Kalou, ka mo ni na kauta vata kei kemuni na noqu sui."

20 Era sa tekivuna na nodra i lakolako mai Sakoca ka mai tiko vakalailai e Ecama ena i yalayala ni vanua liwa.

21 Sa liutaki ira o Jiova ena duru o ena siga me liutaki ira, kei na duru bukawaqa ena bogi me vakaramataki ira. Me ra lako tiko ena siga kei na bogi.

22 Sa sega ni kauta tani na duru o kei na duru bukawaqa ena bogi.

CHAPTER 14

Sa vosa vakaoqo o Jiova vei Mosese ka vaka:

- 2** "Mo vosa vei ira na luvei Isireli me ra gole ka tiko mada vakalekaleka e Pi-Airoci, oqori ena kedrau veimama o Mikidoli kei na wasawasa veibasai kei Peali Seponi; mo ni tiko mada e keya mai na yasana ena wasawasa.
- 3** "O Fero ena tukuna ena vukudra na luvei Isireli, 'Ni ra sa lialia ena vuku ni vanua, ka sa sogoti ira ki loma, na vanua liwa.'
- 4** "Au na vakayalokaukauwataki koya, me cicivi ira muri kina; Au na dokai mai Fero kei ira na nona mataivalu, era na kila kina na Ijipita ni sai Au o Jiova," ka sa vaka kina.
- 5** Sa tukuni mai oqo vua na tui Ijipita, ni ra sa dro na tamata, na yalo i Fero kei na yalodra na tamata sa cati ira na tamata, ka era sa tukuna, "Na cava e da sa cakava kina oqo, ena noda sa laivi ira na Isireli me ra lako tani mai na nodra qaravi keda?"
- 6** Sa vakarautaka na nona qiqi ni valu, ka kauti ira na nona tamata vata kei koya.
- 7** Sa kauta vata kei koya e ono na drau na qiqi ni valu digitaki kei na qiqi ni valu kece e Ijipita kei na kedra kavetani vakayadua.
- 8** O Jiova sa vakaukauwataka tale na yalo i Fero tui Ijipita ka sa cici muri ira na luvei Isireli, ka era sa lako tani ga na luvei Isireli ena yalo doudou.
- 9** Era sa cici muri yani na Ijipita, na ose kece, kei na qiqi ni valu nei Fero, na i valu ose kei na i valu yava, era sa siviti ira yani ka cegu vakalailai ena wasawasa volekati Pi-Airoci, o Peali " Seponi e liu.
- 10** Ni sa voleka mai o Fero, era sa rai mai na luvei Isireli ka raica ni ra sa toso voleka mai na Ijipita. Era sa rere vakalevu ka era sa kacivi Jiova na luvei Isireli.
- 11** Era sa tukuna vei Mosese, "Sa sega beka nai bulubulu mai Ijipita me keimami mai mate tu kina vakaoqo ena vanau liwa? Na cava o sa cakava vei keimami, mo kauti keimami tani kina mai Ijipita?
- 12** "Sa sega beka ni koya oqo na veika ga keimami sa dau tukuna tiko mai Ijipita, 'Mo laivi keimami ga me keimami qaravi ira na kai Ijipita'? E vinaka cake me keimami qaravi ira na kai Ijipita mai na neimami mai mate ena vanua liwa."
- 13** Sa tukuna o Mosese vei ira na tamata, "Mo ni kakua ni rere, ni tu vakadua, mo ni na raica na veivakabulai i Jiova o koya ena cakava vei kemuni ena siga oqo, o ni na sega ni raici ira tale me sega ni mudu.
- 14** "O Jiova ena vala ena vukumuni, ka o ni na kunea na vakacegu ni yalomuni."
- 15** Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Na cava o ni sa tagi tiko mai kina? Tukuna vei ira na luvei Isireli me ra toso ki liu.
- 16** "Mo laveta na nomui titoko ka dodoka yani vaka ki na wasawasa ka wasea rua. o ira na luvei Isireli era na lako ena vanua mamaca ena loma ni wasawasa.
- 17** "Au na vakayalokaukauwataka na yalodra na Ijipita ka era na muri yani. Au na vakarokorokotaki mai vei Fero kei ira kece na nona i valu, kei ira kece na nona qiqi ni valu kei ira na vodo ose.
- 18** "Era na kila na Ijipita Ni'u sa Kalou. Oi au o Jiova, ni sa Noqu ga na dokai, ka, Au sa cecere vei Fero kei na nona qiqi ni valu kei ira na nona dau vodo ose."
- 19** Na Agilosi ni Kalou sa dau liu vei ira na Isireli sa lako muri ira yani; na duru o sa dau liu vei ira, sa dau muri ira talega yani.
- 20** Sa qai lako mai ena kedrau maliwa ira na Ijipita kei ira na Isireli. Sa vakabutobutotaki ira na Ijipita, ka yaco me nodra rarama na luvei Isireli. Sa yaco kina me sega na veiriti ena bogi.

21 Sa dodoka yani na ligana o Mosese ki na wasawasa, sa qai vakavuna o Jiova me lobi lesu na wai ena cagi tokalau kaukauwa ena bogi taucoko, ka sa yaco me mamaca na wai ka sa tawase.

22 Era sa lako na luvei Isireli ena loma ni wasawasa ena vanua mamaca, ka sa kedra bai tale na wai, o ya na wai ga, e nai matau kei na i mawi.

23 Era sa cici muri ira tiko ga yani na Ijipita ena loma ni wasawasa, na qiqi ni valu kece nei Fero, na nona ose kece, kei ira na vodo ose.

24 Ni sa yaco na gauna ni veisau yadra ena mataka caca, sa rai sobu mai o Jiova vei ira na Ijipita mai na duru bukawaqa kei na duru o, sa qai vakaleqai ira na i valu ni Ijipita.

25 Sa qai vakaleqa na yava ni qiqi ni valu, me toso kina vakadredre na qiqi; era sa veitukuna yaka na Ijipita, "Me da sa dro mai vei ira na Isireli, ni sa vala ena vukudra o Jiova vei ira na Ijipita."

26 Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Dodoka yani na ligamu ki wasawasa, me luvuci ira kina na Ijipita na wai, me luu talega na qiqi ni valu, kei na ose, kei ira sa vodo tiko kina."

27 Sa dodoka yani o Mosese na ligana ni sa kida mai na mataka, sa lesu tale mai na wai ena kena titobu taucoko, ni ra sa veidroyaki tiko na Ijipita. o Jiova sa vakamalumalumutaki ira na Ijipita ena loma ni wasawasa.

28 Sa lesu tale na wai ka vakaluvuci ira kece na qiqi ni valu, na ose kei ira sa vodoka tiko, na mata i valu taucoke nei Fero era sa tiko e loma ni wai. Era sa mate kece ka sega ni dro bula e dua.

29 O ira na luvei Isireli era sa lako voli ena mamaca kei na vanua mamaca ena loma donu ni wasawasa, ka sa vakalalagataki na wai vei ira ena i matau kei nai mawi.

30 Sa vakabulai ira na Isireli o Jiova ena siga o ya mai na ligadra na Ijipita, o ira na Isireli era sa raici ira na Ijipita ni ra sa mate tu ena matasawa.

31 O ira na Isireli era sa raica na cakacaka levu sa cakava o Jiova mai Ijipita. Era sa rerevaki Jiova na Kalou, ka vakabauti Jiova kei na nona tamata o Mosese.

CHAPTER 15

O Mosese kei ira na luvei Isireli era sa lagata na sere oqo vei Jiova ka vaka: "Au na sere vei Jiova, ni sa qaqa vakaidina! Na ose kei koya sa vodoka sa viritaki rau ki wasawasa!"

2 O Jiova, sa noqu kaukauwa ka noqu sere, sa yaco me noqu Kalou o koya, au na vakalevulevui koya; Na tamaqu na noqu Kalou, Au na vakacercerei Koya.

3 O Jiova sa tagane ni vala; o Jiova na yacana.

4 O Fero kei na nona qiqi ni valu, Kei ira na nona i valu sa viritaka e wai o Koya; o ira na nona qaqa era sa vakaluvuci talega ena Wasawasa Damudamu.

5 Sa ubi ira na titobu; Era sa lutu dromu yani vaka na vatu.

6 "Na Ligamuni i matau, Jiova, sa yaco me cecere na kena kaukauwa; Na Ligamuni i matau, Jiova, era sa kasere kina vakamatailalai na meca.

7 Ena vakaitamera ni Nomuni uasivi sara, o ni sa vakadrukai ira sa tubu mai me veimecaki kei kemuni; o ni sa vakatala yani na Nomuni cudru katakata ka sa kani ira me vaka na yame ni i varo.

8 Nai cegu ni Ucumuni sa kumuni vata kina na wai kecega; Era sa tu vakadodonu na ualuvu me vaka na i vau sila; Kei na titobu sa cevata mai ena loma donu ni wasawasa.

9 Sa tukuna na meca, 'Au na cici muri ira, Au na tabaki ira, au na wasea na i toki ni valu; na noqu gagadre ena vakacegui mai vei ira, Au na taura na noqu sele i wau, Na ligagu

ena vakarusai ira.

10 O ni sa uvuca yani na Nomuni cagi, Na wasawasa sa ubi ira; Era sa dromu me vaka na kaukamea ena wai levu.

11 "O cei sa vakataki kemuni, Jiova, e na kedra maliwa na Kalou? O cei sa vakataki Kemuni, sa vakaiukuuku ena yalosavasava e vakatatabutaki. Sa vakarokorokotaki ka vakacerecerei ka sa dau cakava na veika e vakaqoroqoroi?

12 O ni sa dodoka yani na ligamuni i matau; Sa tilomi ira.

13 Oi kemuni ena Nomuni yalololoma o ni sa liutaki ira na tamata o ni sa voli ira oti; o ni sa tuberi ira ena Nomuni kaukauwa ki na Nomuni tikotiko tabu.

14 "Na tamata era sa rogoca ka rere; Na rarawa ena vesuki ira sa tiko mai Palesitaina.

15 O ira na tui mai Itomi era na yalolailai; o ira na qaqa mai Moapi sa na vesuki ira na sautaninini; o ira sa tiko e Kenani, era na waicala yani.

16 Na rere kei na veilecayaki era lutuki ira mai; Ena kaukauwa ni Ligamuni, era na tuvakadua me vaka na vatu, Me yacova ni ra sa lako yani na Nomuni tamata, o ni sa voli ira oti.

17 O ni na kauti ira mai ka mai tei ira, Ena ulunivanua sa Nomuni votavota, Ena vanua, I Jiova, o ni sa cakava na ligamuni.

18 "O Jiova ena lewa me sega ni mudu ka sega ni mudu."

19 Na ose kece nei Fero era sa luvu vata kei na qiqi ni valu kei ira kece sa vodo kina ena wasawasa, sa qai kauta lesu tale mai o Jiova na wai ni wasawasa vei ira. O ira ga na luvei Isireli era sa lako ena vanua mamaca ena loma ni wai.

20 O Miriama na parofita yalewa, na ganei Eroni, sa taura na tibereli, kei ira kece na yalewa era sa muri koya yani ka meke tiko ni ra sa sauvaka tiko na tibereli e ligadra.

21 Sa vosa vei ira na yalewa oqo o Miriama ka vaka: "Mo ni sere vei Jiova, Ni sa vakaiukuukutaki ena qaqa! Na ose kei koya sa vodoka sa viritaki rau ruarua ki wai o ya!"

22 Sa kauti ira tani mai na Wasawasa Damudamu na Isireli o Moses; ka era sa lako ki na Vanua Liwa vaka ki Suri. Era sa lako tiko me tolu na siga ka sa sega na wai.

23 Ni ra sa yaco mai ki Mara, era sa sega ni rawa ni gunuva na kena wai, ni ra sa wiwi tu. Sa vakayacani kina na vanua o ya me Mara.

24 Era sa kudru na tamata vei Moses ka vaka: "Na cava me keimami gunuva?"

25 Sa tagi vei Jiova o Moses ka sa vakatakila vua o Jiova e dua na vunikau; ni sa viritaka o koya ki wai na kau o ya, sa vuki sara me kamikamica na wai. Sa volai mai kea e dua na lewa kei nai vakaro vei ira me nodra. Ni mai kea sa vakatovolei ira kina o Jiova,

26 Ka tukuna, "Kevaka o ni sa vakarorogo vakavinaka ki na domo i Jiova na nomuni Kalou ka cakava na vei ka sa dodonu vua, ka solia na daligamuni ki na Nona i vakaro ka maroroya na nona lewa, Au na sega ni vakatauvimatetaki kemuni ena dua na mate sa dauveitaivi mai Ijipita, Ni sai Au o Jiova sa dauveivakabulai mai na tauvimate."

27 Era sa lako mai ki Elimi, sa tiko kina e tinikarua na i vurevure ni wai ka na vitusagavulu na vu ni balabala levu. Era sa mai tiko vakalailai e kea ena bati ni wai.

CHAPTER 16

Era sa lako mai Elimi, o ira kece na i soqosoqo ni luvei Isireli ki na vanua liwa ni valavalaca, ena kedrau veimama o Elimi kei Sainiai ena i ka tinikalima ni siga ni karua ni vula ena nodra lako tani mai Ijipita.

2 Era sa vosa kudrukudru na i soqosoqo kece ni luvei Isireli vei Moses kei Eroni ena

vanua liwa.

3 Era sa tukuna na luvei Isireli vei rau, "Me keimami mate ena ligai Jiova mai Ijipita ni keimami dabe ka kania na bulumakau sa sinai tu ena kuro kei na madrai ni sa sinai talega, ka mamau. Ia, drau sa kauti keimami mai oqo ki na vanua liwa me keimami mai mate ena via kana."

4 Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Raica Au na vakatauca mai na madrai mai lomalagi vei kemuni. Me ra lako na tamata ka kauta mai na kedra i vakarau ni dua ga na siga, Me'u na vakatovolei ira kina, se, era na lako voli ena Noqu lewa, se sega.

5 "Ena i ka ono ni siga, me ra vakarautaka na i vakarau era na kauta mai, ka me vakaruataki na i vakarau ni veisiga."

6 E rau sa vosa o Mosese kei Eroni vei ira na luvei Isireli, "Ena yakavi, o ni na kila ni sa kauti kemuni tani mai Ijipita.

7 "Ena mataka lailai o ni na raica kina na I ukuuku i Jiova; ni sa rogoca o Koya na nomuni vosa kudrukudrutaki Jiova. Na cava oi keirau, mo ni cakava kina na veika oqo vei keirau?"

8 Sa tukuna talega o Mosese, "Oqo na veika ena kune ena yakavi ni sa solia vei kemuni o Jiova na lewe ni manumanu mo ni kania, kei na mataka na madrai me levu sara, ni sa rogoca o Jiova na nomuni vosakudrukudru, o ni sa cakava tiko Vua. Na cava oi keirau? O ni sa cakava tiko oqo vei Jiova, sega, ni vei keirau."

9 Sa vosa o Mosese vei Eroni, "Tukuna vei ira taucoko na i soqosoqo taucoko ni luvei Isireli, 'Me ra toso voleka mai vei Jiova, ni sa kila o Koya na nomuni dau vosavosa vakacataka na ka.'"

10 Ni sa vosa tiko o Eroni vei ira na i soqosoqo taucoko e Isireli ka era sa rai kece tiko vaka ki na vanua liwa, sa basika mai na i ukuuku ni Kalou mai na vei o.

11 Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka,

12 "Au sa rogoca na nodra vosavakacaca na luvei Isireli, 'Vosa vei ira ka tukuna, ena yakavi o ni na kana lewe ni manumanu, ena mataka o ni na vakasinaiti ena madrai, o ni na kila kina ni sai Au o Jiova na nomuni Kalou.'"

13 Era sa vuka mai na ga ena yakavi ka robota nai tikotiko taucoko, ena mataka sa robota na vanua taucoko na tegu vavaku.

14 Ni ra sa yali yani na tegu, era sa tu mai e so na ka mokimokiti lalai ena dela ni qele.

15 Ni ra sa raica na veika oqo o ira na luvei Isireli, era sa veivosakitaka, "Se sa cava oqo?" Ni ra sa sega ni kila na ka o ya. Sa qai vosa vei ira o Mosese ka vaka: "Oqori na madrai sa solia vei kemuni o Jiova mo ni kania.

16 "Oqori na veika sa vakarota o Jiova: 'Me ra dui kumuna, me vaka era sa vinakata, me dua nai vakarau me dua na tamata, me vaka na i wiliwili ni tamata era sa tiko ena vale laca.'"

17 Era sa cakava vaka kina na luvei Isireli ka kumukumuni, eso e levu ka so e lailai.

18 Ni ra sa cakava na kena i vakarau, vei koya sa levu, sa sega e vo, kei koya sa lailai, sa sega e oti. Era sa dui soqona, me vaka era sa vinakata.

19 Sa tukuna mai o Mosese, "Me kua ni dua na ka e vo ena vuku ni mataka."

20 Era sa sega ni via vakarogoci Mosese e so ka era sa maroroya tiko eso ena vuku ni mataka, sa ulo mai ka bona sara. Sa cudruvi ira sara vakalevu o Mosese.

21 Era sa qai dau kumukumuni ga ena mataka na tamata yadua me vaka na i vakarau ni kena. Ni sa katakata mai na siga, era sa waicala kece.

22 E na i ka ono ni siga, me ra kumuna vata e rua nai votavota vei ira, na vakarau ni dua na tamata. Era sa lako mai o ira na veiliutaki ka tukuna vei Mosese.

23 Sa qai tukuna vei ira, "Oqo na veika sa tukuna o Jiova: 'Ni mataka sa Siga ni

Vakacecegu vei Jiova. Mo ni vavia na veika e dodonu me vavi ni kua ka me saqa talega na veika e dodonu me saqa; ka maroroya na veika kece sa vo me nomuni."

24 Era sa qai maroroya me vaka sa vakarota o Mosese; sa sega ni bona se tauva na ulo.

25 Sa qai tukuna vei ira o Mosese, "Mo ni kania oqo e dai, ni oqo na Siga ni Vakacecegu vei Jiova, o ni na sega talega ni raica oqo ena vanua.

26 "E ono na siga o ni sa dau kumukumuni kina, ia, ena i ka vitu ni siga, na Siga ni Vakacecegu, o ni na sega ni kunea kina e dua."

27 Sa qai yaco, ena dua na Siga ni Vakacecegu, sa lako yani e so na tamata me kumukumuni, ia, era sa sega ni kunea kina e dua.

28 Sa vosa kina o Jiova vei Mosese ka vaka: "Na cava soti na kena dede na nomuni sega ni via rogoca kina na Noqu i vakaro kei na Noqu vunau?

29 "Sa solia vei kemuni na Siga ni Vakacecegu o Jiova; oqori sa solia kina vei kemuni e na i ka ono ni siga na madrai ni vua na siga. Me ra tiko ga kina e vale na tamata me kua ni dua e lako ki tuba ena Siga ni Vakacecegu."

30 Era sa vakacegu na tamata ena Siga ni Vakacecegu.

31 Era sa vakatoka na Isireli na vei ka o ya me Mana. Sa vaka na sore ni koriada, kei na kena i kanakana sa vaka na parile mamaca, boro kina na oni.

32 Sa qai tukuna o Mosese, "Oqo ga na veika sa vakarota o Jiova, 'Vakatawana e dua nai wasewase ka me maroroi vei ira na i tabatamata kece, me ra raica kina na madrai Au a vakani kemuni kina mai na vanua liwa, ena Noqu kauti kemuni tani mai Ijipita.'"

33 Sa tukuna o Mosese vei Eroni, "Taura na kuro ka biuta kina e dua na i vakarau Mana, ka biuta tiko ena mata i Jiova. Me maroroi tiko ki na i tabatamata kecega."

34 Me vaka sa vakaroti Mosese o Jiova, sa vakayacora vaka kina o Eroni ena mata ni Veidinadinati, me maroroi kina.

35 O ira na luvei Isireli era sa kana Mana tiko me vasagavulu na yabaki me yacova ni ra sa lako mai ki na vanua sa sega tiko; era sa kana mana tiko me yacova ni ra sa yaco ki nai yalayala ni vanua o Kenani.

36 E dua nai vakarau ni mana me laukana vata kei na dua na bilo levu sa sega kina e rua na i vakarau wai.

CHAPTER 17

Era sa tekivu lako yani nai soqosoqo taucoko ni luvei Isireli e na i lakolako mai na Vanua Liwa ni Valavala Ca, me vaka nai vakaro i Jiova, ka era sa mai tiko e Refidimi; ia, sa sega na wai me ra gunuva na tamata.

2 Era sa lako mai vei Mosese na tamata ka vaka: "Mo solia vei keimami na wai me keimami gunu." Sa tukuna vei ira o Mosese, "Na cava o ni sa cakava kina oqo vei au? Na cava o ni sa cakava kina oqo vei au? Na cava o ni sa vakatovolei Jiova kina?"

3 Era sa karamacataka na wai mai kea o ira na tamata, era sa vosakudrukudru vei Mosese ka vaka, "Na cava o sa kauti keimami kina mai Ijipita, ka mo mai vakamatei keimami kina, na luvei keimami kei na neimami manumanu susu ena viagunu?"

4 Sa tagi vei Jiova o Mosese ka vaka: "Na cava me'u cakava vei ira oqo? Ni ra sa voleka sara tikoga ni vakaviriki au ena vatu!"

5 Sa vosa mai o Jiova vei Mosese, "Mo lako ena matadra na tamata, ka kauta vata kei iko e so na nodra qase na lisreli, mo kauta vata tale tiko ga kei iko na i titoko o a tawasea kina na wai.

6 "Mo kila, Au na tucake e matamu mai kea ena vatu e Orep; mo samuta na vatu ka ena lako mai kina na wai, me ra gunu kina na tamata." Sa vakayacora vakakina o Moses ena matadra na qase ni Isireli.

7 Sa vakayacana na vanua o ya me Masa kei Meriba, baleta na nodra veiqati na luvei Isireli, baleta talega na nodra vakatovolei Jiova ena nodra tukuna tiko, "Sa tiko vata kei keda o Jiova se sega?"

8 O ira na Amalekaiti era sa lako mai ka mai vala kei ira na Isireli e Refidimi.

9 Sa tukuna o Moses vei Josua, "Mo digitaka vei keda eso na tamata ka lako yani me vala kei Amalekaiti. Ni mataka, au na tucake tu mai na delana kei na i titoko i Jiova e ligaqu."

10 Sa cakava o Josua me vaka sa tukuna vua o Moses, ka vala kei ira na Amalekaiti. o Moses kei Eroni kei Uri, e ratou sa gole cake ki na delana.

11 Sa qai yaco ni sa dulaka cake tiko na ligana o Moses era sa kaukauwa mai na Isireli, ni sa malumu sobu mai na ligana, era sa kaukauwa mai na Amalekaiti.

12 Sa qai yaco me bibi mai na ligai Moses; sa tuva na vatu me dabe kina. E rau sa vuksi Moses o Eroni kei Uri ena kena dulaki cake tikoga na ligana, ni rau sa yadua tu na yasana. E rau sa tauri koya matua tiko me yacova na kala ni matanisiga.

13 Sa vakadrukai ira na Amalekaiti o Josua ena i seleiwau.

14 Sa tukuna o Jiova vei Moses, "Vola oqo mei vakananumi ena i vola me wiliki me rogoca o Josua, ni Au na vakakawabokotaka na kedra i vakananumi na Amalekaiti ena ruku i lomalagi."

15 Sa tara o Moses e dua nai cabocabo ni soro mai kea ka vakayacana, O Jiova Na Noqu Qaq;

16 Ni sa tukuni, "Me vaka sa yalataka o Jiova: o Jiova ena valuti ira na Amalekaiti mai na tabatamata oqo, ka yacova nai tabatamata kecega."

CHAPTER 18

O Jacoro na bete mai Mitiani, na momo nei Moses, sa rogoca na veika kece sa cakava na Kalou vei Moses kei ira na Isireli na Nona tamata " ni sa kauti ira tani mai na Isireli mai Ijipita.

2 O Jacoro na momo nei Moses, sa kauti Sipora, na watu Moses,

3 Kei rau na luvena tagane, na yacana e dua o Keresoni, (ni sa tukuni, "Au a vulagi tu ena vanua tani")

4 Kei na yacana tale e dua o Iliesa, (ni sa tukuni, "Na Kalou nei tamaqu sa noqui vukevuke, ka sa vakabulai au mai nai seleiwau nei Fero");

5 O Jacoro na momo nei Moses sa lako mai kei na luvena tagane kei na watina talega vei Moses ena vanua liwa. Ena vanua era sa tiko kina na ulunivanua ni Kalou.

6 Sa tukuna o koya vei Moses, "Oi au o Jacoro na nomu momo, au sa lako mai oqo vei iko kei watimu kei rau na luvemu."

7 Sa lako yani o Moses me sota kei nona momo ka vakarokoroko ka reguca na ligana. E rau sa veitarogi ena vuku ni nodrau dui tiko vinaka, ka rau sa gole sara yani ki na vale laca.

8 O Moses sa tukuna vei Jacoro na veika kece sa cakava o Jiova vei Fero kei ira na Ijipita ena vukui Isireli, kei na veika dredre kece era sa sotava ena sala kei na i valavala ni veivakabulai nei Jiova vei ira.

- ⁹ Sa marautaka o Jacoro na veika kece sa cakava o Jiova vei ira na Isireli, o ira sa vakabulai mai na ligadra na Ijipita.
- ¹⁰ Sa tukuna o Jacoro, "Me cecere o Jiova, o koya sa veiserekai mai na ligadra na Ijipita, na ligai Fero, sa serekira na tamata mai na ligadra na kai Ijipita.
- ¹¹ "Oqo, au sa kila ni sa levu duadua o Jiova mai vei ira na Kalou kecega era sa cakava, sa cecere duadua o Jiova."
- ¹² O Jacoro sa cakava e dua na i soro kama kei na i madrali vua na Kalou. Sa lako mai o Eroni kei ira kece na qase ni Isireli me kana madrai vata kei na momo nei Moses ena mata ni Kalou.
- ¹³ Sa qai yaco ena siga sa tarava, sa dabe o Moses me lewai ira na tamata; era sa tucake tu na tamata ena matai Moses mai na mataka ka yacova na karobo ni yakavi.
- ¹⁴ Ni sa raica o Jacoro na veika sa caka vei ira na tamata, sa tukuna kina, "Na cava o sa cakava tiko vei ira na tamata? Na cava o dabe duadua tiko kina, ka me ra tucake tu ena matamu na tamata mai na mataka ka bogi yani?"
- ¹⁵ Sa tukuna o Moses vei nona momo, "Era sa lako tiko mai vei au na tamata me vakataroga na Kalou.
- ¹⁶ "Ni ra kunea e dua na ka e dredre, era na lako mai vei au, ka au na vakatauca na lewa me baleta e dua mai vua tale e dua, au na vakaraitaka na lewa ni Kalou kei na Nona i vunau."
- ¹⁷ Sa tukuna o Jacoro vei Moses ka vaka: "Na ka o sa cakava tiko oqo sa sega ni vinaka.
- ¹⁸ "O iko kei ira kece oqo, era sa vakaocai iko. Era sa rui lewe levu, sa sega ni rawa vei iko mo qarava duadua.
- ¹⁹ "Vakarorogo ki na domoqu; au na solia vei iko na i vakasala, na Kalou ena tiko vata kei iko: Mo tu ena mata i Jiova ena vukudra na tamata, mo kauta mai kina na veidredre oqori vua na Kalou.
- ²⁰ "Mo vakavulica vei ira na lewa kei na i vunau ka vakaraitaka vei ira na sala kei na cakacaka me ra muria.
- ²¹ "Mo raica, na nomu digitaka mai vei ira na tamata, na tamata e kila na ka, o ira sa rerevaka na Kalou, tamata ni dina, cata na kocokoco; me ra mai veiliutaki vei ira na udolu, veiliutaki vei ira na drau, veiliutaki vei ira na limasagavulu, kei ira na veiliutaki vei ira e lewe tini.
- ²² "Me ra lewa vei ira na tamata ena veigauna kecega. Na veika lelevu sara me ra qai kauta mai vei iko. Na veika lalai me ra lewa ga o ira, me rawarawa kina vei iko, oqo era na colata kina na i colacola vata kei iko.
- ²³ "Kevaka o sa cakava na veika oqo, me vaka sa vakarota vei iko na Kalou, sa na rawa kina vei iko mo vosota, ka era na lako na tamata vakayadua ki na nodra i tikotiko ena vakacegu."
- ²⁴ Sa rogoca o Moses na vosa nei nona momo ka vakayacora me vaka sa tukuni vua.
- ²⁵ Sa qai digitaki ira na tamata o Moses mai vei ira na Isireli ka cakava me rai liuliu vei ira na tamata, liuliu ni veiya-udolu, vei yadrau, vei yalimasagavulu, vei yatini.
- ²⁶ Era sa lewa vei ira na tamata ena gauna kecega, na veika e dredre sara, sa qai dau kau mai vei Moses, na veika lalai ga, era sa raica o ira.
- ²⁷ Sa qai laivi Jacoro o Moses me lako, ka lako yani ki na nona vanua o Moses.

CHAPTER 19

Ena i katolu ni vula ena nodra sa lako tani mai Ijipita na Isireli, ra sa yaco mai ki na Vanua Liwa e Sainiai ena siga vata ga era biuti Ijipita mai kina.

2 Era a sa lako tani mai Refidimi ka yaco mai ki na Vanua Liwa e Sainiai, era sa mai tiko ena vanua liwa na Isireli me veidonui na ulunivanua.

3 Sa lako cake vua na Kalou o Mosese, ka sa kaci mai vua o Jiova mai na ulunivanua ka vaka: "Mo tukuna vakaoqo ki na vale i Jekope, mo vosa ki na nodra vale na luvei Isireli:

4 'O ni sa raica na veika Au a cakava vei ira na kai Ijipita, kei na noqu roqoti kemuni me vaka na taba ni ikeli ka kauti kemuni mai ki vei Au.

5 'Oqo, kevaka ga o ni talairawarawa kina domoqu ka muri na Noqu veiyalayalati, o ni na qai i yau talei sara vei Au mai vei ira na tamata kecega; ni sa Noqu kecega o vuravura.

6 'O ni na mata bete vakaturaga vei Au, na matanitu tabu.' Oqo na veivosa mo ni tukuna vei ira na luvei Isireli."

7 Sa lako mai o Mosese ka kacivi ira na qase ni Isireli ka tukuna vei ira na vosa kece oqo, me vaka sa vakarota vua o Jiova.

8 Era sa sauma kece mai na tamata ka vaka, "Na veika kece sa tukuna o Jiova, keimami na cakava." Sa vakasuka kece vei Jiova o Mosese na ka era sa tukuna na Isireli.

9 Sa qai tukuna o Jiova vei Mosese, "Raica, Au na lako mai vei kemuni ena o vavaku, me ra na rogoca kina na tamata ni Au sa vosa vei iko, ka vakabauti iko me sega ni mudu." Sa tukuna o Mosese na nodra vosa na tamata vei Jiova.

10 Sa qai tukuna o Jiova vei Mosese, "Lako vei ira na tamata ka vakasavasavataki ira e dai, kei na siga ni mataka, raica me ra savata na nodra i sulu.

11 "Me ra vakarau tu ena i katolu ni siga. Ni ena i katolu ni siga, o Jiova ena lako sobu mai na ulunivanua o Sainiai ena matadra kecega na tamata.

12 "O na vauci ena vukudra kecega era sa tiko vakavoliti iko ni sa tukuni, 'Mo ni qarauni kemuni, ni kemuni sa sega ni lako cake ki na ulunivanua se tara na kena yavu. o koya sa tara na ulunivanua sa na vakamatei vakaidina.

13 'Me kua ni dua na liga me tarai koya, me vakaviriki ga ena vatu se vanai ena dua na dakai titi; se tamata se manumanu, me kakua ni vakabulai.' Ni sa rogo vakabalavu na davui, me ra qai lako mai vakavoleka ki ulunivanua."

14 Sa qai lako sobu mai na ulunivanua o Mosese ki vei ira na tamata ka vakasavasavataki ira, ka era sa savata na nodra i sulu.

15 Sa qai tukuna vei ira na tamata, "Ni tu vakarau e na i ka tolu ni siga mo ni kua ni lako voleka vei ira na watimuni."

16 Sa qai yaco ena i katolu ni siga, ena mataka, sa kurukuru kecega na vanua ka livaliva mai, sa dua na o vavaku sa tiko ena ulunivanua; sa rorogo vakalevu na domo ni davui, o ira kece na tamata era sa sautaninini.

17 Sa qai kauti ira tani mai na tamata o Mosese me ra mai sota kei Jiova na Kalou, era sa tu mai na rukuni ulunivanua.

18 Na Ulunivanua o Sainiai sa ubi taucoko tu ena kubou, baleta ni sa lako sobu mai kina o Jiova ena bukawaqa caucaudre. Sa lako cake na kubou me vaka mai na lovo. Sa yavavala vakalevu sara na ulunivanua.

19 Ni sa uvu tiko vakabalavu ka sa rogo levu tiko ga mai na davui, sa vosa o Mosese ka sa sauma mai na Kalou ena rorogo.

20 Sa lako sobu mai o Jiova ki na Ulunivanua Sainiai. o Jiova, sa kacivi Mosese cake mai ki na ulunivanua. Sa lako cake yani o Mosese.

21 Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Mo vakaroti ira na tamata, de so e via lako sivita mai

na i yalayala ni ra via raici Au mai, era na rusa dina.

22 "O ira talega na bete era sa lako voleka mai vei Jiova, me ra vakasavasavataki ira, de qai vakacacani ira o Jiova."

23 Sa vosa o Mosese vei Jiova ka vaka, "Era sa sega ni rawa ni lako cake mai na tamata baleta ni Kemuni sa vakaroti ira, ena Nomuni tukuna, 'Me tiko e dua na i yalayala ena Ulunivanua o Sainiai ka me vakatabui.'"

24 Sa tukuna vua o Jiova, "Lako, lako sobu ka lako cake mai, o iko kei Eroni. Sa tabu ni dua na bete se tamata me takosova, se basuka mai na i yalayala ka lako mai vei Jiova, de qai vakacacani kemuni."

25 Sa lako sobu o Mosese vei ira na tamata ka tukuna vei ira na veika oqo.

CHAPTER 20

Na Kalou sa vosa ka tukuna na veika kece oqo:

2 "Oi au o Jiova na nomuni Kalou, Au sa kauti kemuni tani mai na vanua o Ijipita mai na vanua ni veivakabobulataki.

3 "Me kua tale ni dua na Kalou vei kemuni, Oi Au ga.

4 "Mo ni kua ni cakava vei kemuni e dua na i vakatakarakara ceuti O se me dua na ka e veivakatautauvatanitaki ena ka mai lomalagi, se, e vuravura se, ena ruku i vuravura;

5 Mo ni kua ni cuva vei ira se qaravi ira. Ni sai Au o Jiova na Nomuni Kalou, oi Au na Kalou Vuvu, ka Au dau vakabasikata yani vei ira na gone ena i katolu kei na i kava ni tabatamata, na nodra caka cala na qase, o ira sa dau cati Au,

6 Ia, Au sa dauvakaraitaka na loloma, ki vei ira na vakaudolu, vei ira sa lomani Au ka maroroya na Noqu i vakaro.

7 "Mo ni kakua ni vakawaletaka na Yaca i Jiova na Nomuni Kalou, ni na sega ni vosoti ira sa vaka kawaletaka na Yacana.

8 "Mo ni nanuma na i kavitu ni siga, ka mo ni maroroya me ka tabu.

9 Me ono na siga ni cakacaka, ka me caka kina na cakacaka,

10 Ena i kavitu ni siga, sa Siga ni Vakacecegu i Jiova na Nomuni Kalou. Mo ni kua ni cakava kina e dua na cakacaka: kemuni se o ira na luvemuni tagane se yalewa, se o ira na dauveiqaravi tagane se yalewa, se na bulumakau se o ira na vulagi sa tiko ena nomuni loma ni bai.

11 E ono na siga, o Jiova sa bulia kina na lomalagi kei na vuravura, na wasawasa kei na ka kece sa tu kina, sa vakacegu ena i ka vitu ni siga. o Jiova sa vakalouvinakataka na siga ni vakacegu ka doka.

12 "Mo vakarokorokotaki rau na tamamu kei na tinamu, me balavu kina na nomuni veisiga ena vanua sa solia vei kemuni o Jiova na Nomuni Kalou.

13 "Mo ni kua ni laba.

14 "Mo ni kua ni cakava na veidauci.

15 "Mo ni kua ni butako.

16 "Mo ni kua ni beitaka vakailasu na wekamuni.

17 "Mo ni kua ni kocova na vale nei wekamuni; Mo ni kua ni kocova na watina na wekamuni, se na nona dauveiqaravi na wekamuni, se na nona manumanu se dua ga na ka sa nona na wekamuni."

18 O ira na tamata kece, era, sa vakadinadinataka na kurukuru kei na yaseyase, na rorogo ni davui kei na kena sa kubou mai na ulunivanua, ni ra sa raica na tamata na veika oqo,

era sa sautaninini ka tu vakayawa.

19 Era sa tukuna vei Mosese, "Mo vosa mai, ni keimami na vakarorogo, me kua ga ni vosa vei keimami o Jiova de keimami na qai mate."

20 Sa tukuna o Mosese vei ira na tamata, "Mo ni kakua ni rere: ni sa lako mai o Jiova me vakatovolei kemuni, me tiko kina na rerevaki Jiova vei kemuni, mo ni kua kina ni valavala ca."

21 Era sa tu vakayawa na tamata, o Mosese ga sa qai toso voleka yani ki na vanua sa tu kina na Kalou.

22 Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Mo tukuna vaka oqo vei ira na luvei Isireli; 'O ni sa raica ni, Au a sa vosa vei kemuni mai lomalagi.

23 'Mo ni kua ni cakava e dua na ka me tiko vata kei Au O na Kalou ni siliva se Kalou ni koula, mo ni kua ni cakava vei kemuni.

24 'Nai cabocabo ni soro qele, mo ni cakava vei Au, mo ni vakacabora kina na i soro kama kei na i soro ni veivinakati, na nomuni sipi kei na nomuni bulumakau. Ena vanua kecega sa teivaki kina na Yacaqu, Au na lako mai kina vei kemuni ka Au na vakalouvinakataki kemuni kina.

25 'Kevaka o ni sa cakava vei Au na i cabocabo ni soro vatu, mo ni kua ni cakava ena vatu sa bini oti tu. Kevaka o ni sa cakava ena i yaya ni cakacaka, o ni sa vakadukadukalitaka.

26 'Mo ni kua ni lako cake ena i kabakaba ki na Noqu i cabocabo ni soro, de na qai laukune kina na nomuni luvawale.'

CHAPTER 21

"Oqo na lewa, mo vakatauca vei ira na tamata:

2 "Kevaka o sa volia e dua na Iperiu sa veiqraravi, me veiqraravi o koya me ono na yabaki, ena i kavitu ni yabaki mo ni qai laiva me lako ena galala, ka me kua ni sauma e dua na ka.

3 "Kevaka sa lako lala mai, me lesu lala tale, kevaka sa lako vata mai kei watina me lesu tale vata kei watina.

4 "Kevaka sa soli vua e dua na watina, ka sa vakasucuma vua e dua na gone, tagane se yalewa ena gauna ni nona tiko vaka taukeni, na watina kei na luvena me nei koya me lako wale ga yani, me vaka ni a lako wale mai.

5 "Kevaka sa tukuna na dauveiqraravi, 'Au sa lomani kequ i taukei, kei na watiqu, kei na luvequ, au na sega ni via lako,'

6 "Na kena i taukei me qai kauta mai na dauveiqraravi vua na turaga ni lewa. Me qai kau mai ki na mata ni katuba, ka culai na daligana ka vakatakilakilataki, me qai qarava tiko na nona turaga me sega ni mudu.

7 "Kevaka e dua na tamata sa volitaka na luvena yalewa me dauveiqraravi, me kua ni lako o koya me vaka era sa dau cakava na dauveiqraravi tagane.

8 "Kevaka sa sega ni vakalomavinakataka na kena i taukei, o koya sa kauta mai me rau veiwatini, sa dodonu me vakagalalataki, me kua ni volitaka vua na vulagi, baleta ni sa cakacaka vakaveivakaisini vua.

9 "Kevaka sa musuki o koya vei luvena tagane, e dodonu me caka tiko vua na i valavala ni veiqraravi vinaka vei ira na goneyalewa.

10 "Kevaka sa taura tale e dua na yalewa na cauravou oqo, me soli tiko ga vua na dodonu ni kakana, i sulu kei na dodonu kece ni yalewa vakawati.

11 "Kevaka sa sega ni cakava na veika kece oqo vua na yalewa, me qai lako na yalewa

oqo ena galala ka tabu ni sauma e dua nai lavo.

12 "Kevaka e dua sa vakamavoataka e dua tale ka vakamatea sara, me vakamatei o koya sa cakava.

13 "Kevaka sa sega ni tiko vakavuni o koya, ia, na Kalou sa soli koya ki na ligana, io, Au na digitaka vua na vanua me ra dro kina.

14 "Kevaka e dua na tamata sa nakita oti me vakamatea na kai nona, mo ni kauti koya tani mai na Noqu i cabocabo ni soro, me vakamatei.

15 "O koya sa samuti tamana se tinana, me vakamatei vakaidina.

16 "O koya sa butakoca mai na tamata ka kauta mai vakavesu, ka volitaka, se sa kune ni tiko e ligana, me vakamatei o koya.

17 "O koya sa rukaka na tamana se tinana, me vakamatei o koya oqo.

18 "Kevaka e rau sa veivala e lewe rua ka sa samuti e dua ena datu se ena liga ka sega ni mate, ia, sa davo tiko ga ena nona i davodavo,

19 "Kevaka sa tucake tale ka veilakoyaki voli ena nona i titoko, me qai sereki o koya sa veisamuti. Me qai sauma ga vei koya sa mavoa, na nona gauna sa vakayali yani. Kei na nona sotavi tiko me yacova ni sa bula vinaka sara.

20 "Kevaka e dua sa vakamavoataka na nona dauveiqraravi tagane se yalewa ena kuita, ka sa mate sara ena ligana, me totogitaki o koya sa cakava oqo.

21 "Kevaka e se bula tiko me dua se rua na siga, me kua ni qai totogitaki, ni o koya oqo sa tamata taukeni.

22 "Kevaka era sa vala na tagane ka sa laki mavoa kina e dua na yalewa sa bukete tiko, ka vakavuna na nona vakasucu dole, e dina ke sega tale ni dua na ka ca e yaco sara, me totogitaki o koya sa cakava oqo me vaka sa lewa yani o tama ni gone; me qai sauma me vaka sa lewa yani o turaga ni lewa.

23 "Kevaka e qai yaco e dua na ka ca sara, me qai soli na bula mei sau ni bula,

24 "Na mata ki na mata, na bati ki na bati, na liga ki na liga, na yava ki na yava,

25 "Na kama ki na kama, na mavoa ki na mavoa, na kuita ki na kuita.

26 "Kevaka e dua sa samuta na mata i koya ka dua se matana na dauveiqraravi ka vakarusa sara, me qai laivi o koya me galala ena vuku ni matana.

27 "Kevaka sa vakalutuma na bati koya na dauveiqraravi tagane se yalewa, me qai sereki o koya ena vuku ni batina.

28 "Kevaka sa vakamatea e dua na tamata, se tagane se yalewa, e dua na bulumakau, me qai vakaviriki ena datu me mate ka me kua ni laukana na lewena. Na i taukei ni bulumakau me sereki.

29 "Kevaka sa dauveivakamavoataki e liu na bulumakau oqo, ka sa kila vinaka na kena i taukei, ia sa sega ga ni qarauna vinaka, sa qai yaco me vakamate tamata, me qai vakaviriki ena datu me mate na bulumakau, me vakamatei talega na kena i taukei.

30 "Kevaka sa vakatauci vua me sauma e dua nai wasewase ni i lavo, me qai sauma me vakabulai koya kina ena i lavo sa lavaki vua.

31 "Kevaka sa cumulaka vakaca e dua na gonetagane se goneyalewa, sa tautauvata vei ira kece na lewa oqo.

32 "Kevaka sa cumulaki e dua na dauveiqraravi tagane se yalewa, me qai soli vua na nona turaga e tolusagavulu na sikele siliva, kei na bulumakau talega me vakaviriki ena datu me mate.

33 "Kevaka e dua sa dolava e dua na qara, se kelia e dua na qara ka qai sega ni ubia, ka sa qai lutu kina e dua na bulumakau se asa,

34 "Me qai vakavinakataka na qara na kena i taukei; me qai solia na i lavo vua na i taukei ni manumanu, me qai nona na manumanu.

35 "Kevaka e dua na bulumakau sa vakamavoataka e dua tale na bulumakau ka mate sara kina, me qai volitaki na bulumakau sa bula tiko ka me rau qai wasea talega na bulumakau sa mate.

36 "Kevaka sa dau kilai ena gauna e liu, ni sa dau veivakamavoataki na bulumakau o ya, ka sa sega ni maroroya vakavinaka na kena i taukei, me qai vakasosomitaki na bulumakau ena bulumakau, me nona ga na kena i taukei na bulumakau sa mate.

CHAPTER 22

"Kevaka e dua sa butakoca e dua na bulumakau se sipi ka vakamatea sara, se volitaka, me qai vakaisosomitaka na dua na bulumakau ena lima tale na bulumakau, kei na dua na sipi ena va tale na sipi.

2 "Kevaka sa kune dua na daubutako ni sa butako tiko, ka sa vakamatei kina, ena sega ni beitaki e dua na vuku ni dra o ya.

3 "Kevaka sa cilavi koya sa mate na siga. Me dua e qai beitaki ena veivakamatei oqori. Me solia na kenai sau taucoko ni veivakamatei, kevaka sa sega ni tu vua e dua na ka, me qai volitaki o koya ena vuku ni nona butako.

4 "Kevaka sa kune bulabula ni se bula tiko e ligana na ka e butakoci se bulumakau, se asa, se sipi, e dodonu me vakaruataka lesu na kena i sosomi.

5 "Kevaka e dua sa vakavuna na kena buturaki na i teitei (were ni vaini) ena nona sereka na manumanu me ra laki kana kina, me qai sauma lesu ena veika vivinaka duadua mai na nona vei vaini.

6 "Kevaka sa tete e dua na kama ka sa kama yavu kina na sila sa bini tu kei na sila e se bera ni musuki, o koya sa vakavuna na kama koya, me qai sauma lesu na veika sa vakacacani.

7 "Kevaka e dua sa kauta vua na wekana na i lavo se dua na ka me maroroi kina, ka sa butakoci mai na vale ni tamata o ya, kevaka sa kune na daubutako, me qai sauma lesu vakarua.

8 "Kevaka sa sega ni kune na daubutako, me qai kau mai nai taukei ni vale ki vua na turaga ni lewa, de sa tara na ligana na nona i yau na wekana.

9 "Ena ka kece ni lako vakaveitalia, se bulumakau, se asa, se sipi, se nai sulu se dua ga na ka sa yali ka sa la'ki tukuna tale e dua ni nona, oi rau nai to ruarua me rau lako mai ena matai turaga ni lewa; o koya sa beitaki mai vei turaga ni lewa, me qai sauma vakarua vua na kai nona.

10 "Kevaka e dua sa kauta vua na kai nona na asa, se bulumakau, se sipi, se dua ga na manumanu me maroroya, ka sa la'ki mate, se mavo, se sa yali ka sega ni dua e raica.

11 "Me qai dua na bubului vei Jiova me rau cakava ruarua, ni sa sega ni tara na ligana e dua na ka baleta na ka sa nei kai nona; o ya me ciqoma o koya sa nona na ka, me kua tale ni dua na ka me caka kina.

12 "Kevaka e dina ni sa butakoci, me qai sauma taucoko vua na kena i taukei.

13 "Kevaka sa basuraki vakaca sara mai vua e dua na manumanu, me qai kau mai na kena i vakadinadina, ka, ena qai sega ni sauma kina e dua ka.

14 "Kevaka e dua sa kerea e dua na ka mai vua na kai nona, ka sa mavo se mate sara, sa sega kina ni kila kina e dua na ka o kena i taukei. E dodonu me vakavinakataka koya.

15 "Kevaka sa tiko kina o kena i taukei, me kua ni dua na ka me caka kina, kevaka sa tauri

vakaivoli mai, sa qai rauta ga na kenai sau oqori.

16 "Kevaka e dua na tagane sa vinakata e dua na yalewa sa sega ni tiko vata kei na tagane, ka se bera talega ni vosaki, ka e rau sa tiko vata sara, me sauma o koya na i sau ni yalewa sa vakawatitaki, ka me sa watina sara.

17 "Kevaka sa sega ni vinakata o tama ni yalewa me solia na luvena vei tagane, me qai solia o tagane nai lavo mei sau me vaka na i sau ni goneyalewa sega ni se tiko vata kei na tagane.

18 "Me kua ni vakatarai me bula tiko e dua na dau caka i sausau.

19 "O koya sa tiko vata kei na manumanu, me vakamatei o koya.

20 "O koya sa vakacaboi soro vua e dua tale na Kalou, ka sega ni ia vei Jiova, me vakarusai o koya oqori.

21 "Me kua na caka ca vei ira na vulagi se vakabobulataki koya, ni kemuni a vulagi tu mai ijipita.

22 "Me ra kua ni vakacacani na yada kei ira na luveniyali.

23 "Kevaka era sa vakacacani, ka era sa tagi mai vei Au, Io, Au na rogoci ira vakaidina;

24 "Ena katakata mai na noqu cudru katakata, Au na vakamatei kemuni ena i seleiwau. Era na yada na watimuni, o ira na luvemuni era na sega ni vakatamani.

25 "Kevaka o sa soli dinau vei ira na Noqu tamata, o ira sa dravudravua ena kemuni maliwa, mo ni kua ni vaka e dua sa dausoli dinau vei o ya; me vakagalalataki mai na tubu ni dinau.

26 "Kevaka o sa taura na i sulu nei koya na kai nomu me ka ni yalayala, mo vakasuka tale vua ni bera ni dromu na matanisiga.

27 "Ni oqori sai vovo ga ni nona i ubi, sa sega tale nai karua ni nona i vakamamac. Me cava e vakaitutuvi kina ni moce? Ni sa na tagi mai vei Au, Au na rogoca, ni, Au sa rui yalololoma.

28 "Mo ni kua ni vosacataka na Kalou, se rukaki ira na veiliutaki vei ira na tamata.

29 "Mo ni kua ni vakaberaberataka na sevutaka na i matai ni nomuni vuata dreu kei na kena wai. Na nomuni ulumatua tagane me soli talega mai vei Au.

30 "Me vaka talega kina na nomuni bulumakau kei na nomuni sipi, Me tiko vata ga kei ira na tinadra me vitu na siga, ena i kawalu ni siga me qai kau mai vei Au.

31 "O ni na qai ka tabu vei Au; mo ni kakua ni kania e dua na lewe ni manumanu sa basuraki mai vua tale e dua na manumanu ni vanua; mo ni viritaka me kena na koli.

CHAPTER 23

Mo ni kua ni vakauta wavoki na i tukutuku lasu. Mo ni kua ni solia na ligamuni vua sa caka ca mei vakadinadina sega ni dodonu.

2 "Mo ni kua ni muri ira na lewelevu me cakava na ka ca; mo ni kua talega ni solia nai vakadinadina ni dua na veiba me to vata kei ira na kena vakatanitaki na dodonu.

3 "Mo kua ni vakaraitaka na veitovaki ki na dua na veileti, ni ra sa tiko kina na dravudravua.

4 "Kevaka o ni sa raica na bulumakau se asa nei koya na kemuni meca ni sa lako sese voli, mo ni qai kauta lesu tale vua.

5 "Kevaka o ni sa raica na nona asa na tamata sa cati kemuni ni sa tacori tu, ka o ni sega ni via vukea, mo ni qai vukei koya sa cati kemuni ena kena vakacegui na asa.

6 "Mo ni kua ni vakatanitaka na nona lewa dodonu na dravudravua ena nona i le ni veileti.

7 "Mo ni lako tani vakayawa mai na ka lasu; mo ni kua ni vakamatei koya sa lecaika, kei koya sa dodonu tiko. Ni Au na sega ni vakadonui ira na caka ca.

8 "Mo ni kua ni taura e dua na ka e soli, me caka kina na veivesuki, na ka vakaoqo e vakamatabokotaka na kila siquesiqe ni tamata ka vakatanitaka talega na nodra vosa na yalododonu.

9 "Me ra kua ni vakaocai na vulagi, ni kemuni sa kila vinaka na yalodra, ni kemuni a vulagi tu e liu mai Ijipita.

10 "Me ono na yabaki mo ni teitei kina ka kumuna vata na vuana,

11 "Eena i kavitu ni yabaki, me qai vakacegui na vanua mai na kena teivaki, me rawa ni ra kana talega na dravudravua: na vei ka sa vo me ra kana kina na manumanu kila ni vanua. Mo ni cakava vaka talega kina ki na nomuni veivaini kei na veiolive.

12 "Me ono na siga mo ni cakacaka kina, mo ni vakacegu ena i ka vitu ni siga, me ra vakacegu talega na nomuni bulumakau kei na asa, o ira na nomuni dauveiqraravi kei ira na luvedra tagane, o ira talega na vulagi me ra na vakabulabulataki kina.

13 "Ena veika kece au sa tukuna vei kemuni, mo ni raica, mo ni yalodina kina ka me kua ni cavuti tale e dua na yaca ni Kalou, se me rogoci mai na gusumuni.

14 "Me vakatolu na nomuni maroroya na solevu vei Au ena veiyabaki:

15 "Mo ni maroroya na solevu ni madrai sega ni Vakaleveni (mo ni kania na madrai sega ni vakaleveni me dua na macawa/vitu na siga, me vaka Au sa vakarota vei kemuni, e na gauna sa lokuci ena vula o Epipi, ni oqori na gauna o ni sa lako tani mai kina na vanua o Ijipita; me kua ni dua e lako wale mai vei Au);

16 "Kei na solevu ni Tatamusuki, nai sevu ni nomuni cakacaka o koya o ni sa teivaka kina na qele; kei na solevu ni soqoni vata ni sa mai cava na yabaki ni kemuni sa soqona kece mai na vua ni nomuni cakacaka mai na qele.

17 "Me vakatolu ena veiyabaki, me ra lako kece mai na nomuni tagane, ka vakaraitaki ira ena mata i Jiova na Kalou.

18 "Mo ni kua ni vakacobora na dra ni Noqu i Soro kei na madrai vakaleveni, se na uro ni Noqu i Soro me tiko me yacova na mataka lailai.

19 "Na i matai ni sevu ni nomuni vanua, mo ni kauta mai ki na vale i Jiova na nomuni Kalou, mo ni kua ni vakasaqara na me gone ena sucu nei tinana me kena wai.

20 "Raica, Au sa tala na Agilosi me liu ka maroroi kemuni ena sala, ka me kauti kemuni mai ki na vanua Au sa vakarautaka.

21 "Mo ni qaqlauni ena Vukuna ka muria na Domona; mo ni kakua ni vaka yalocataki Koya, ni na sega ni vosota o Koya na nomuni talaidredre; ni Yacaqu sa tiko Vua.

22 "Ia, kevaka o ni sa muria na Domona ka muria na veika kece Au sa tukuna, Au na qai kedra meca na kemuni meca, ka veisaqasaqa kei ira sa dau saqati kemuni.

23 "Na Noqu Agilosi ena liu vei kemuni ka na kauti kemuni vei ira na Amoraiti, na Itaiti, na Perisaiti, na kai Kenani, na Ivaiti kei na Jepusaiti; Au na musuki ira tani.

24 "Mo ni kua ni cuva vei ira na nodra Kalou, se qaravi ira, se cakava na veika era sa dau cakava; mo ni vaka ira ka basuraka vakadua na nodra veiduru tabu.

25 "Mo ni qaravi Jiova na nomuni Kalou, ka ena vakalouvinakataki kemuni o Koya, na kemuni madrai kei na memuni wai. Au na kauta tani na veimate caca mai na kemuni maliwa.

26 "Ena sega ni dua e vakalutu dole se yava na nona kato ni gone ena nomuni vanua; Au na sotava na nomuni veisiga yadua.

27 "Au na tala na Noqu rere e matamuni, Au na vakavuna na nodra veilecayaki na tamata kece, o ni sa lako tiko mai vei ira, ka na vakavuna vei ira kece na kemuni meca, me na

solia na dakudra vei kemuni.

28 "Au na vakatalai ira na pi me ra liu vei kemudou, me ra laki cemuri ira na Ivaiti, na kai Kenani, kei ira na Itaiti mai na matamuni.

29 "Au na sega ni cemuri ira tani mai na matamuni ena loma ni dua ga na yabaki, de na qai lala vakatotolo na vanua ka me ra qai levu na manumanu kila vei kemuni.

30 "Era na cemuri tani vakalalai e matamuni me yacova ni kemuni sa lewe levu mai ka taukena na vanua.

31 "Au na biuta na i yalayala mai na wasawasa damudamu, mai na vanua liwa ki na uciwai levu. Au na soli ira sa tiko ena vanua ki na ligamuni, ka o ni na vakasavi ira tani mai na matamuni.

32 "O ni sa tabu ni cakava vata kei ira e dua na veiyalayalati kei na nodra Kalou.

33 "Me ra kua ni tiko tale ena nomuni vanua, de ra qai vakavuna na nomuni valavala ca vei Au. Kevaka o ni sa qarava na nodra Kalou oqori sa dua dina na i cori vei kemuni."

CHAPTER 24

Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka, "Mo lako cake mai vei Jiova, o iko, kei Eroni, kei Natavi, kei Abaiu, kei na vitusagavulu na qase vei ira na Isireli, ka qaravi Au toka mai vakayawa.

2 "O Mosese duadua ga me lako cake mai vei Jiova, o ira na kena vo me ra tiko vakayawa mai vei Au, se o ira na tamata me ra lako cake vata kei Mosese."

3 Sa lako mai o Mosese ka tukuna vei ira na tamata na vosa kece i Jiova kei na nona lewa kecega. Era sa sauma yani na tamata kecega ena dua ga na domo, "Na vosa kecega sa tukuna o Jiova keimami na cakava."

4 Sa vola kece o Mosese na vosa i Jiova. Sa tucake ena mataka lailai ka tara e dua na i cabocabo ni soro ena ruku ni ulunivanua kei na tinikarua na duru, me vaka na kedra i wiliwili na yavusa e Isireli.

5 Sa tala o koya e so na cauravou ni luvei Isireli, me ra la'ki vakacobora na i soro kama ka vakacobora talega nai soro ni veivinakati na bulumakau vei Jiova.

6 O Mosese, sa taura e veimama ni dra ka biuta ena beseni kei na veimama ni dra sa kaburaki ki na i cabocabo ni soro.

7 Sa taura na i Vola ni Veiyalayalati o Mosese ka wilika vei ira na tamata ni ra sa vakarorogo tiko. Era sa tukuna lesu mai, "Na veika kecega sa tukuna o Jiova, keimami na cakava ka talairawarawa kina."

8 Sa taura o Mosese na dra ka kaburaka vei ira na tamata ka tukuna, "Raica na dra ni veiyalayalati sa cakava o Jiova vata kei kemuni me vaka na veivosa kece oqo."

9 Sa lako cake o Mosese, kei Eroni, kei Natavi kei Abaiu kei ira na vitusagavulu na qase ni Isireli,

10 Era sa raica na Kalou ni Isireli. Ena ruku ni yavana, sa vaka e tuva tu kina na vatu Safaira, sa vaka na lomalagi na kena rarama savasava.

11 Vei ira na turaga ni gone ni Isireli sa sega ni tarai ira ena ligana. Era sa raica na Kalou ka kana ka gunu.

12 Sa tukuna o Jiova vei Mosese, "Lako cake mai vei Au ki na ulunivanua ka tiko kina: Au na solia vei iko nai taba-vatu, na i vunau kei na i vakaro Au sa vola oti mo vakavulica vei ira na tamata."

13 Sa tucake o Mosese kei Josua na nona i vukevuke, rau sa lako cake ki na ulunivanua

ni Kalou.

14 Sa qai tukuna vei ira na qase. "Ni wawa tiko eke me yacova ni keirau sa lesu tale mai. Sa tiko vata kei kemuni o Eroni kei Uri. Kevaka sa kunea e dua na dredre ni bula, me qai lako vei rau."

15 Sa lako cake o Mosese ki na ulunivanua ka sa ubia na ulunivanua e dua na o.

16 Na i ukuuku ni Kalou sa toka vakadua ena Ulunivanua o Sainiai, ka sa ubia tiko na o me ono na siga. Ena i ka vitu ni siga sa kacivi Mosese o Jiova mai na o.

17 Na i rairai ni ukuuku i Jiova sa vaka na yameyame waqa sa kana voli ena ulunivanua ena matadra na luvei Isireli.

18 Sa lako o Mosese ena loma ni o, ka lako cake ki na ulunivanua. Sa tiko ena ulunivanua o Mosese me vasagavulu na siga ka vasagavulu na bogi.

CHAPTER 25

Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka:

2 "Mo vosa vei ira na luvei Isireli, me ra kauta mai vei Au na i solisoli. Me kau mai vei ira sa via solia walega, ni sa yalona kina, me tauri mai vei ira nai solisoli.

3 "Na i solisoli oqo mo ni taura mai vei ira: na koula, na siliva, na varasa;

4 "Na i sulu karakarawa, lokaloka, kei na kena roka damudamu rarama sara, na lineni culavakamatau kei na vuti ni me;

5 "Na kuli ni luveni sipi boro damudamu, na kuli ni rapete, na kau akaia;

6 "Na waiwai ni cina, na i waki ni waiwai ni veilumuti kei na i waki ni veika boi vinaka;

7 "Na veivatu talei me vaka na Onikisa, na veivatu talei ni Efoti kei na veivatu talei ni tuvatuva e lomaserena na bete.

8 "Me ra cakava vei Au e dua na vale ni soro, Me'u tiko kina ena kedra maliwa.

9 "Me vaka na veika kece Au sa vakaraitaka vei iko, oqori na kena mataqali vata na valevakacevaceva, kei na kena vakaiyayataki, me caka kece me vaka kina.

10 "Me caka e dua na kato ena kau na Akaia, me tolu, tolu na i kava nafiti na kena balavu, rua, dua na i kava na fiti na kena raraba, kei na rua, dua na i kava na fiti na kena cecere.

11 "Mo qai vakataqara, me kabi e delana na koula dina, e loma e tuba talega, ena veiyasana tauoko me dregati vinaka ena koula dina.

12 "Me va na mama koula ena veitutuna vava, me rua ena tutuna ka dua, ka rua me veidonui ena tutuna tale ka dua.

13 "Mo cakava na kau balavu ena kau na Akaia ka ubia na yasana kece ena koula.

14 "Mo biuta na biuta na kau balavu e rua oqori ena dela ni kato, ni curumaki yani ena mama koula, sa vakarautaki tu, ena tutu ni kato vava, me dau colati kina na kato mai vei ira.

15 "Na kau babalavu oqori me curu tikoga ena mama koula, ka me kua vakadua ni kau tani mai kina.

16 "Mo qai biuta ena loma ni kato na vosa ni vakadinadina. Au na solia vei iko.

17 "Mo cakava talega e dua na i dabeledabe ni yalololoma ena koula dina, me tolu, tolu na i kava na fiti na kena balavu, dua veimama na fiti na kena raraba.

18 "Mo cakava e rua na "Jerupi" ena koula dina me tuki vinaka ena mua ruarua ni dabeledabe ni yalololoma.

19 "Mo cakava e dua na Jerupi ena dua na yasana ka dua tale ena dua tale na yasana; mo cakava na Jerupi, me rau sema vata kei na i dabeledabe ni yalololoma.

20 "Na Jerupi oqo me rau dedeka yani na tabadrau vaka ki cake me vakaruruga tu na i "dabedabe ni yalololoma" ka me rau rai vata tu ki loma, na matadrau na "Jerupi" me vakadodonu tu ga ki na i dabedabe ni yalololoma.

21 "Mo biuta na i dabedabe ni yalololoma ena dela ni "kato," ena loma ni kato mo biuta kina na Vosa ni Vakadinadina. Au a solia vei iko.

22 "E kea Au na sota kina vata kei iko, Au na vosa mai vei iko mai na dela ni dabedabe ni yalololoma, mai na kedrau maliwa na Jerupi e rau sa toka ena dela ni "kato" ni Vosa ni Vakadinadina, ena ka kecega Au na solia vei iko ena i vakaro kivei ira na luvei Isireli.

23 "Mo cakava talega e dua na teveli caka ena kau na Akaia, me tolu na fiti na kena balavu, dua veimama na fiti na kena raraba, ka me rua, dua naikava na fiti na kena cere.

24 "Me vakaisulu ka ubia vinaka ena koula dina, me muloci vinaka ena koula.

25 "Me vakaitatarovi vinaka na yasana tauoko, me dua na i caga na kena raba. Me muloci ena koula na i tatarovi tauoko.

26 "Me caka talega kina e va na mama koula, ka me ra biu ena tutu vava ni teveli, ena vanua e coba mai kina na yavana.

27 "Na mama oqo me kabita tiko na tutu ni teveli me taura tiko na kau ni lavelave ni teveli.

28 "Mo cakava na kau i tautauri ena kau na Akaia ka ubia na kau ena koula, oqori na i lavelave ni teveli.

29 "Na kena veleti, na veleti titobu, kei na beseni mei sovasova. Me caka kece oqo ena koula dina.

30 "Me biu tiko kina na madrai vakaraitaki ena veiyasana kecega me'u raica tiko kina.

31 "Mo cakava talega e dua na i tutunicina ena koula dina, na i tutunicina me cakacakataki ena i tuki. Me sema vata, me dua kecega na tikina na kena duru tu donu, na veitabana, na kena bilo, na i waqawaqa kei na kena senikau.

32 "Me ono na tabana, me ra lako mai ena yasana, me tolu na tabana ni tutu ni cina ena dua na yasana, ka tolu tale ena dua tale na yasana. Me ra sema kece mai na duru tu donu.

33 "Me tolu na bilo me lako mai vaka na seni amodi"me lako mai ena dui tabana mai na tabana e duru tu donu.

34 "Na tabana tu donu me ukutaki ena seni amodi, e va na bilo vata kei na senikau.

35 "Me toka e cake e dua kei na ono mai na veitabana yadua mai na tabana levu tu donu.

36 "Na veika kece oqo me caka mai na koula dina ka me dua-vata kecega na tikina.

37 "Mo qai cakava mai kina e vitu na cina. Na cina kece oqo me solia na rarama vaka yani ki liu.

38 "Na kena i dabedabe ni cina me koula dina.

39 "Me caka kece na vei yaya oqo ena koula me dua na taledi.

40 "Oqo me caka kece me vaka nai tuvatuva sa vakaraitaki mai na ulunivanua.

CHAPTER 26

"Mo cakava talega e tini na i latilati tali vakamatau ena lineni me ka ni vale vakacevaceva, me karakarawa, me lokaloka, me damudamu rarama sara, me tu kina na Jerupi sa tali vakavinaka.

2 "Na balavu ni latilati yadua me ruasagavulukawalu na kiupiti ka me va na kiupiti na kena raraba. Me tautauvata kece na kedra i vakarau na latilati kece.

3 "Me ra semasema vata nai latilati e lima, ka me vakatalega kina na i karua ni lima.

4 "Me cula vakidikidi nai sulu karakarawa ena tutu ni latilati, ena kena i lobi talega ni latilati e lima sa semasema vata, me caka talega vakakina na i karua ni wasewase ni latilati e lima.

5 "Me limasagavulu na i kidi me caka e na dua na i latilati sa semasema oti, me limasagavulu talega nai kidi me caka talega ena kena i lobi. Oqo me caka talega ki na i karua ni wasewase ni latilati. Me veikabikabi na i lobi.

6 "Me veiqaliqali na tikina koula e limasagavulu, me veikabikabi nai latilati taucoko me dua ga kina na valevakacevaceva.

7 "Mo cakava talega e dua na laca vuti ni me, me dua na valelaca me rawa ni vakaruruga na valevakacevaceva. Me tinikadua na kena levu na laca.

8 "Na balavu ni laca vakayadua me vasagavulu ka lima na fiti na kena balavu ka ono na fiti na kena raba. Me tautauvata na kena levu ni veilaca yadua.

9 "Me cula vata e lima na laca, ka me cula vata e ono, me veitaqavi na i ka ono ni laca ena mata ni valevakacevaceva.

10 "Mo caka e limasagavulu nai kidi ena tutu ni laca e lutu vakayawa sara tiko yani, me limasagavulu talega na i kidi ena i karua ni wase ni laca.

11 "Mo cakava e limasagavulu nai vesu varasa, me vesu vata na i lobi ni laca kei na valevakacevaceva me duavata.

12 "Nai vovo ni laca sa vo tu, na i vovo ni veimama ni laca sa vo tu, me ubi mai kina na daku ni valevakacevaceva.

13 "Na tabana lili ni laca ena veiyasana kece, me lili ubia na valevakacevaceva ena veiyasana kece.

14 "Me ubi talega na vale ena kuli ni sipi sa toni ena i boro damudamu ka me toka talega e cake na kuli ni manumanu ni bogi.

15 "Na vale vakacevaceva me vakaduri cake na kau na Akaia, me duri kina vakadodonu.

16 "Me tinikalima na fiti na kena balavu ka me rua, dua naikava na fiti na kena raraba. (latu raraba)

17 "Me veisasa na kau kece e vesuka vata na latu kece e vakaduria tiko na valevakacevaceva.

18 "Me ruasagavulu nai sema ena yasana ki na ceva.

19 "Me caka e vasagavulu na qara siliva me curu kina na kau e veibasai tiko, o koya sa vesuka vata tiko na latu ni vale vakacevaceva.

20 "Na yasana ki na vualiku, me ruasagavulu na kau vakababa me veisasa

21 "Me caka e vasagavulu na qara siliva, me curu kina na kau e veibasai tiko, na kau sa vesuka vata tiko na latu ni vale vakacevaceva.

22 "Na yasana vakayawa ni vale vakacevaceva, na yasana vakara, mo cakava kina e ono na kau veibasai vakababa.

23 "Me rua talega na kau veibasai e vakababa ena tutu ni yasana vakara, mo cakava kina e ono na kau veibasai vakababa.

24 "Me veikabiti vinaka e ra, e cake talega ena qara siliva vakarautaki. Me vaka oqo na kau veibasai ruarua. Me qaravi vakavinaka na tutu ni vale ruarua.

25 "Me walu na kau sa veibasai vata kei na kena qara siliva e tinikaonoOme rua na qara siliva ena dua a muaOni rua na kau veibasai kei na rua tale na qara siliva ki na mua tale kadua ni kau veibasai e rua oqori.

26 "Mo cakava na kau i tatarovi ena kau na Akaia, me lima na i tatarovi ni latu raraba ena dua na yasa ni vale vakacevaceva,

27 "me lima tale na kau i tatarovi ni latu raraba e na yasa ni vale vakacevaceva ka dua.

28 "Na kau tatarovi e loma donu me curumaki ena loma ni latu raraba, mai na yasana e dua ki na yasana kadua.

29 "Na lalaga kece oqo me vakabiti kina na koula, me vesuka kece na i sema ni latu raraba kei na kau kece me vakabiti kina na koula.

30 "Mo vakaduria cake na vale vakacevaceva me vaka sa dusimaki vei iko mai na ulunivanua.

31 "Mo cakava e dua nai ubi tali vakamatau me roka karakarawa, lokaloka kei na damudamu makare kei na i sulu lineni. Me cula vakamataitaki me vaka sa caka ki na Jerupi.

32 "Me vakaliligi kece oqo ena duru vava sa kabi tu kina na koula. Na kena i lilili me koula, kei na mama siliva e va me ra tauri kece kina vakadua na vale.

33 "Mo vakaliliga nai ubi. Mo qai kauta mai na kato ni Vakadinadina ki loma, ka curu mai ena daku ni i ubi. Nai ubi oqo me wasea rua vei iko na tikina tabu mai na Tikina Tabu sara.

34 "Mo biuta na i dabedabe ni yalololoma ena dela ni kato ni Vakadinadina ena Tikina Tabu sara.

35 "Ena daku ni i ubi oqo, mo biuta kina na teveli kei na tutu ni cina ena dua tale na yasana ena loma tikoga ni tikina tabu me veibasai kei na teveli. Na cina ena yasana i ra kei na teveli ena yasana i cake.

36 "Mo cakava e dua nai lati ena mata ni katuba ni vale vakacevaceva, me tali vinaka na vuti ni sipi roka karakarawa, roka lokaloka kei na kena roka damudamu makare sesea. Me tali vakamaqosa.

37 "Me duri nai lati oqo ena duru e lima sa caka ena kau Akaia, ka me qai ubi ena koula dina; na kenai lilili me koula, me lima na mamavarasa me kenai tautauri.

CHAPTER 27

"Mo cakava e dua na i cabocabo ni soro ena kau akaia, me lima na kiupiti na kena balavu ka lima na kiupiti na kena raba" nai cabocabo ni soro me veiraurau na yasana vava"na kena cere me tolu na kiupiti.

2 "Mo cakava na kena i leu ena tutuna kece e va. Me yadua kecega na i leu, ka mo ubi kece ena varasa.

3 "Mo cakava talega na kena i dabedabe me lutu kina na dravusa, na i sivi, na kena bilo levu, na kena i cula kei na kena kuro ni buka. Oqo me caka kece ena varasa.

4 "Mo cakava na i tokatoka ni qilaiso ena varasa, ka me caka talega e va na mama varasa me tauri kina na tutuna vava.

5 "Mo biuta oqori ena ruku ni cabocabo ni soro. Na kedrau veimama na i cabocabo ni soro kei na vata ni qilaiso (bukawaqa) me tiko kina na lawalawa caka ena varasa.

6 "Mo cakava na kau mei tautauri ni cabocabo ni soro, na i tautauri oqo me caka ena kau akaia ka ubi ena varasa.

7 "Na i tautauri me curumaki ena mama varasa vakarautaki ka me tiko ena yasana ruarua ni cabocabo ni soro me kena i lavelave.

8 "Me vakalomana ena kau raraba, me vaka sa vakaraitaki mai na ulunivanua, mo cakava vaka kina.

9 "Mo cakava talega e dua na rara vakavolovolita na vale vakacevaceva: na yasana vaka ki na ceva me sogoti ena latilati tali vakamatau ena lineni me dua na drau limasagavulu na

fiti ena dua na yasana.

10 "Na tinikarua na duru kei na tinikarua na kena bilo me caka kece ena varasa. Nai qila ni vei duru kece me caka ena siliva.

11 "Me vakatalega kina na yasana ni vale vakacevaceva ki na vualiku, me tautauvata na yasana ena ceva.

12 "Na yasana vakababa ni rara (kena raba) me vitusagavulu ka lima na fiti, me tini na kena duru ka tini talega na kena bilo.

13 "Na yasana e na tokalau (kena raba), me vaka talega na ra o ya me vitusagavulu ka lima na fiti.

14 "Na vanua lili ni matamata me rusagavulu ka rua na kena latilati ka vakaliligi ena duru e tolu ka dabe tiko ena bilo e tolu.

15 "Me vakatalega kina na yasana veibasai ka dua.

16 "Na matamata ni rara me tolusagavulu na fiti na kena raba ni latilati, me tali sara vakamatau ena i sulu karakarawa, lokaloka kei na damudamu makare sara na lineni dina. Me lili ena duru e va ka dabe vinaka tiko ena bilo e va.

17 "Na duru kece vakavolivolta na rara me semati ira vata na siliva dina; na i lilili ni latilati me siliva kei na kenai dabeledabe na varasa.

18 "Na rara taucoko me duanadrau limasagavulu na fiti na kena balavu, vitusagavulu ka lima na fiti na kena raraba kei na latilati lalaga me vitu veimama na fiti na kena cere, sa mai na lineni muloci ka tali vakamatau.

19 "Nai yaya kece ni cakacaka ena vale vakacevaceva, era wili kina na pini, na i vako me ra lili kina nai yaya, me caka kece ena varasa.

20 "Mo vakarota vei ira kece na luvei Isireli me ra kauta mai na waiwai ni olive dina me ka ni cina, me waqa tikotiko ga kina na cina.

21 "Ena loma ni vale vakacevaceva, ena taudaku ni vanua tabu sara, me biu kina na cina oqo, me raici tiko ena siga kei na bogi ena mata ni Kalou, me kua ni boko. Oqo me sa dua na kena i vakarau vei ira e Isireli taucoko.

CHAPTER 28

"Oqo mo kauti Eroni na tacimu, kei ira na luvena mai vei ira na luvei Isireli, me mai veiqraravi vei Au, me vaka na Bete, o Eroni, o ira na luvei Eroni o Natavi, Abaiu, Iliesa, kei Itamari.

2 "Mo cakava nai sulu tabu vei Eroni na tacimu me totoka ka vakaiukuuku.

3 "Mo vosa vei ira kece sa tiko vei ira na i solisoli ni matai maqosa sara ni veika, o ira Au sa vakasinaiti ira ena yalo ni yalomatua, me ra cakava na i sulu nei Eroni, me tawasei kina me veiqraravi vei Au me bete.

4 "Oqo na i sulu me ra cakava: nai ubi e serena, na efoti, na i sulu yara, na i vau ni tolo, nai sala, kei na i sulu tabu. Me caka na i sulu tabu oqo vei Eroni na tacimu kei ira na luvena. Me veiqraravi kina vei Au me bete.

5 "Me ra taura na koula kei na wa karakarawa na wa lokaloka kei na wa damudamu makare kei na lineni matailalai,

6 "E ra sa cakava na Efoti ena koula kei na wa karakarawa, na wa lokaloka kei na wa damudamu rarama sara kei na lineni tali vakairai vinaka sara.

7 "Me rua na kena vesu vinaka ni tabana, ka sema vata na tabana.

8 "Nai culacula ni efoti, me tautauvata ga kei na i culacula ni kena lineni.

9 "Mo qai taura e rua na vatu onikisa, ka qai vola kina na yacadra na luvei Isireli:

10 "Me volai e ono na yaca ena dua na vatu ka ono tale ena dua tale na vatu, ia, me volai me vaka na i tuvatuva ni nodra sucu.

11 "Me vaka na nona cakacaka na dau ceu vatu, me ceuti vaka kina na yaca oqori ki na vatu ka me botani ena koula na yaca kece sa ceuti, me koula kina na yaca.

12 "Me biu na vatu ceuti oqori ena taba ni efoti, me vatu ni vakananumi vei ira na luvei Isireli. Me dau colata tiko o Eroni na yacadra na Isireli ena mata ni Kalou mei vakananumi.

13 "Mo cakava talega na koula me tuvatuva,

14 "Me caka e rua na i taube, buli ena koula oqo me kena i vesu na koula sa tuvani otu.

15 "Me caka na i ubi e serena ni lewa dodonu, me caka vakarairai vinaka ka matau mai vua na kena dau, o koya sa cakava talega na efoti.

16 "Me vakaruataki na kena vavaku ka me dua nai caga na kena levu vakarivirivi.

17 "Me tuvani kina na veivatu, me ra na laini tuvani, na i matai me satiusa, na topasa kei na emerelita ena matai ni laini;

18 "Na i karua ni laini me tokuoise, na sagaia kei na daimani;

19 "Na i katolu ni laini, na jakinici, na agete kei na amecesiti;

20 "Na i ka va ni laini me berili, na onikisa kei na jasipa, oqo me ra kabi kece ena koula tuvani.

21 "Na vatu me tiko kina na yacadra na luvei Isireli, me tinikarua me vaka na dui yacadra me vaka ni ceuti na mama ni taba, o ira vakayadua me vaka na yacadra, me vaka ga na yavusa e tinikarua.

22 "Mo cakava talega na i taube ni ubi ni serena vesuki ena tutuna ruarua ena koula dina.

23 "Me rua na mama koula mo cakava ka biuta ena mua ni ubi ni serena.

24 "Me vakacurumi na i taube koula ena loma ni mama koula e rau sa tiko sara ena tutu ni ubi ni serena;

25 "Na mua ni taube e rua oqori, me vesuki ena rua nai tuvatuva koula sa tiko rawa, me toka ena vatuvatu ni taba me vesuki tiko ena mata ni efoti e liu.

26 "Mo cakava e rua na mama koula ka biuta toka e na bele ni ubi ni serena ena tikina e loma ni efoti.

27 "Mo cakava e rua na mama koula, ka biuta ena i vesu ena vatuvatu ni taba ena ruku ni efoti e liu, me donuya na i sema ni lobi ni efoti.

28 Me vesuki vata na mama koula ni ubi ni serena kei na mama koula ni efoti. Me vesuki vata ena wa karakarawa ka me toka e cake ena vanua tali vinaka ena efoti, me kua ni luluqa kina na i ubi ni serena mai na efoti.

29 "O Eroni me colata tiko na yacadra na luvei Isireli ena i ubi ni serena ni lewa dodonu e na yalona ni sa lako ki na tabu, mei vakananumi tiko vei Jiova ena veigauna kece.

30 "Me biu ena loma ni i ubi ni serena na lewa dodonu na Urimi kei na Cumimi, me ra vakabibitaka tiko na yaloi Eroni ni sa lako ena mata i Jiova ena veigauna kecega.

31 'Mo cakava e dua na i sulu ubi ni efoti, ka me karakarawa taucoko.

32 "Me tadola tiko ena kena veimama mei daradara ni uluna na bete. Me cula vakamatau hai daradara ni ulu oqo me kua kina ni kabasu.

33 "Ena bele ni ubi sara e ra, me ra cula kina na pomekaraneti karakarawa, lokaloka ka damudamu makare sara, na lali koula me cula ena kedra maliwa na pomekaraneti, me sota sara na bele ni sulu taucoko:

34 "Me dua na lali koula, dua na pomekaraneti, dua na lali koula, dua na pomekaraneti, me sota sara na bele ni sulu taucoko.

35 "Me daramaka tiko o Eroni ni sa cakava tiko na veiqraravi vei Jiova, me rorogo tiko na ka oqo ni sa tiko ena mata ni Kalou, ka me vakatakila ni se bula tiko.

36 "Mo cakava talega e dua na peleti koula ka me ceuti kina na NA VAKATATABU KI VEI JIOVA.

37 "Mo vesuka ena wa karakarawa ka me toka ena mata ni ubi ni ulu.

38 "Me toka ena yadrei Eroni, me colata kina o Eroni na nodra caka cala ena vuku ni veika e tabu mai na i solisoli tabu sa dau vakacabori vei Jiova. Oqo me tiko ga ena yadrei Eroni, me rawa ni ciqomi tiko ga kina mai vei Jiova.

39 "Mo cula vakamatau ka vakamatailalai nai sulu balavu, na i ubi ni ulu me caka ena lineni matailalai, me vakatalega kina na i vau ni tolona.

40 "Vei ira na luvei Eroni mo cakava vei ira na i ubi me yaco e tolodra, mei ukuuku ka rairai matau dina.

41 "Mo vakatokara vei Eroni kei iratou na luvema, mo lumui iratou ka vakatabui iratou ka tawasei iratou, me ratou veiqraravi vei Au, vakabete.

42 "Mo cakava vei iratou nai sulu e loma (tarause) caka ena lineni, me ubia na nodratou luvawale mai na tolodratou ka ubia yani na sagadratou.

43 "Me daramaka mai o Eroni kei iratou na luvema ni ratou sa lako mai ki na vale ni veitavaki, se ni ratou sa lako mai me veiqraravi ena i cabocabo ni soro ena tikina tabu. Me kua ni ratou cala kina ka mate sara. Oqo sai vakaro vua me sega ni mudu, vei ira talega na nona kawa era na muri mai.

CHAPTER 29

"Oqo na veika mo cakava me ratou vakatabui kina me ratou veiqraravi vei Au ena cakacaka vakabete. Mo taura e dua na bulumakau gone kei na rua na sipi gone, ka savasava,

2 "Kei na madrai sega ni vakaleveni, na keke sega ni vakaleveni veiwaki kei na waiwai, kei na keke mamare sara veiwaki ena waiwai, (me caka ena witi vinaka).

3 "Me biu oqori ena dua na sova ka me kau mai ena sova, vata kei na bulumakau kei na sipi gone e rua oqori.

4 "Kauti Eroni mai kei iratou na luvema ki na katuba ni vale ni veitavaki, ka mo vakasavasavataki iratou ena wai.

5 "Mo qai taura na i sulu ka vakasulumi Eroni kina kei na i ubi ni efoti, na efoti, na i ubi ni serena ka vauci koya ena i vau ni efoti.

6 "Biuta e uluna na i ubi ni ulu kei nai sala tabu ena i ubi ni ulu.

7 "Taura na waiwai ni veilumuti, sova e uluna ka lumuti koya kina.

8 "Mo qai kauti iratou mai na luvema ka vakasuluma vei iratou na i curucuru me yaco i tolodratou.

9 "Vauca na tolodratou ena i vau ni tolo, o Eroni kei iratou na luvema ka qai vakaisalataki iratou. Sa nodratou i tavi me cakava na cakacaka vakabete me sega ni mudu. Mo vakatabui Eroni kina kei iratou na luvema.

10 "Mo kauta talega mai na bulumakau ena mata ni vale ni veitavaki, o Eroni kei iratou na luvema, me ratou qai tabaka na ulu ni bulumakau.

11 "Mo qai vakamatea na bulumakau ena matai Jiova, ena katuba ni vale ni veitavaki.

12 "Mo qai kauta e so na dra ni bulumakau boroya na i leu ni cabocabo ni soro ena dra ni o vakayagataka nai qaqlalo ni ligamu, ka sova na vo ni dra kece ki na yavu ni cabocabo ni

soro.

13 "Mo taura kece na uro ni manumanu, ka vakama ena i cabocabo ni soro.

14 "Na lewe kece ni manumanu, na kulina, kei na benu kece, mo vakama ena taudaku ni bai. Oqori nai soro ni valavala ca.

15 "Mo taura talega e dua na luve ni sipi o Eroni kei iratou na luvena, me ratou tabaka na uluna na luve ni sipi oqo;

16 "Mo vakamatea na luve ni sipi oqo, ka taura na kena dra ka kureitaka kece ena cabocabo ni soro.

17 "Mo qai wasewase vakalailai na luveni sipi oqori, ka savata sara vakavinaka ka biuta vata tale kei na uluna.

18 "Mo qai vakama na luveni sipi taucoko ena i cabocabo ni soro. Oqori na i soro kama vei Jiova; oqori na ka boi vinaka, na i soro sa caka ena bukawaqa vei Jiova.

19 "Mo taura talega na luveni sipi ka dua, o Eroni kei iratou na luvena me ratou tabaka na ulu ni luve ni sipi oqo.

20 "Mo qai vakamatea na luveni sipi oqori, taura eso na kena dra ka boroya na bele ni daliga i matau i Eroni kei na bele talega ni daligadratou i matau na luvei Eroni, ena nodratou i dovidovi ni madrai i matau talega, kei nai qaqlalo levu ni yavadratou i matau, ka kuretaka na kena vo ena i cabocabo ni soro.

21 "Mo taura talega eso na dra sa tiko ena cabocabo ni soro, kei na so na waiwai ni veilumuti, mo kureitaka vei Eroni, ena nona i sulu talega, me vaka talega kina ki vei iratou na luvena kei na nodratou i sulu talega, o Eroni kei iratou na luvena.

22 "Mo qai taura kece na uro ni luve ni sipi, na uro kece ni gacagaca, na uro ni sagana i matau (ni sa luve ni sipi ni veivakatabui oqo),

23 "Dua na i buli madrai, dua na keke caka ena waiwai, dua na keke mamare mai na sova ni madrai sega ni vakaleveni sa tiko ena mata i Jiova;

24 "Mo biuta kece oqo ena ligai Eroni kei na ligadra na luvena ka yalovaka, mei soro yalovaki ena mata i Jiova.

25 "Mo taura tale mai na ligadra ka vakama ena i cabocabo ni soro mei soro kama ka me ka boi vinaka ena mata i Jiova. Oqori na i soro sa caka vei Jiova ena bukawaqa.

26 "Mo taura na sarisari ni luve ni sipi sa vakatabui kina o Eroni ka yalovaka mei soro yalovaki vei Jiova; o ya me kemui votavota.

27 "Na luve ni sipi sa caka kina na veivakatabui mo vakasavasavataka, na serena sa yalovaki kei na sagana sa vakalavelaveti na i soro lavelaveti me kei Eroni kei iratou na luvena.

28 "Sa ka me lako mai vei ira na luvei Isireli kei Eroni kei iratou na luvena me vaka na i lesilesi me sega ni mudu. Ni sai koya oqo nai soro lavelaveti, mei soro lavelaveti mai vei ira na luvei Isireli, mai na i soro ni veivinakati, oqori na i soro lavelaveti vei Jiova.

29 "Nai sulu tabu nei Eroni, me nei luvena ni sa oti o koya, me lumuti vei iratou ka vakatabui vei iratou.

30 "Na luvena sa na bete me kenai sosomi me daramaka me vitu na siga, ni sa curu ki na vale ni veitavaki me veiqaravi ena tikina tabu.

31 "Mo taura talega na luve ni sipi ni veivakatabui, ka vakasaqara na lewena ena tikina tabu.

32 "O Eroni kei iratou na luvena, me ratou qai kania na lewe ni luve ni sipi kei na madrai sa tiko ena sova ena katuba ni vale ni veitavaki.

33 "Me ratou kania na veika oqori sa caka mei bulubulu, me vakatabui ka vakasavasavataki iratou; me kua ni kana kina na vulagi ni sa ka tabu.

34 "Kevaka e dua na lewe ni manumanu na i soro vakatabui, se madrai, sa vo tiko me yacova na mataka, me qai vakamai ena bukawaqa na veika oqori. Me kua ni laukana ni sa ka tabu.

35 "Mo cakava vei Eroni kei iratou kece na luvena me vaka sa vakaroti vei iko. Mo vakatabui iratou me vitu na siga.

36 "Mo vakacobora ena veisiga e dua na bulumakau tagane mei soro ni valavala ca e veibuluti. Mo vakasavasavataka nai cabocabo ni soro ni o sa cakava kina na veibuluti, mo lumuta me tawasei kina.

37 "Me vitu na siga me caka kina na veibuluti ni cabocabo ni soro ka vakasavasavataki. Na i cabocabo ni soro me ka tabu sara. Na ka kecega sa tara na i cabocabo ni soro e dodonu me ka tabu.

38 "Oqo na veika mo cabora ena i cabocabo ni soro, me rua na lami ena matai ni yabaki, ena veisiga, ka me caka tikoga.

39 "Dua na lami ena mataka, ka me dua tale na lami ni sa karobo na yakavi.

40 "Mo vakacobora e dua na lami vata kei na dua na i katini ni vakarau falawa veiwaki vata kei na waiwai e va nai vakarau, me va talega nai vakarau waini, mei soro laugunu.

41 "Na lami tale kadua, mo vakacobora ni sa karobo na yakavi, mo vakacobora vata kei na i soro vuata kei na i soro laugunu me vaka ena mataka, me ka boi vinaka, na i madrali sa caka ena bukawaqa vua na Kalou.

42 "Oqo na i soro kama me sa caka tikoga ena taba tamata kecega, ena katuba ni vale ni veitavaki ena mata i Jiova, na vanua Au na sotavi iko kina ka vosa vei iko.

43 "E kea, Au na sota kina kei ira na luvei Isireli, ka ena tawasei na vale vakacevaceva ena Noqu i ukuuku.

44 "Au na vakasavasavataka na vale ni veitavaki kei na kena i cabocabo ni soro. Au na vakasavasavataki Eroni kei iratou na luvena, me ratou veiqaravi vei Au vakabete.

45 "Au na tiko vata kei ira na luvei Isireli, ka me'u nodra Kalou.

46 "Era na kila ni sai Au o Jiova na nodra Kalou, o Koya sa kauti ira tani mai na vanua o Ijipita, me rawa Ni'u tiko vata kei ira. Sai Au o Jiova na nodra Kalou.

CHAPTER 30

"Mo cakava e dua na i cabocabo ni soro me vakamai kina na ka boi vinaka; me caka ena kau akaia.

2 "Me dua na kiupiti na kena balavu ka dua na kiupiti na kena raba"me veiraurau na yasana vava"me rua na kiupiti na kena cecere. Na i leu kece me ra cokotivata me dua na tikina.

3 "Me vakaisulutaki ena koula dina na vei yasana kece ni cabocabo ni soro kei na kena i leu talega. Me buli na tutuna ena koula dina.

4 "Mo cakava talega kina e rua na mama koula ena ruku ni tutuna ena yasana ruarua, mei curucuru ni kenai tautauri me tuberi kina se colati kina.

5 "Na kena i tautauri me caka ena kau akaia ka boroi ena koula dina.

6 "Mo biuta oqo ena mata ni i lati sa tiko ena mata ni kato ni vakadinadina ena mata ni dabeledabe ni yalololoma ena dela ni kato ni Vakadinadina, na vanua Au na sota kina kei iko.

7 "O Eroni me vakama tiko na ka boi vinaka ena veimataka; ni sa qarava tiko na tutu ni cina, me vakama talega na ka boi vinaka.

8 "Ni sa waqaca o Eroni na cina ena yakavi, me vakama talega kina na ka boi vinaka ena mata i Jiova ena nomudou tabatamata kecega.

9 "Mo kua ni vakacobora kina e dua tani tale na ka mai na kena sa vakaroti, se i soro kama, se i soro laukana; se mo sova kina na i soro laugunu.

10 "O Eroni talega me cakava na veibuluti ena kena i leu vakadua ena dua na yabaki ena dra ni soro ni valavala ca ni veibuluti; vakadua ena dua na yabaki me caka na veibuluti e na i taba tamata kecega. Oqo sa ka Tabu sara vei Jiova."

11 Sa vosa vei Moses o Jiova ka vaka:

12 "Ni o sa taura na kedra i wiliwili na luvei Isireli me vaka na kedra lewe levu, na tamata yadua me solia na kenai sau vei Jiova, ni o sa wiliki koya, me kua kina ni dua na mate ca vei ira, ni o sa wiliki ira.

13 "Oqo na ka me ra solia o ira sa wiliki oti, me ra ya limasagavulu na sede, me soli ki na vale ni Kalou vua na Kalou.

14 "O ira kece sa wiliki mai na wiliwili oqo mai na yabaki ruasagavulu ka lako cake, me ra cakava na i solisoli oqo vei Jiova.

15 "O ira na vutuniyau me ra kua ni solia vakalevu, kei ira na dravudravua me ra kua ni solia vakalailai mai na limasagavulu na sede mei solisoli vei Jiova mei bulubulu ni yalomudou.

16 "Mo qai taura nai solisoli ni veibuluti oqori me yaga ki na cakacaka ena vale vakacevaceva ni veitavaki, me ka ni vakananumi vei ira na luvei Isireli ena mata i Jiova me ka ni nomuni veibuluti."

17 Sa vosa vei Moses o Jiova ka vaka:

18 "Mo cakava talega e dua na dari varasa, na kena i dabeledabe talega me varasa, me ka hi vuivui. Me biu ena veimama ni vale ni veitavaki kei na i cabocabo ni soro. Mo vakatawana ena wai,

19 "O Eroni kei iratou na luvena, me ratou savata kina na ligadratou kei na yavadratou.

20 "Ni ra sa lako ki na vale ni veitavaki, se ni ra lako voleka ki na i cabocabo ni soro me ra veiqraravi, me vakama na i madrali sa caka ena bukawaqa vei Jiova. Me ra vuluvulu ena wai, de ra na qai mate.

21 "Me ra qai vuluvulu ka savata na yavadra, de ra qai mate, me sa dua na i lesilesi oqo me sega ni mudu vei ira " vei koya kei ira na nona kawa taucoko ki na nodra i taba tamata kecega."

22 Sa qai vosa tale o Jiova vei Moses ka vaka:

23 "Mo kauta talega vei iko na veika boi vinaka sara " (me rua na drau limasagavulu na dola) na mura vinaka sara, na sinamoni boi vinaka me dua na drau rusagavulu ka lima na dola, me dua na drau ruasagavulu ka lima talega na dola na dovu kamikamica boi vinaka,

24 "Me rua na drau limasagavulu na dola na kasia boi vinaka ka boi kamikamica, me veiraurau kei na i lavo vaka ena vale ni Kalou, kei na rua veimama na qaloni na waiwai olive.

25 "Mo cakava mai na waiwai ni veilumuti oqo na i lumu sa caka vakamatau me vaka mai vua na dau caka i lumu. Me sa i lumu ni veilumuti tabu.

26 "Oqo, mo lumuta kina na vale ni veitavaki, kei na kato ni "Vakadinadina;"

27 "Na teveli kei na kenai yaya, nai tutu ni cina kei na kenai yaya kei na i cabocabo ni soro ni ka boi vinaka;

28 "Na i cabocabo ni soro ni soro kama kei na kena i yaya kece, na dari kei na kena i dabeledabe.

- 29** "Mo tawasei ira, me ra ka tabu sara; o koya sa tara oqo, me sa vakatabui talega.
- 30** "Mo lumuti Eroni kei iratou na luvena ka vakatabui iratou, me ratou veiqraravi vei Au ena cakacaka vakabete.
- 31** "Mo tukuna talega vei ira na luvei Isireli ka vaka: Oqo nai lumu ni veilumuti tabu vei Jiova ki na nomuni i taba tamata kecega.
- 32** 'Me kua ni lumulumu kina na tamata, se mo cakava e dua tale me via tautauvata me vaka na veika sa veiwaki vata. Sa tabu oqo, me ka tabu vei iko.
- 33** 'Vei koya sa cakava e dua tale me tautauvata se cakava me kauta tani kina e dua na tikina, me musuki tani o koya oqo mai vei ira na kai nona."
- 34** Sa tukuna o Jiova vei Mosese: "Mo taura na i saluwaki kamikamica oqo, na sitakite, na onika, kei na kalipeno, na drega ni kau boi vinaka kei na kau boi kamikamica, me ra dui tautauvata na kedra i vakarau kece.
- 35** "Mo cakava kina na ka boi vinaka, me vaka sa cakava na dau caka waiwai vakasaluwaki, me vakamasima, ka dina sara, ka, ka tabu.
- 36** "Me natu e so me matailalai sara, me me biu e so ena mata ni kato ni "Vakadinadina" ena vale ni veitavaki, na vanua Au na sota kina vata kei iko, me ka tabu sara oqo vei iko.
- 37** "Ena vuku ni ka boi vinaka o na cakava, mo kua ni cakava e dua me nomu, me vaka na kena veiwaki kece. Oqori vei iko, me ka tabu sara vei Jiova.
- 38** "O koya ga sa cakava e dua me vaka kina, me dau boica, me musuki tani o koya oqori, mai vei ira na kai nona."

CHAPTER 31

Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka:

- 2** "Raica, Au sa kacivi Besalieli ena yacana na luvei Urei, na luvei Uri ena yavusa o Juta.
- 3** "Au sa vakacuruma vua na Yalo ni Kalou, ena yalomatua, ena vuku kei na kila ka, kei na i valavala kecega ni cakacaka vakamatai,
- 4** "Me tuvana vakamatau na cakacaka, me vakayagataki kina na koula, na siliva kei na varasa,
- 5** "Na kena musumusuki na vatutalei kei na kena tuvani yani, na ceuti ni kau kei na cakacaka kecega vakamatei.
- 6** "Oi Au, vakaidina, Au sa digitaki Aoliapi talega na luvei Aisamaki mai na yavusa o Tani, ka, Au sa biuta na vuku " yalomatua ki na yalodra kecega na cakacaka vakamatai, me rawa ni ra na cakava kece, me vaka Au sa vakarota vei iko:
- 7** "Na vale ni veitavaki, na kato ni vakadinadina, kei na i dabeledabe ni yalololoma sa toka e dela ni kato, kei nai yaya kece ni vale ni veitavaki"
- 8** "Na teveli kei na kena i yaya, na i tutu ni cina kei na kena i yaya kece, na i cabocabo ni soro ni ka boi vinaka,
- 9** "Na i cabocabo ni soro ni soro kama kei na kena i yaya kece, na dari kei na kena i dabeledabe"
- 10** "Na i sulu ni veiqraravi, nai sulu tabu nei Eroni na bete, kei na nodratou i sulu na luvena ena vuku ni cakacaka vakabete,
- 11** "Kei na i lumu ni veilumuti kei na ka boi kamikamica ni tikina tabu. Me ra cakava me vaka Au sa vakarota vei iko."
- 12** Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka,
- 13** "Mo vosa vei ira na luvei Isireli ka tukuna: 'mo ni maroroya vakaidina na Noqu Siga ni

Vakacecegu, ni sai koya oqo na i vakatakilakila ki na i taba tamata kecega, mo ni kila kina ni sai Au o Jiova, sa vakasavasavataki kemuni.

14 'Mo ni maroroya na Siga ni Vakacecegu, ni sa tabu vei kemuni. o koya vakayadua sa vakacacana, me vakamatei, o koya sa cakacaka kina, me qai musuka tani mai vei ira na nona tamata.

15 'Me caka na cakacaka ena ono na siga, na i kavitu ni siga, sa siga ni vakacegu, ka sa tabu vei Jiova. o koya sa cakacaka ena Siga ni Vakacecegu, sa na vakamatei o koya oqori.

16 'Ena vuku ni ka oqo, me ra maroroya kina na Siga ni Vakacecegu na Isireli, me ra maroroya oqo ki na i tabatamata kecega, oqo na veiyalayalati e sega ni mudu.

17 'Oqo nai vakatakilakila mai vei Au kei ira na luvei Isireli me sega ni mudu; ni ono na siga sa cakava o Jiova na lomalagi kei na vuravura, e nai ka vitu ni siga sa vakacegu ka vakabulabula.'"

18 Ni sa oti na nona vosa tiko vei Mosese ena ulunivanua o Sainiai, o Jiova, sa qai solia vei Mosese e rua na vatu ni Vakadinadina, sa volavola kina na liga ni Kalou.

CHAPTER 32

Ni ra sa raica na tamata ni sa berabera na nona lako sobu mai o Mosese mai na ulunivanua. Era sa soqoni vata na tamata vei Eroni ka tukuna vua, "Mai cakava mada vei keimami na Kalou, me liu vei keimami; na tamata oqo o Mosese, na tamata sa kauti keimami tani mai Ijipita, keimami sa sega ni kila se cava sa yaco vua."

2 Sa tukuna vei ira o Eroni, "Mo ni kauta kece mai na koula sa tiko e daligamuni, na watimuni, na luvemuni tagane, na luvemuni yalewa, mo ni kauta mai vei au."

3 Era sa kauta mai na koula sa tu vei ira, o ira na tamata kecega, ka solia vei Eroni.

4 Sa ciqoma na koula mai na ligadra, ka sa bulia vakavinaka ena i yaya ni tulituli, ka sa kune sara e dua na luveni bulumakau buli. Era sa tukuna mai na tamata, "Oqo na nomuni Kalou, Isireli, o koya sa kauti kemuni tani mai Ijipita!"

5 Ni sa raica o Eroni, sa tara e dua nai cabocabo ni soro, ka cakava e dua na vakatutu ka vaka, "Ni mataka na Solevu vei Jiova."

6 Era sa yadra ena mataka ka dua, ka vakacobora na i soro kama, ka kauta mai nai soro ni veivinakati, era sa dabe sobu na tamata ka kana, ka gunu, ka tucake, ka veiqitori.

7 Sa vosa o Jiova vei Mosese, ka vaka: "Lako sobu, o ira na nomu tamata o a kauti ira mai Ijipita, era sa vakadukadukalitaki ira.

8 "Era sa vuki tani vakatotolo mai na sala Au a vakarota vei ira. Era sa cakava vei ira na luve ni bulumakau buli, era sa lotu kina ka vakacabo i soro kina, ka tukuna tiko, 'Oqo na nomuni Kalou, Isireli, o koya sa kauti kemuni tani mai na vanua o Ijipita!'"

9 Sa qai tukuna vei Mosese o Jiova, "Au sa raici ira na tamata oqo, e dina, era sa tamata domoqa!

10 "Oqo, mo laivi Au mada, me vakamai ira na Noqu cudru, ka Me'u kani ira. Au na cakava mai vei iko e dua na matanitu levu."

11 Sa vakamamasu o Mosese vei Jiova na nona Kalou ka vaka: "I Jiova ena cava sa rui katakata kina na Nomuni cudru ena vukudra na Nomuni tamata, o ira, o ni sa kauti ira tani mai Ijipita ena kaukauwa levu kei na ligamuni qaqa?

12 "Na cava me ra vosa kina na Ijipita ka tukuna, 'Sa kauti ira tani mai, me mai vakamavoataki ira ka vakamatei ira ena veiulunivanua ka vakayali ira mai na matai vuravura?' Mo ni vukica tani na Nomuni cudru katakata, ka vakagolea tani na ca levu oqo

mai vei ira na nomuni tamata.

13 "Mo ni nanumi Eparama, Aisake, kei Isireli, na Nomuni tamata o ni a yalayala ga kina vakai Kemuni, ka tukuna, 'Au na vakalevutaka na nomu kawa me vaka na kalokalo ni lomalagi; kei na vanua kece oqo, Au na solia vei ira na nomu kawa, me ra taukena ka sega ni mudu."

14 O Jiova sa vakamamadataka na nodra cudruvi na Nona tamata me vaka sa tukuna ot.

15 Sa lako sobu mai na ulunivanua o Mosese kei na rua na datu ni tukutuku sa tiko e ligana. Na datu oqo sa volai ena yasana ruarua; sa volai ena yasana ka dua kei na yasana tale ka dua.

16 Na datu oqo sa cakava ga na Kalou, na volavola sa volavola ga na Kalou, ceuti ena datu.

17 Ni sa rogoca o Josua na rorogo mai vei ira na tamata ni ra sa kaikaila tiko, sa tukuna sara vei Mosese, "Sa tiko e dua na rorogo ni valu ena i tikotiko."

18 Sa tukuna mai o Mosese: "Oqori sa sega ni rorogo ni kena kailavaki na qaqa, se, na rorogo ni druka, sa rorogo ga ni lagalaga sere."

19 Ni sa lako voleka mai kina nodra i tikotiko, sa raica na luve ni bulumakau kei na veimeketi. Sa katakata mai na cudru nei Mosese, ka sa viritaka na datu sa tu e ligana ka vorolaka ena i butubutu ni ulunivanua.

20 Sa taura na luve ni bulumakau ka vakama ena bukawaqa ka vorovorolaka vakalalai ka kaburaka yani ki wai ka cakava me ra gunuva na luvei Isireli.

21 Sa tukuna o Mosese vei Eroni, "Na cava era sa cakava vei iko na tamata oqo mo cakava kina e dua na i valavala ca vei ira?"

22 Sa sauma o Eroni ka vaka: "Mo raica me kua ni yaco na cudru katakata i Jiova. o sa kilai ira na tamata ni ra sa tu oqo ena ca.

23 "Ni ra sa tukuna vei au na tamata, 'Mo cakava vei keimami na Kalou me liu tiko vei keimami; ni o Mosese, na tamata sa kauti keimami tani mai na vanua o Ijipita, keimami sa sega tiko oqo ni kila se cava sa yaco tiko vua.'

24 "Au na qai tukuna vei ira, 'Me ra kauta mai na koula ki vei au, sa qai vakamai na koula kece oqo,' ka sa basika kina na luveni bulumakau."

25 Ni sa raica o Mosese ni ra sa sega ni tarovi rawa, (ni sa sega ni cakava rawa e dua na ka o Eroni, era na madua ga vata kei ira na meca),

26 Sa tucake tu ena matamata ni tikotiko o Mosese ka tukuna; "O cei sa tiko ena yasa ni Kalou me lako mai ki ke." Era sa lako kece mai vua na luvei Livai ka soqoni vata kece vua.

27 Ka tukuna, "Sa tukuna vaka oqo o Jiova na Kalou e Isireli, 'O ira na tamata oqo me ra biuta nai seleiwau e tutudra, ka me ra lako yani ka lako mai ena i curucuru kecega ni tikotiko, me ra vakamatea na tamata kecega, na tacidra, na nona i tokani kei ira na wekadra.'"

28 O ira na luvei Livai era sa cakava me vaka na vosa i Mosese. Era sa vakabalei ena siga tikoga koya e lewe tolu na udolu na tamata.

29 Sa tukuna mai o Mosese, "Mo ni vakasavasavataki kemuni e daidai vei Jiova, me vakalouvinakataki kemuni kina e dai, ni sa veivala na tamata kecega, na veiluveni, na veitacini."

30 Sa qai yaco ena siga ka tarava sa tukuna o Mosese vei ira na tamata, "O ni sa valavala ca ena valavala ca levu sara. Au na lako cake vei Jiova; me'u na cakava mada e dua na bulubulu ena vuku ni nomuni valavala ca."

31 Sa lesu o Mosese vei Jiova ka tukuna, "O ira na tamata oqo era sa valavala ca vakalevu sara ka era sa cakava vei ira e dua na Kalou koula!

32 "Ia oqo, kevaka o ni sa vosota na nodra i valavala ca, kevaka e sega, au sa kerea. Mo ni bokoca laivi na yacaqu mai na Noqui Vola ni Bula o ni sa dau vola."

33 Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka: "O koya vakayadua sai valavala ca vei Au, Au na bokoca na yacana mai na Noqu i Vola ni Bula.

34 "Mo lako, ka liutaki ira na tamata ki na vanua Au sa tukuna vei iko, Raica, na noqu agilosи ena liu tiko. Na siga ga au na veisiko yani kina Me'u veitotogitaki, Au na veitotogitaki me vaka na nodra i valavala ca."

35 O Jiova sa vakacacani ira na tamata baleta na veika era sa cakava ena vuku ni lufe ni bulumakau sa cakava o Eroni.

CHAPTER 33

Sa qai vosa o Jiova vei Mosese, "Mo biuta na vanua oqo ka lako cake, o iko kei ira kecega o sa kauti ira tani mai na vanua o Ijipita, ki na vanua Au sa yalayala kina vei Eparama, vei Aisake, vei Jekope ka tukuna kina, 'Au na solia oqo vei ira na nomu kawa.'

2 "Au na tala na Noqu Agilosи me liu vei iko, Au na cemuri ira tani na kai Kenani, na Amoraiti, na Itaiti, na Perisaiti, na Ivaiti, kei ira na Jepusaiti."

3 "Lako cake ki na vanua sa drodro kina na sucu kei na oni; Au na sega ni lako cake vata kei kemuni, de, au na qai vakarusai kemuni ena sala, ni sai kemuni e dua na kawa tamata domoqa."

4 Ni ra sa rogoca na tamata na veika oqori, era sa vakaloloku ka sega ni dua e via ukutaki koya.

5 Ni sa tukuna oti o Jiova vei Mosese, "Tukuna tiko vei ira na luvei Isireli, 'Ni ra sa rui tamata domoqa. E rawa ga ni lako mai ena kemuni maliwa ka vakaqeavutaki kemuni. Oqo mo ni kauta tani na kemuni ukuuku, me rawa Ni'u kila kina se cava Me'u cakava vei kemuni.'"

6 O ira na luvei Isireli, era sa luvata tani na nodra i ukuuku ena ulunivanua o Orepri.

7 Sa tara o Mosese na nona valelaca ena taudaku ni tikotiko, ka vakayacana me vale ni veitavaki. Sa qai yaco, vei koya sa via sota kei Jiova, me ra lako ki na vale ni veitavaki ena taudaku ni tikotiko.

8 Ena veigauna sa daulako kina o Mosese ki vale ni veitavaki, era sa dau tucake na tamata, na tamata yadua ena nodra dui katuba ka vakaraici Mosese me yacova ni sa curu ki na vale ni veitavaki.

9 Ni sa dau curu o Mosese ki na vale ni veitavaki, sa dau lako sobu mai na duru o ka tu vakadua ena katuba ni vale ni veitavaki, ka sa dau vosa tiko o Jiova vei Mosese.

10 Ni ra sa dau raica na tamata na duru o ni sa tu ena katuba ni veitavaki, era sa dau tu cake na tamata vakayadua me lotu ena katuba vakayadua ni nodra vei vale.

11 Sa vosa o Jiova vei Mosese ena matana votu, me vaka sa vosa na tamata vua na nona i tokani. Sa dau lesu tale mai o Mosese ki na nodra i tikotiko, ia, o Josua na nona dauveiqaravi na luvei Nuni, na cauravou sa tiko ga ena vale ni veitavaki.

12 Sa vosa vei Jiova o Mosese ka vaka: "Raica o ni sa tukuna vei au, 'Me'u kauti ira cake mai na tamata oqo,' ia, o ni sa sega ni vakaraitaka vei au, o cei ena talai vata kei au. o ni sa tukuna tiko ni o 'Ni sa kila na yacaqu ka'u sa kunea talega na loloma e mataqu.'

13 "Oqo au sa kerea, kevaka au sa kunea na loloma e Matamuni, Mo ni vakatakila vei au oqo na Nomuni sala, me'u kilai Kemuni kina ka kune loloma talega e Matamuni. Ka kila ni o ira oqo era sa Nomuni tamata."

14 Sa tukuna o Jiova, "Na Noqu i ukuuku ena lako vata kei kemuni ka Au na solia vei

kemuni na vakacegu."

15 Sa sauma o Mosese vei Jiova ka vaka: "Kevaka sa sega ni lako vata kei keimami na Nomuni ukuuku, Mo ni kua ni kauti keimami mai ki ke.

16 "Keimami na kilai vakaevei ni o ira na Nomuni tamata kei au sa kune loloma e Matamuni, vakavo ni Kemuni sa tiko vata kei keimami? O ira na Nomuni tamata kei au, sa tawasei tu mai vei ira kecega na tamata sa tu e delai vuravura."

17 Sa qai vosa o Jiova vei Mosese, "Raica Au na cakava talega na ka o sa tukuna; Au sa kilai iko talega ena yacamu."

18 Sa qai kerea o Mosese, "Isa Mo ni vakaraitaka mada mai na Nomuni ukuuku."

19 Sa tukuna mai o Koya, "Au na cakava kece na Noqu vinaka me liu e matamu, Au na vunautaka na Yacaqu e matamu, Au na yalovinaka vua Au sa via yalovinaka vua ka au na lomani koya ga Au sa via lomana."

20 O na sega ni raica rawa na Mataqu, "Sa sega e bula " ni sa raica na Mataqu."

21 Sa tukuna mai o Jiova, "O na raici Au ga mai na dua na yasana, mo tucake tu mai na vatu.

22 "Ni sa lako yani na Noqu i ukuuku, Au na biuti iko ena tutu ni vatu, Au na ubi iko e ligagu ni'u sa lako sivi iko.

23 "Au na qai vakagalalataka na ligagu mai vei iko, mo raica ga na dakuqu, ia na mataqu ena sega ni raica rawa na tamata."

CHAPTER 34

Sa vosa o Jiova vei Mosese ka vaka: "Mo taya tale e rua na vatu me vaka e liu, ka Au na vola tale kina na vosa sa volai ena vatu e liu o a vorolaka.

2 "Me sa vakarau tu ena mataka lailai, ka mo kauta cake mai ena ulunivanua o Sainiai, mo vakaraitaki iko mai vei Au ena ulunivanua.

3 "Me kua ni dua na tamata me lako cake vata mai kei iko, me kua talega ni dua na tamata me kune ena ulunivanua taucoko; me kua ni kune e dua na manumanu susu me kune, ni kakana voli ena ulunivanua."

4 Sa qai taya o koya e rua na vatu me vaka e liu. Sa yadra vakamataka lailai o Mosese ka lako cake ena Ulunivanua o Sainiai, me vaka sa vakarota vua o Jiova; ka sa kauta vata tiko na taba ni vatu e rua.

5 Sa lako sobu mai o Jiova ena o, ka sa mai tu vata kei Mosese ka cavuta na yaca i Jiova.

6 Sa lako e matana o Jiova ka vakarogoya, "O Jiova, o Jiova, na Kalou, yalololoma, daulomasoli, dauvosota vakadede, Sinai sara ena cakacaka vinaka kei na dina,

7 "Sa maroroya tiko na yalololoma vei ira na vakaudolu, sa vosota na caka ca kei na caka cala kei na i valavala ca, sa sega ni vakagalalataki ira sa yalodina ena caka ca. Sa totogitaki ira na qase ena vuku ni nodra caka ca me yacova na i katolu kei na ka va ni tabatamata."

8 Sa vakatotolo o Mosese, ka vakacuva na uluna vaka ki na qele, ka lotu.

9 Ka tukuna, "Kevaka au sa kune loloma e Matamuni, I Jiova, au kerea, me lako vata kei keimami na noqu Turaga, e dina mada ga ni keimami tamata domoqa; ia, o ni sa vosota na neimami caka cala kei na neimami valavala ca, ka o ni sa tauri keimami ga me Nomuni votavota." Sa Vakavou Na Veiyalayalati

10 Sa tukuna o Jiova, raica, "Au na cakava na veiyalayalati. Ena matadra na tamata Au na cakava na ka veivakurabuitaki, na veika e se bera vakadua ni yaco e vuravura, se ki na

dua na vanua, o ira kece na tamata sa tiko vata kei kemuni era na raica na cakacaka ni liga ni Kalou. Ni, Au na cakava e dua na ka levu vei kemuni.

11 "Mo ni raica na ka levu Au sa vakarota vei kemuni e daidai. Au na vakasevi ira tani mai matamuni na Amoraiti, na Kenanaiti, na Itaiti na Perisaiti, na Ivaiti, kei ira na Jepusaiti.

12 "Mo qarauni iko vinaka Moses, de o qai cakava e dua na veiyalayalati kei ira na tamata sa tiko ena vanua o sa lako tiko kina, ka o na coriti kina.

13 "Ia, mo vakarusa ga na nodra i cabocabo ni soro, musuka laivi na duru tabu keina kena matakau kau

14 "(Mo ni kua ni qarava tale e dua na Kalou, o Jiova duadua ga, ni sa yacana o Vuvu, ni sa vuvu na Kalou),

15 "De o na qai cakava e dua na veiyalayalati kei ira sa tiko ena vanua, ka era sa veiqitori kei ira na nodra Kalou, ka sa sureti iko sara e dua me kania na kena i soro,

16 "Kemuni na taura talega na luvena yalewa vei ira na luvemuni tagane, o ira na luvena yalewa era sa veiqitori kei na nodra kalou ka qai vakavuna na nodra veiqitori na nodra kalou kei ira na luvemuni tagane.

17 "Mo ni kakua ni cakava vei kemuni, e dua na kalou buli.

18 "Mo ni maroroya na Solevu ni Madrai Sega Ni Vakaleveni, me vitu na siga me laukana kina na madrai sega ni vakaleveni, me vaka Au sa vakarota vei kemuni, ena gauna sa lokuci oti ena vula o Epipi. Ni vula o Epipi, o ni sa lako tani kina mai Ijipita.

19 "O ira kece sai dola ni kato ni gone i tinadra sa Noqu, kei na i sevu ni manumanu susu kecega ka tagane se sipi se bulumakau.

20 "Na ulumatua ni dua na Asa mo volia ena dua na lami. Kevaka o sa sega ni volia, mo qai musuka na domona. o ira kece sa ulumatua vei ira na luvemuni tagane mo voli ira. Me kua kina ni dua e lako wale mai vei Au.

21 "Mo cakacaka ena ono na siga, ia mo vakacegu ena i ka vitu ni siga, ena gauna ni teitei kei na gauna ni tatamusuki mo cegu kina.

22 "Mo maroroya na Solevu ni Veimacawa, na i sevu ni tatamusuki, kei na Solevu ni Kumukumuni ena gauna sa mai cava kina na yabaki.

23 "Vakatolu ena dua na yabaki, na tagane kece me ra vakaraitaki ira ena mata i Jiova, na Kalou kei Isireli.

24 "Au na vakasevi ira na veimatanitu ka vakalevutaka na nomuni yalayala ni vanua; ena sega ni dua ena kocova yani na nomuni vanua ni kemuni sa lako cake vei Jiova vakatolu ena dua na yabaki.

25 "Mo kua ni vakacobora vata na dra ni noqu i soro kei na leveni, se na Solevu ni Lako Sivia me vakavo tu me yacova na mataka.

26 "Na i matai ni sevu ni nomuni vanua me kau mai ki na vale i Jiova na nomuni Kalou. Me kua ni vakasaqari na luve ni me ena sucu nei tinana."

27 Sa qai tukuna o Jiova vei Moses, "Mo vola na vosa oqo, ni rogorogo ni vosa oqo, sa tiko kina na veiyalayalati vata kei iko, kei ira talega na Isireli."

28 Sa tiko o Moses kei Jiova me vasagavulu na bogi ka vasagavulu na siga; sa sega ni kana se gunu. Sa volavola o Moses ena vatu, sa vola na vosa ni veiyalayalati, na i Vunau e Tini.

29 Sa qai yaco ni sa lako sobu mai o Moses mai na ulunivanua o Sainiai (sa tu e ligana ruarua na Vatu ni Vakadinadina) Sa sega ni kila o Moses ni sa serau tu na Matana ni rau sa veivosaki kei Jiova.

30 O Eroni kei ira kece na Isireli era sa rere na torovi Moses mai, ni ra sa raica ni sa rui serau sara na i rairai ni matana.

31 Sa qai kacivi ira yani o Mosese, o Eroni kei ira kece na qase ni Isireli era sa gole mai vei Mosese, ka era sa veivosaki tale.

32 Ni sa oti o ya, era sa lako voleka mai na Isireli, sa soli vei ira na i vakaro kece sa vosa kina o Jiova vei Mosese ena Ulunivanua o Sainiai.

33 Ni sa oti na nona vosa o Mosese vei ira, sa ubia na matana ena i ubi.

34 Ena veigauna kecega sa lako kina o Mosese me veivosaki kei Jiova, ena kauta tani na i ubi ni mata, ka sa ubi tale ni sa lako mai ka vosa vei ira na tamata ena vuku ni veika sa vakaroti koya kina o Jiova.

35 Ena veigauna kecega ni ra sa dau raici Mosese kina o ira na luvei Isireli ni sa tu na i serau ni Kalou e matana, sa dau ubia na matana ena i ubi, me yacova na gauna sa dau lako kina me veivosaki kei Jiova.

CHAPTER 35

Sa vakasoqoni ira kece na i soqosoqo ni luvei Isireli o Mosese, ka tukuna vei ira, "Oqo na veika sa vakarota o Jiova vei kemuni mo ni cakava:

2 "Na cakacaka me caka ena ono na siga, na i kavitu me sa tabu vei kemuni. Na siga ni vakacegu i Jiova. o koya sa cakacaka ena siga oqo, me vakamatei.

3 "Me kua ni waqa e dua na buka ena nomuni tikotiko ena siga ni cegu oqo."

4 Sa vosa o Mosese vei ira kece na i soqosoqo ni luvei Isireli ka cavuta vei ira, "Na veika sa vakarota o Jiova ka vaka:

5 'Mo ni taura mai vei kemuni nai solisoli ki vei Jiova, o koya sa vinakati e yalona me kauta me vaka nai solisoli ki vei Jiova na koula, na siliva, na varasa;

6 'Na i sulu karakarawa, nai sulu lokaloka, na i sulu damudamu makare sara, na lineni matai lalai tuva vakamatau kei na vuti ni me silisilika;

7 'Na kuli ni sipi toni oti ena damudamu, na kuli vinaka sara kei na kau akaia;

8 'Na waiwai ni cina, na veika vakaisaluwaki ni waiwai ni veilumuti kei na saluwaki ni waiwai boi kamikamica;

9 'Na onikisa kei na veivatu me tuvani ena efoti kei na i ubi ni serena.

10 'O ira kece sa matai maqosa sara sa tiko vei kemuni, me ra lako mai ka mai cakacaka me vaka sa vakarota o Jiova:

11 'Na vale ni veitavaki kei na kena vale laca, na kena i ubi, na kena i vesu, na kena kau, na kena kau tautauri, na kena duru kei na kena i sema;

12 'Na kato kei na kena i tautauri, kei na i dabeledabe ni loloma, kei na i dabeledabe ni loloma, kei na ubi ni sogo;

13 'Na teveli kei na kenai tautauri, na kenai yaya kece kei na madrai vakaraitaki;

14 'Nai tutu ni cina talega me veivakararamataki, na kena i yaya kece, na cina, na waiwai me waqa kina na cina;

15 'Na i cabocabo ni soro ni ka boi vinaka, na kena i tautauri, na i lumu ni veilumuti, na i saluwaki boi vinaka, na i latilati lawalawa ni katuba ena i curucuru ni vale ni veitavaki;

16 'Na i cabocabo ni soro ni soro kama, na kena i lawalawa varasa, na kena i tautauri, na kena i yaya kece, na tere kei na kena i dabeledabe;

17 'Na i vakalilili ni loma ni bai, na kena duru, na kena veisema kei na kena i lati ni matamata ena loma ni bai;

18 'Na pini ni vale ni veitavaki, na pini ni loma ni bai kei na kena wa;

19 'Na i sulu ni veiqaravi ni veiqaravi ena vanua tabu. Na i sulu tabu me nei Eroni na bete

kei na i sulu nodratou na luvena, me ratou veiqravi vakabete." Sa Mai Soli Na Solisoli Ni Vale Ni Veitavaki

20 O ira kece nai soqosoqo ni luvei Isireli era sa lako tani mai na matai Moses.

21 O ira kece sa yavalati na yalodra kei ira kece sa vinakata ena yalodra, era sa kauta mai na i solisoli vei Jiova, ki na cakacaka ni vale ni veitavaki kei na kena veiqravi kece kei na kena i sulu kece.

22 Era sa lako mai, na tagane kei na yalewa o ira kecega sa vinakata mai ena yalodra era sa kauta mai nai ukuuku ni daligadra, na i ukuuku ni ucudra, na mama, nai taube era koula kecega, o ira na tagane kecega era sa solia na i solisoli koula vei Jiova.

23 Na tagane kecega sa tu vei ira na veika karakarawa, na veika lokaloka, na veika damudamu makare sesea, na lineni cula vakamatau, na vuti ni me, na kuli ni sipi toni ena i boro damudamu kei na vei kuli ni veika yaga, era sa kauta mai.

24 O ira kecega era sa solia rawa na siliva se na varasa era sa kauta mai nai solisoli vei Jiova. o ira kece sa tu vei ira na kau Akaia, sa rawa ni caka kina e dua na ka ni veiqravi era sa kauta mai.

25 O ira kece na yalewa sa kena dau ni cakacaka ni liga, era sa kauta mai na vei ka era sa cakacaka kina ena kena e karakarawa se lokaloka se damudamu makare sara kei na lineni matai lalai.

26 O ira kece na yalewa era sa vakauqeti ira na vuku era mulomuloca na vuti ni me ka kauta mai.

27 O ira na veiliutaki era sa kauta mai na Onikisa na vatu talei sara, na vei vatu me mai tuva ena efoti kei na i ubi ni serena,

28 kei na i saluwaki kei na waiwai ni cina, na waiwai ni veilumuti kei na ka ni veika boi kamikamica.

29 O ira na luvei Isireli, era sa kauta mai na i solisoli ena yalo galala ki vei Jiova, o ira kece na yalewa kei na tagane, o ira sa vinakata ga mai ena yalodra era sa kauta mai na veika vei Jiova me caka kina na cakacaka sa vakarota o Jiova me caka ena ligai Moses.

30 Sa tukuna o Moses vei ira na luvei Isireli, "Raica o Jiova sa kacivi Baseliei na luvei Urei, na luvei Uri mai na yavusa o Juta;

31 "Sa vakacuruma vei koya na Yalo ni Kalou, ena yalomatua, ena vuku, ena kila kei na i valavalava kecega ni cakacaka vakamatai,

32 "Me tuvana vakamatau na i tuvatuva ni cakacaka me cakacakataki kina na koula, na siliva kei na varasa,

33 "Me musumusuki vaka matau na vatutalei na ceuti vinaka ni kau, kei na cakacaka vaka kena dau ni cakacaka.

34 "Sa biuta talega ena yalona me rawa ni vakatavuvulitaka vei Baseliei kei Aoliapi na luvei Aisameki mai na yavusa o Tani.

35 "Na Kalou sa vakacuruma vei rau na kila matau me caka kina na cakacaka kecega ni ceuceu, tuvai ka, na culacula kei na tulituli ni veika karakarawa, ni veika lokaloka, ni veika damudamu makare sara kei na lineni matailalai sara vei ira sa culacula O o ira sa cakava na cakacaka kei ira sa tuvana na cakacaka.

CHAPTER 36

"O Baseliei kei Aoliapi kei ira na kena dau ni cakacaka vakamatai ni ka kecega, vei ira oqo sa solia kina na Kalou na yalomatua kei na vuku me ra kila na vei cakacaka kecega ni cakacaka kei na veiqravi ena vale ni Kalou. Era sa cakava kecega me vaka sa vakarota

o Jiova."

2 O Mosese sa kacivi Baseliei, kei Aoliapi kei ira kece sa kena dau ni cakacaka, o ira sa vakacurumi ki yalodra mai vua na Kalou na vuku, o ira vakayadua sa yavalati na yalodra me ra lako mai ka cakava na cakacaka.

3 Era sa taura mai vei Mosese na soli kece era sa solia na luvei Isireli me caka kina na cakacaka ni vale ni Kalou. Era sa lako tikoga mai na tamata me ra mai solia na i solisoli era sa yalovinaka kina ena veimataka.

4 Era sa lako mai na tamata era sa cakacaka tiko, mai na nodra dui cakacaka,

5 Era sa vosa vei Mosese ka vaka: "Era sa solia vakalevu na tamata ki na cakacaka sa vakarota o Jiova me caka, ka sa levu sara."

6 Sa solia e dua na i vakaro o Mosese ka era sa kacivaka ena i tikotiko taucoko ka vaka: "Me kua tale ni dua na tagane se na yalewa me vakuria tale na cakacaka ni soli ka ena vuku ni vale ni Kalou." Era sa cegu na tamata ena nodra kauta mai na ka,

7 Ni sa veiraurau na i yaya kece ni cakacaka me caka kina na cakacaka " io, sa levu sara na i yaya sa tu.

8 O ira kece na kena dau oqo ni cakacaka vakamatana, era sa cula e tini na latilati cula vakamatau ena lineni matailalai kei na i sulu karakarawa, lokaloka, kei na damudamu makare sara kei na jerupi e totoka na kena i rairai.

9 Na balavu ni latilati yadudua e vasagavulu ka rua na fiti kei na kena raba e ono na fiti, me tautauvata na lelevu ni latilati yadudua.

10 Me ratou sema vata e lima, ka vaka talega kina na lima tale ka dua.

11 Na i sulu karakarawa me lobi ena mua ni latilati e sau ruarua, ka me vakatalega kina na i wasewase ni latilati ka dua.

12 Me limasagavulu na i lobi me caka ena dua na latilati me limasagavulu tale na i lobi ena i karua ni wasewase ni latilati. Na i lobi me vesuki rau vata na latilati e dua kei na i latilati tale kadua.

13 Sa cakava talega e limasagavulu na pini koula ka pinipini vata kina na i lobi ni latilati, me ka taucoko kina na vale ni veitavaki.

14 Sa cakava talega na i latilati caka ena vuti ni me, mei ubi ni vale ni veitavaki, sa caka kina e tinikadua na i latilati.

15 Na balavu ni latilati yadua oqo sa vasagavulu ka lima na fiti na kena balavu ka ono na fiti na kena raba, Me ra tautauvata kece na i latilati i ubi oqo.

16 Sa cula vata e lima na i latilati oqori, ka cula vata e ono na i karua ni wasewase ni latilati.

17 Sa cula e limasagavulu nail obi ena tutuna sara e sau ni dua na i wasewase latilati, ka me limasagavulu talega na i lobi ena tutuna sara e sau ni karua ni wasewase ni latilati.

18 Sa cakava talega e limasagavulu na pini varasa me pinitaka vata na latilati laca oqo, me dua ga.

19 Sa cakava talega nai ubi e cake ni latilati laca vuti ni me, ena kuli ni sipi, sa toni boro damudamu, oti, sa veitaqai ena i ubi kuli ni manumanu me toka e cake.

20 Na vale ni veitavaki sa caka ena kau Akaia vavaku, sa vakaduri cake tu.

21 Na balavu ni kau raraba vavaku oqo sa tinikalima na fiti ka rua veimama na fiti na kena raraba.

22 Na kau kece sa toka ena veimuana na ka me veivesuki kei na kau tale ka dua me taucoko kina na vale ni veitavaki.

23 Sa caka e ruasagavulu na kau akaia raraba me toka ena ceva.

24 Me vasagavulu na i sema siliva me tiko ena ruku ni ruasagavulu na kau raraba. Me rua na i sema dua na kau, na i sema siliva oqo me sema vata kina i na i sema sa tiko rawa ena kau.

25 Ena yasana ena vualiku, sa caka talega ena ruasagavulu na kau akaia raraba,

26 Nai sema siliva e vasagavulu: me rua nai sema dua na kau, rua na i sema dua na kau.

27 Na yasana vaka ki na ra, me ono ga na kau raraba.

28 Me rua na kau raraba ena tutu ruarua ni yasana e muri ni vale ni veitavaki.

29 Era sa veisemasemati vata na kau kece ena i sema, ka sa caka vakavinaka na tutuna ruarua.

30 Sa qai walu taucoko na kau raraba"ka tinikaono na kena i sema siliva " rua na i sema ena ruku ni vei kau raraba kece.

31 Na kau vakababa caka ena akaia, me lima me duri kina na kau raraba ena dua na yasana ni vale ni veitavaki,

32 me lima tale na kau vakababa me duri kina na kau raraba ena dua tale na yasana ni vale ni veitavaki, kei na lima tale na kau vakababa me duri ki na na kau raraba ni vale ni veitavaki ena yasana vakayawa sara. (yasana vakara)

33 Nai katolu ni kau vakababa (lomadonu) me vakacurumi ena loma ni kau raraba, mai na yasa kadua ki na yasana tale ka dua.

34 Sai ubi, ni boroi na kau raraba ena koula, na i tautauri ni kau vakababa sa caka ena koula.

35 Sa caka e dua na i sulu lobi karakarawa, lokaloka, kei na damudamu makare sara kei na lineni matai lalai, sa cula vakamatau kina na jerupi.

36 Sa va na duru kau akaia, sa boroi vinaka ena koula, na kena i tautauri e koula, sa tiko vata e va na i sema siliva me ra veitauri vata.

37 Sa cakava talega na i ubi ni katuba ni vale ni veitavaki, sa tali vata na i sulu karakarawa, lokaloka kei na i sulu damudamu makare sara kei na lineni matai lalai, sa caka e dua na dau talitali,

38 sa lima na kena duru sa tiko vata na kenai ruberube sa boroi na kena ka kece ena koula, ia, na kena i sema e lima sa caka ena varasa.

CHAPTER 37

O Baseliei sa cakava na kato ena kau akaia; e tolu, tolu na i kava na fiti na kena balavu, rua, dua na i kava na fiti na kena cere.

2 Sa boroya ena koula dina na lomana kei na kena e tuba. Sa cakava na koula me veimulomuloci e taudaku.

3 Sa va na i tautauri koula ena veitutuna vava. Sa rua ena dua na yasana ka rua tale ena yasana kadua.

4 Sa caka na kau akaia mei vua ka boroya ena koula dina.

5 Sa vakacurumi nai vua oqori ki na i tautauri koula sa toka ena tutu ni kato me colati kina na kato.

6 Sa caka talega na i dabeledabe ni yalololoma ena koula dina, me tolu, tolu na i kava na fiti na kena balavu ka rua, dua na i kava na fiti na kena raraba.

7 Sa rua na kena jerupi caka ena koula dina ka me dua ga na tikina, ka me rau dabe veiqraravi tiko ena i dabeledabe ni yalololoma:

8 dua na jerupi ena dua na yasana ka dua tale na jerupi ena dua tale na yasa. Sa dua ga

na tikina e rau veiqraravi tiko ena dela ni dabeledabe ni yalololoma.

9 Na jerupi e rau sa vakateteva yani na tabadrau ka vakaruruga na i dabeledabe ni yalololoma ni Kalou. Na jerupi e rau sa veitadravi tiko ka rai tiko vaka ki na i dabeledabe ni yalololoma.

10 Sa caka na teveli ni madrai ena kau akaia, sa tolu na fiti na kena balavu, dua veimama na fiti na kena raba, rua, dua nai kava na fiti na kena cere.

11 Sa boroi e cake na koula dina, ka sa caka vakavolivolita na koula muloci.

12 Sa caka talega na i tatarovi vakavolivolita na teveli me vaka na raba ni liga, ka sa muloci talega kina na koula.

13 Sa biu ena tutu vava ni teveli na i tautauri koula e yavana yadua.

14 Oqo sa tiko voleka ki nai tatarovi, mei curucuru ni i vua me colati kina na teveli.

15 Nai vua sa caka ena kau akaia ka boroi ena koula me colati kina na teveli.

16 Na veiyaya kece ni teveli sa caka ena koula dina; na tere, na bilo na dari lalai kei na bilo titobu mei sovasova.

17 Sa caka talega na i tutu ni cina ena koula dina; oqo sa caka ena i tukituki, na tolona, na tabana, na kena bilo, na kena i vesu kei na kena senikau sa dua vata kecega.

18 Sa lako e na yasana e ono na tabana, e tolu na tabana ena dua na yasana, ka tolu tale ena dua na yasana.

19 Sa tolu na bilo sa vaka na seni amodi, e dua na i ukuuku mokimokiti, dua na senikau ena dua na tabanaOSa vaka kina na tabana onoono.

20 Na i tutu ni cina, sa va na bilo vaka na se ni amodi na kena i ukuuku kei na kena senikau.

21 sa veitaqataqai vakatolu na i ukuuku mokimokiti, me vei raurau vakatautauvata kei na taba onoono sa basika oti mai.

22 Sa tautauvata na kedra i ukuuku ka era sa tuki vata kecega mai na dua na tiki ni koula dina.

23 Sa vitu na kena cina ka koti vinaka na kena vauvau, na kena i dabeledabe sa koula dina.

24 Sa caka kece oqo era koula dina e dua na taledi.

25 Sa caka nai cabocabo ni ka boi vinaka ena kau akaia. Na kena balavu e dua na kiupiti, na kena raba e dua na kiupiti" e veiraurau na yasana vava"rua na kiupiti na kena cere na kedrai leu sa cokotivata me dua na tikina.

26 Sa boroi ena koula dina na lomana e taudaku talega kei na i leu e tutuna. Ena yasana taucoko sa muloci kina na koula.

27 E rua nai tautauri koula sa toka ena dua na yasana ka rua tale ena dua tale na yasana, oqo mei curucuru ni kau i tautauri me laveti kina na i cabocabo, sa boroi oqo ena koula dina.

28 Sa caka na kau i tautauri (vua) ena kau akaia mei lavelave ni kato.

29 Sa caka talega na waiwai tabu ni veilumuti, sa ka boi vinaka sara, me vaka na nodra cakacaka na dau caka saluwaki.

CHAPTER 38

Sa cakava na i cabocabo ni soro kama ena kau akaia; lima na kiupiti na kena balavu ka lima na kiupiti na kena raba" ka veiraurau na yasana vava"ka tolu na kiupiti na kena cere.

2 Sa toka na i leu ena tutuna vava, sa duavata ga na tikina ni i leu, ka ubi ka boroi ena varasa.

- ³ Sa cakava talega nai yaya kecega ni cabocabo ni soro; na sedre, na i sivi ni dravusa, na dari, na i cula ni leweni manumanu kei na tere ni qilaiso, sa caka kece oqo ena varasa.
- ⁴ Sa cakava na lawalawa varasa me dau tu ena veimama ni cabocabo ni soro.
- ⁵ Sa cakava e va na i tautauri ena tutu ni cabocabo, rua ena dua na yasana ka rua tale ena yasana ka dua. Sa caka ena varasa mei curucuru ni i vua.
- ⁶ Nai vua oqo sa caka ena kau akaia ka sa boroi ena varasa.
- ⁷ Sa vakacurumi nai vua ena i tautauri sa toka ena yasa ni cabocabo me colati kina. Na boto ni cabocabo sa botani ena kau raraba.
- ⁸ Sa caka talega e dua na dari varasa levu ka yavana talega na varasa, sa caka mai na nodra iloilo na marama sa dau veiqraravi era sa dau wawa tu ena katuba ni vale ni veitavaki.
- ⁹ Sa caka na varada ena yasana vaka ki na ceva; sa vakabaitaki na varada ena lineni tali vakamatau me limasagavulu na i yate.
- ¹⁰ Sa ruasagavulu na kena duru, ka ruasagavulu talega na kena i sema caka ena varasa, ka sa siliva na i ruberube kece ena duru.
- ¹¹ Ena yasana ki cake sa limasagavulu talega na i yate na kena balavu, sa ruasagavulu na kena duru vata kei na kena i sema caka ena varasa e ruasagavulu talega. Na i ruberube ena duru sa caka ena siliva.
- ¹² Na varada ena yasana vaka ki na ra, sa ruasagavulu ka lima na i yate na kena balavu, ka sa tini na kena duru. Sa tini talega na kena i sema kei na i ruberube kina duru kei na kena i vesu sa caka ena siliva.
- ¹³ Sa vaka talega kina na yasana e na tokalau ni sa rusagavulu ka lima na i yate.
- ¹⁴ Na varada vaka ki na matamata sa vitu veimama nai yate, na kena balavu, sa tolu na kena duru kei na tolu na i sema,
- ¹⁵ Sa vaka talega kina na varada dakuna, ena dakuna oqo sa vitu veimama na i yate na kena balavu, sa tolu na kena duru, sa tolu na kena i sema.
- ¹⁶ Na varada kece vakavolivolita na vale sa tali vakamatau kina na lineni.
- ¹⁷ Na i sema ni duru kece oqo sa varasa, na i ruberube ena duru kece sa siliva kei na kena i vesu, ena uluna kece sa caka ena siliva kece kei na veika kece e loma sa siliva.
- ¹⁸ Nai tatarovi ena matamata sa tuvani vakavinaka ka tali vakamatau ena i sulu karakarawa, sulu lokaloka, kei na i sulu damudamu makare sara kei na lineni matai lalai sara. Na kena balavu sa tolusagavulu na i yate ka rua veimama na i yate na kena cere kei na kena raraba.
- ¹⁹ Sa va na kena duru ka va na kena i sema caka ena varasa, na i ruberube ena duru sa caka ena siliva kei na kena i vesu talega sa siliva.
- ²⁰ Na pini kece ni vale ni veitavaki kei na kena varada wavoki sa caka ena varasa.
- ²¹ Oqo nai wiliwili vakayaya ena vale ni Kalou, o ya na Vale ni Veitavaki sa tu kina na i vakadinadina, sa wili me vaka na i vakaro i Mosese, ena nodra veiqraravi na Livai, mai na ligi i Icamari na luvei Eroni na bete levu.
- ²² O Baselieli na luvei Urei na luvei Uri mai na yavusa o Juta, sa cakava kece me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- ²³ Sa tiko vata kei koya o Aoliapi na luvei Aisameki mai na yavusa o Tani na dau“ ceuceu ka dau-droini na dau-talitali ena ka karakarawa, lokaloka kei na sulu damudamu makare sara kei na lineni matailalai.
- ²⁴ Na koula sa vakayagataki ena cakacaka ni Vanua Tabu, sa koula e soli mai e tolu na udolu walu na drau na paudi bibi.

- 25** Na siliva me vaka na i wiliwili ni tamata sa tinikarua na udolu na paudi bibi:
- 26** O ira na ono na drau ka tolu na udolu, lima na drau lima sagavulu na tagane yabaki ruasagavulu ka lako cake era sa solia ya limasagavulu na sede.
- 27** Na i sema qara kece ena Vale Tabu sa tinikadua na udolu, ono na drau na paudi bibi na siliva, koya me dua na drau tinikaono na paudi bibi dua na i sema qara.
- 28** Mai na vo ni va na drau na paudi bibi na siliva, sa cakava kina o koya nai ruberube ena duru, kei na wa ni veivauci.
- 29** Na i solisoli varasa sa volekata sara me tolu na tani.
- 30** Sa caka kina na i sema qara kecega, na katuba ni vale Tabu ni veitavaki, na i cabocabo varasa, na tere lawalawa ni qilaiso kei na yaya taucoke ni cabocabo ni soro,
- 31** Nai sema qara ni varada taucoke, na yavu ni matamata ni varada, na pini taucoke ni vale kei na pini taucoke ni varada.

CHAPTER 39

Na i sulu karakarawa, lokaloka, kei na damudamu makare sara, sa caka kina na i sulu ni veiqravi, na veiqravi ena vanua tabu, na i sulu tabu me nei Eroni, me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese. Sa Cula Na Efoti

- 2** Sa caka na efotu ena koula kei na i sulu karakarawa, lokaloka, kei na i sulu damudamu makare sara, kei na lineni matailalai.
- 3** Sa tuki na koula me raraba, mamare, ka musumusu vakalalai, vakabalavu, me tali veicurumaki kei na i sulu karakarawa, lokaloka kei na i sulu damudamu makare sara, me vaka e dua na droini rairai vinaka.
- 4** Me caka na i vesu ni taba me vesuka vata na efotu, me vaka talega kina na muana tale e rua, kei koya sa dara tiko.
- 5** Na i vesu me vesuka na efotu kei koya sa dara tiko, sa tali talega vakamatau mai vua na dautalitali, me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 6** Sa vakabiri yani na vatutalei na onikisa ena koula sa tiko rawa, ka sa ceuti oti tu. Sa ceuti talega kina na yacadra na luvei Isireli.
- 7** Me tiko oqori ena dela ni efotu me vatu ni vakananumi vei ira na luvei Isireli me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 8** Sa caka na i ubi ni serena ena maqosa taucoke ena kena tali me vaka ni sa caka na efotu ena koula, kei na i sulu karakarawa lokaloka, kei na damudamu makare sara kei na lineni tali vakamatailalai.
- 9** Sa caka na i ubi ni serena vakatautauvata ka taqavi rua; sa dua na i caga vakarivirivi ni sa taqavi rua taki.
- 10** Sa qai tuva kina e va na i tuvatuva vatu talei, sa dua na yatu na topasa, na satiusa, na emerelita;
- 11** na i karua ni yatu, na tukoiso, na safaia, kei na daimani;
- 12** Na i katolu ni yatu, na jacini, na akaite, kei na Ameceitise;
- 13** Na i kava ni yatu, na berili, na onikisi kei na jasipa. Era sa vakabiti yani ena koula dina ena kena i tuvatuva.
- 14** E tinikarua taucoke na vatu talei me vaka na yacadra kece na luvei Isireli. Sa ceuti talega na yacadra vakayadua me vaka na nodra dui yavusa.
- 15** Sa qai caka na wa vakatuitui ena mua ni i ubi ni serena, na wa koula.
- 16** Sa rua talega na yavuyavu koula kei na rua na mama koula oqo ena mua sara ni i ubi

ni serena oqo.

- 17** Sa vakacurumi na wa koula vakaituitui oqo ena mama ena mua ni i ubi ni serena.
- 18** Na mua ni wa koula vakatuitui oqo sa vesuki ena i tuvatuva vatu talei, ka biu ena i vesu ni taba ni efoti ena matana.
- 19** E rua na mama koula sa caka me toka ena yasa ni ubi ni serena, ena tutuna sara, ena yasana e loma ni efoti.
- 20** Sa caka talega e rua na mama koula ka biu ena vatuvalu ni taba ena ruku ni efoti ena matana e liu, ena i sema ni vanua cula vakamatau ni efoti.
- 21** Sa qai vesuvata nai ubi ni serena kei na efoti ena mama koula sa veiqravu tiko mai na i ubi ni serena kei na efoti ena i vesu karakarawa, me toka ga ena dela ni vanua sa tali vakamatau ni efoti, me kua ni tasere kina na i ubi ni serena mai na efoti, me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 22** Sa cakava e dua na i sulu ubi ni efoti tali vakamatau ka karakarawa kece.
- 23** Sa tadola tu e loma donu ni i sulu ubi oqo me vaka na i sulu ni valu, sa cula vinaka na bele ni vanua e tadola tiko me kua ni kadresu kina.
- 24** Na pomekareneti sa cula ena bele ni sulu ni ubi ena roka karakarawa, lokaloka kei na damudamu makare sara kei na lineni matailalai.
- 25** Sa caka na lali ena koula dina, ka sa cula ena kedrau maliwa e rua na pomekaraneti ena bele ni i sulu ni i ubi taucoko:
- 26** Dua na lali dua na pomekareneti, me vakatiko oqori me yacova ni sa sota na bele ni sulu kece, me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 27** Sa caka talega na i sulu levu cula vakamatau ena lineni matailalai vei Eroni kei iratou na luvena,
- 28** Na i ubi ni ulu caka ena lineni matailalai, nai sala vakabete ena lineni matailalai, na tarause ena lineni matailalai,
- 29** Kei na i vau ni tolona ena lineni matai lalai, kei na i sulu karakarawa, lokaloka kei na damudamu makare sara me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 30** Sa caka e dua na i sala vakaturaga ena koula dina ka sa ceuti kina "SA TABU ME NEI JIOVA".
- 31** Sa vesuki ena wa karakarawa ki na i ubi ni ulu me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 32** Na cakacaka kece ni vale ni Kalou, na vale ni veitavaki sa vakaoti, o ira na luvei Isireli era sa cakava kece me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 33** Era sa kauta mai na Vale ni veitavaki vei Mosese, na vale laca kei na kena i yaya kece; na i vesu, na kau raraba, na kau vakababa, na duru kei na kena i sema kece;
- 34** Na laca kuli ni sipi boro damudamu, na laca kuli ni manumanu tale eso, kei na i latilati mei ubi;
- 35** Na kato ni vakadinadina kei na kena i vua kei na i dabeledabe ni yalololoma;
- 36** Na teveli kei na madrai vakaraitaki kei na kena yaya kece;
- 37** Na i tutu ni cina kei na yaya kece kei na waiwai ni cina;
- 38** Na i cabocabo ni soro koula, na i lumu ni veilumuti, na veika boi kamikamica, na i lati ni katuba ni vale ni veitavaki;
- 39** Na i cabocabo ni soro varasa, na kena i vua kei na kena i yaya kece, na dari kei na kena i dabeledabe;
- 40** Na varada kei na kena duru kece, na i sema kece, na i lati ni matamata, na kena i vesu, na kena pini, na i yaya kece ni veiqravu ena vale ni veitavaki na vale ni Kalou;

41 Na i sulu ni veiqraravi, na i sulu ni veiqraravi ena tikina tabu, na i sulu nodratou na luvena, me cakacaka vakabete talega.

42 Me vaka na ka kecega sa vakarota o Jiova vei Mosese, era sa cakava na cakacaka kecega na luvei Isireli.

43 Sa vakaraica kece na cakacaka o Mosese, io, era sa cakava kece; me vaka sa vakarota o Jiova, era sa cakava vaka kina, ka sa vakalouvinakataki ira o Mosese.

CHAPTER 40

Sa qai vosa vei Mosese o Jiova ka vaka:

2 "Ena matai ni siga ni matai ni vula, mo sa vakaduria na vale vakacevaceva, na vale ni veitavaki.

3 "Mo biuta e loma na kato ni Veidinadinati, ka latia na vanua e tiko kina na kato ena dua ha i ubi latilati.

4 "Mo kauta mai na teveli ka vakarautaka kina na veika e dodonu me tiko vata; mo kauta talega mai na i tutu ni cina kei na kena cina.

5 Mo kauta talega mai na i cabocabo ni soro koula ni veika boi vinaka me toka yani ena mata ni kato ni vakadinadina, me qai dua na i latilati me wasea na rumu e rua oqori, mai na katuba ni vale ni veitavaki.

6 "Mo qai tuvana na i cabocabo ni soro kama ena mata ni katuba ni vale ni veitavaki

7 "Me biu na dari ni vuluvulu ena maliwa ni vale ni veitavaki kei na i cabocabo ni soro kama, me vakatawani ena wai.

8 "Mo vakarautaka na varada ni vale ni veitavaki ena yasana kece, ka me vivi cake na i ubi ena matamata ni veiqraravi.

9 "Mo taura na waiwai ni veilumuti ka lumuta na vale ni veitavaki kei na veika kece sa tu kina. Mo vakatabuya na kena i yaya kece, me ka tabu.

10 "Mo lumuta talega na i cabocabo ni soro kama kei na kena yaya kece ni veiqraravi, ka vakatabuya na i cabocabo ni soro. Me ka tabu sara na i cabocabo ni soro.

11 "Mo lumuta talega na dari ni vuluvulu kei na kena i dabeledabe ka vakatabuya.

12 "Mo qai kauti Eroni mai vei iratou na luvena ki na katuba ni vale ni veitavaki ka vakasilimi iratou ena wai.

13 "Mo vakasulumi Eroni ena i sulu tabu ka lumuti koya ka vakatabui koya, me veiqraravi vei Au ena veiqraravi vakabete.

14 "Mo kauti iratou mai na luvena ka vakasulumi iratou ena i sulu balavu.

15 "Mo lumuti iratou me vaka o sa lumuti tamadratou, me ratou veiqraravi vei Au vakabete; na nodratou lumuti sa ka me sega ni mudu na nodratou veiqraravi vakabete ena i tabatamata kecega."

16 Sa cakava o Mosese me vaka sa vakarota vua o Jiova.

17 Sa qai yaco ni sa matai ni vula ena i karua ni yabaki, ena i matai ni siga ni vula, sa vakaduri cake na vale ni veitavaki.

18 Sa vakaduria cake na vale ni veitavaki o Mosese, vakaukauwataki na kena i sema, na kau vakababa sa cobacoba me veitaure kei na duru sa vakaduri.

19 Sa vakataqari na kena laca ka sa ubi yani ena kena i ubi, me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.

20 Sa sega na i Vola ni Vakadinadina ka biuta ena loma ni kato, ka vakacuruma na i tautauri ni kato ena kena mama, ka biuta na i dabeledabe ni yalololoma ena dela ni kato.

- 21** Sa qai kauta mai na kato ki na vale ni veitavaki, sa vakaliliga cake na i ubi, ka sa latia tani na kato ni Vakadinadina me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 22** Sa kauta na teveli ki na vale ni veitavaki ena yasana e cake ni vale ni veitavaki ena taudaku ni i ubi;
- 23** Sa biuta na madrai ena dela ni teveli ena matai Jiova, me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 24** Sa biuta na i tutu ni cina kei na cina ena vale ni veitavaki me veidonui kei na teveli ni madrai ena dua na yasana, o ya na yasana ki ra;
- 25** sa waqa tiko na cina ena mata i Jiova me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 26** Sa biuta na i cabocabo ni soro koula ena loma ni vale ni veitavaki ena mata ni ubi ki na tikina tabu sara;
- 27** sa vakama na veika boi kamikamica ena i cabocabo ni soro koula me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 28** Sa qai vakaliliga cake na i latilati ena katuba ni vale ni veitavaki,
- 29** Sa qai biuta na i cabocabo ni soro kama ena mata ni katuba ni vale ni veitavaki ka vakacabora kina na i soro kama kei na i soro laukana me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 30** Sa biu na dari ni vuluvulu ena loma ni vale ni veitavaki veidonui tikoga kei na i cabocabo ni soro kama, ka sa vakatawani ena wai me ia kina na vuluvulu;
- 31** O Mosese kei Eroni kei ira na luvena era sa vuluvulu ka savata na yavadra mai na wai o ya.
- 32** Ni ra sa lako ki na vale ni veitavaki, ka lako voleka ki na i cabocabo ni soro, me ra vuluvulu ka vuivui me vaka sa vakarota o Jiova vei Mosese.
- 33** Sa vakaduri cake na veika kece me baleta na vale ni veitavaki. Sa vakaotia o Mosese na cakacaka.
- 34** Sa ubia tu na vale ni veitavaki na vei o, ka sa vakasinaita na vale ni veitavaki na i serau ni Kalou.
- 35** Sa sega ni rawa ni curuma na vale ni veitavaki o Mosese, baleta ni sa vakaruruga tu na vale na veio kei na i serau ni Kalou sa vakasinaita tale tu ga na vale ni veitavaki oqo.
- 36** Ni sa kau tani mai na vale ni veitavaki na vei o, era sa toso ena nodra i lakolako na luvei Isireli.
- 37** Kevaka sa sega ni toso na veio, era sa sega talega ni toso na Isireli, me yacova na siga sa toso kina na vei o.
- 38** Na vei o nei Jiova sa ubia na vale ni veitavaki ena siga, ka sa tu na veiduru o bukawaqa ena bogi, ena matadra na uvuale kecega e Isireli, ena nodra i lakolako kecega.

For other languages please go to www.wordproject.org